Reede, 13. november 2020

P9_TA(2020)0306

Programm „InvestEU“ ***I

Euroopa Parlamendi 13. novembril 2020. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse programm „InvestEU“ (COM(2020)0403 – C9-0158/2020 – 2020/0108(COD)) ([1])

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Muudatusettepanek 1

(2021/C 415/18)

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED (*)

komisjoni ettepanekule

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse programm „InvestEU“

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 173 ja artikli 175 kolmandat lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ([2]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) COVID-19 pandeemia on suur ***sümmeetriline*** šokk maailma ja liidu majandusele***, mis avaldab suurt asümmeetrilist sotsiaalset ja majanduslikku mõju kõigile liikmesriikidele ja piirkondadele***. Selle tõkestamiseks vajalike meetmete tõttu on majandustegevus ELis oluliselt vähenenud. ***Komisjoni 2020. aasta suvise Euroopa majandusprognoosi*** kohaselt kahaneb ELi SKP 2020. aastal umbes ***8,3 %, mis on isegi rohkem kui eeldati komisjoni 2020. aasta kevadises Euroopa majandusprognoosis ja*** palju rohkem kui 2009. aasta finantskriisi ajal***, kusjuures teatavates sektorites on kahanemine sellestki suurem***. Pandeemia puhkemine on näidanud üleilmsete tarneahelate omavahelist seotust ja toonud esile teatavad nõrgad kohad, näiteks strateegiliste tööstusharude liigse sõltuvuse piiratud arvust välistest tarneallikatest ***ning elutähtsate taristute puudumise***. Sellised nõrgad kohad tuleb ***eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, sealhulgas mikroettevõtjate huvides*** kõrvaldada, et parandada liidu reageerimist hädaolukordadele ja selle majanduse üldist vastupanuvõimet, jäädes samal ajal avatuks liidu normidele vastavale konkurentsile ja kaubavahetusele. Prognooside kohaselt vähenevad oluliselt ka investeeringud. Kuigi investeeringute suhe SKPsse paranes liidus enne pandeemiat, jäi see juba siis alla taseme, mida oleks võinud oodata tugeva elavnemise perioodil, ja ei olnud piisav, et kompenseerida 2009. aasta kriisile järgnenud aastatepikkust

---

([1]) Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavatele komisjonidele tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks (A9-0203/2020).

(*) Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud ***paksus kaldkirjas***, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ▌.

([1]) ELT C […], […], lk […].

([2]) ELT C […], […], lk […].

Reede, 13. november 2020

alainvesteerimist. Veelgi olulisem on, et praegune ja prognoositav investeeringute tase ei kata liidu struktuurset investeerimisvajadust pikaajalise majanduskasvu taastamiseks ja säilitamiseks tehnoloogiliste muutuste ja ülemaailmse konkurentsivõime seisukohast, sealhulgas investeeringuid innovatsiooni, oskustesse, taristusse ning väikestesse ja keskmise suurusega ettevõtetesse (VKEd), ning vajadust tegeleda peamiste ühiskondlike probleemidega, nagu kestlikkus ja elanikkonna vananemine. ***Selleks et saavutada liidu poliitikaeesmärgid, sealhulgas need, mis sisalduvad komisjoni teatistes Euroopa rohelise kokkuleppe kohta 11. detsembril 2019, jätkusuutliku Euroopa investeerimiskava kohta 14. jaanuaril 2020, Euroopa uue tööstusstrateegia kohta 10. märtsil 2020 ning VKEde strateegia kohta jätkusuutliku ja digitaalse Euroopa jaoks 10. märtsil 2020, ning selleks et toetada majanduse kiiret, jätkusuutlikku, kaasavat, püsivat ja elujõulist taastumist, on vaja toetust turutõrgete kõrvaldamiseks*** ja mitteoptimaalsete investeerimisolukordade ***lahendamiseks ning investeerimispuudujäägi vähendamiseks sihtsektorites***.

(2) Hindamise tulemused osutavad, et 2014.–2020. aasta mitmeaastases finantsraamistikus kasutatud mitmesuguste rahastamisvahendite vahel on tekkinud teatav kattuvus. Selline mitmekesisus on teinud olukorra keeruliseks ka vahendajatele ja lõplikele vahendite saajatele, kes on pidanud arvestama erinevate rahastamiskõlblikkus- ja aruandluseeskirjadega. Kooskõlastatud eeskirjade puudumine on takistanud liidu erinevate vahendite kombineerimist, kuigi selline kombineerimine oleks olnud kasulik projektidele, mis vajavad eri liiki rahastamist. Seepärast tuleks luua üksainus fond – InvestEU fond, mis toetub Euroopa investeerimiskava raames loodud Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) kogemustele, et pakkuda lõplikele vahendite saajatele tõhusamalt toimivat toetust, ühendades rahalise toetuse ja lihtsustades seda üheainsa eelarvelise tagatise skeemi raames ning seeläbi parandades liidu toetuse mõju, vähendades samal ajal liidu eelarve kulusid.

(3) Viimastel aastatel on liit võtnud vastu ulatuslikud strateegiad ***ja dokumendid***, et viia lõpule ühtse turu väljakujundamine ning stimuleerida kestlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist, nt aruka, kestliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020“ 3. märtsil 2010, kapitaliturgude liidu loomise tegevuskava 30. septembril 2015, Euroopa kultuurivaldkonna uue tegevuskava 22. mail 2018, ***digiõppe tegevuskava 2021–2027,*** paketi „Puhas energia kõikidele eurooplastele“ 30. novembril 2016, ELi ringmajanduse loomise tegevuskava 2. detsembril 2015, Euroopa vähese heitega liikuvuse strateegia 20. juulil 2016, Euroopa kaitsealase tegevuskava 30. novembril 2016, teatise Euroopa Kaitsefondi käivitamise kohta 7. juunil 2017, ELi kosmosestrateegia 26. oktoobril 2016, institutsioonide ühise teadaande Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta 13. detsembril 2017, ***2050. aasta pikaajalise strateegia „Puhas planeet kõigi jaoks“ 28. novembril 2018,*** Euroopa rohelise kokkuleppe 11. detsembril 2019, Euroopa rohelise kokkuleppe investeerimiskava 14. jaanuaril 2020, algatuse „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglaste üleminekute jaoks“ 14. jaanuaril 2020, Euroopa digitaalse tuleviku kujundamise strateegia, andmestrateegia ja tehisintellekti teatise 19. veebruaril 2020, ***[määruse, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimaseadus)],*** Euroopa uue tööstusstrateegia 10. märtsil 2020, VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks 10. märtsil 2020***, ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2030 20. mail 2020, määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 18. juunil 2020, energiasüsteemi integreerimise strateegia ja vesinikustrateegia 8. juulil 2020***. InvestEU fond peaks kasutama ja tugevdama nende üksteist toetavate strateegiate sünergiat, toetades investeeringuid ja pakkudes juurdepääsu rahastamisele.

(4) Liidu tasandil moodustab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta raamistiku, mille alusel tehakse kindlaks riikide reformiprioriteedid ja jälgitakse nende rakendamist. Liikmesriigid töötavad nende reformiprioriteetide toetuseks välja oma riiklikud mitmeaastased investeerimisstrateegiad, tehes seejuures vajaduse korral koostööd kohalike ja piirkondlike ametiasutustega. Investeerimisstrateegiad tuleks esitada koos iga-aastaste riiklike reformikavadega, et anda ülevaade prioriteetsetest investeerimisprojektidest, mida toetatakse liikmesriikide või liidu (või mõlema) vahenditest, ning neid projekte koordineerida. Samuti peaksid need strateegiad aitama kasutada liidu rahalisi vahendeid järjekindlalt ja maksimeerida sellise rahalise toetuse lisaväärtust, mis saadakse eelkõige Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest, taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendist ja programmist „InvestEU“.

(5) InvestEU fond peaks aitama parandada liidu konkurentsivõimet, sotsiaal-majanduslikku lähenemist ja ühtekuuluvust, sealhulgas innovatsiooni ja digitaliseerimise valdkonnas, ringmajanduse põhimõttele vastavat tõhusat ressursikasutust, liidu majanduskasvu kestlikkust ja kaasavust, sotsiaalset vastupanuvõimet ja kapitaliturgude liidu

integratsiooni, sealhulgas selliste lahenduste abil, mis vähendavad kapitaliturgude killustatust ja mitmekesistavad rahastamisallikaid liidu ettevõtete jaoks. Selleks peaks InvestEU fond toetama projekte, mis on tehniliselt teostatavad ja majanduslikult tasuvad, pakkudes raamistikku võla-, riskijagamis-, omakapitali ***ja kvaasiomakapitali*** instrumentide ***(nagu hübriidlaen, allutatud võlainstrumendid või konverteeritav omakapital)*** kasutamiseks koos liidu eelarve tagatisega ja rakenduspartnerite rahalise osalusega, kui see on asjakohane. InvestEU fondi toetus peaks põhinema nõudlusel, kuid samal ajal keskenduma sellele, et tuua strateegilist ja pikaajalist kasu nendele liidu poliitika põhivaldkondadele, mida muidu ei rahastataks piisavalt või üldse, et aidata sel viisil kaasa liidu poliitiliste eesmärkide saavutamisele. InvestEU fondist tuleks toetust anda paljudele eri sektoritele ja piirkondadele, kuid samal ajal tuleks vältida toetuste liigset koondumist ühte sektorisse või piirkonda ning ***edendada*** partnerüksusi ***ühendavaid projekte ja selliseid projekte, millega soodustatakse võrgustike, klastrite ja digitaalse innovatsiooni keskuste arendamist piirkondades üle kogu ELi***.

(6) Kultuuri- ja loomesektor on olulised ja kiiresti kasvavad liidu sektorid, ***mis võivad etendada olulist rolli kestliku taastumise tagamisel, luues*** intellektuaalomandi ja individuaalse loovuse abil ▌ nii majanduslikku kui ka kultuurilist väärtust. ***Siiski on*** COVID-19 puhangu ***alguses*** sotsiaalsetele kontaktidele ***ja ürituste korraldamisele*** kehtestatud piirangud ***pidevalt laienenud ja*** tekitanud nendele sektoritele ***ja nendes sektorites tegutsejatele*** märkimisväärset majanduslikku kahju***, mis võib põhjustada pikaajalist struktuurilist kahju seoses juurdepääsuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1295/2013 ([3]) alusel loodud kultuuri- ja loomesektori tagatisvahendile või keerukamatele rahastamisvahenditele***. Kuna nende sektorite vara on immateriaalne, on nendes tegutsevatel VKEdel ja organisatsioonidel lisaks keeruline saada erarahastamist, mida on väga vaja investeerimiseks, laienemiseks ja rahvusvahelisel tasandil konkureerimiseks. Programmiga „InvestEU“ tuleks jätkata kultuuri- ja loomesektori VKEde ja organisatsioonide jaoks rahastamisele juurdepääsu võimaluste parandamist. Kultuuri-, loome-, audiovisuaal- ja meediasektor on väga olulised meie kultuurilise mitmekesisuse ▌ tagamiseks ***ning demokraatlike ja sidusate ühiskondade ülesehitamiseks*** digiajastul ning moodustavad lahutamatu osa meie sõltumatusest ja iseseisvusest; audiovisuaal- ja meediasisusse ja tehnoloogiasse tehtavatest strateegilistest investeeringutest sõltub ***nende sektorite konkurentsivõime ja pikaajaline suutlikkus toota ja piiriüleselt levitada kvaliteetset sisu*** laiemale publikule***, austades pluralismi ja sõnavabadust***.

(7) InvestEU fond peaks toetama investeeringuid materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse, sealhulgas kultuuripärandisse, et soodustada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu, investeeringuid ja tööhõivet ning aidata seega liidus kaasa heaolu parandamisele, sissetulekute õiglasemale jaotusele ning majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele. InvestEU fondist rahastatavad projektid peaksid vastama liidu keskkonna- ja sotsiaalnormidele, sealhulgas töötajate õigusi käsitlevatele normidele. InvestEU fondi kaudu võetavad meetmed peaksid täiendama muid liidu antavaid toetusi.

(8) Liit kiitis heaks eesmärgid, mis on sätestatud ÜRO kestliku arengu tegevuskavas 2030 (edaspidi „kestliku arengu tegevuskava 2030“), kestliku arengu eesmärkides ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppes ([4]) (edaspidi „Pariisi kliimakokkulepe“), samuti Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikus 2015–2030. Nende eesmärkide, sealhulgas liidu keskkonnapoliitika eesmärkide saavutamiseks tugevdatakse märkimisväärselt kestliku arengu edendamise meetmeid. Seepärast tuleks InvestEU fondi ülesehituses võimalikult palju arvesse võtta kestliku arengu põhimõtteid.

(9) Programm „InvestEU“ peaks aitama luua liidus kestliku rahastamissüsteemi, mis toetab erasektori kapitalivoogude ümbersuunamist kestlikesse investeeringutesse kooskõlas eesmärkidega, mille komisjon on esitanud oma 8. märtsi 2018. aasta teatises kestliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava kohta***, 10. märtsi 2020. aasta teatises Euroopa uue tööstusstrateegia kohta, 10. märtsi 2020. aasta teatises VKEde strateegia kohta kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks ning*** 14. jaanuari 2020. aasta teatises Euroopa rohelise kokkuleppe investeerimiskava kohta.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1295/2013, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2014–2020) ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1718/2006/EÜ, nr 1855/2006/EÜ ja nr 1041/2009/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 221).

([4]) ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

Reede, 13. november 2020

(10) Kajastades kliimamuutustega tegelemise olulisust kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kliimalepet ja saavutada kestva arengu eesmärgid, aitab programm „InvestEU“ integreerida kliimameetmeid liidu poliitikasse ja liikuda üldeesmärgi suunas eraldada liidu eelarvekulutustest ***vähemalt 30 %*** kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks. Programmi „InvestEU“ raames võetavad meetmed peaksid kliimaeesmärkidele panustama ***vähemalt*** 30 % programmi kogu rahastamispaketist. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks programmi „InvestEU“ ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti programmi hindamis- ja läbivaatamismenetluste käigus.

(11) InvestEU fondi panust kliimaeesmärkide saavutamisse jälgitakse liidu kliimakulutuste seiresüsteemi kaudu, mille komisjon töötab välja koostöös võimalike rakenduspartneritega, kasutades sobival viisil kriteeriume, mis on kehtestatud [määrusega, millega luuakse raamistik jätkusuutlike investeeringute hõlbustamiseks ([5])], et määrata kindlaks, kas majandustegevus on keskkonnasäästlik. Programm „InvestEU“ peaks aitama saavutada ka muid kestva arengu eesmärke.

(12) Vastavalt Maailma Majandusfoorumi 2018. aasta aruandele ülemaailmsete riskide kohta on kümme kõige suuremat maailmamajandust ähvardavat ohtu seotud keskkonnaga. ***Selliste*** ohtude hulka kuuluvad õhu, pinnase ning siseveekogude ja ookeanide saastumine, bioloogilise mitmekesisuse kadu ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ebaõnnestumine. Keskkonnakaitse põhimõtted on tugevalt lõimitud aluslepingutesse ja paljudesse liidu poliitikameetmetesse. Seepärast peaksid InvestEU fondiga seotud toimingud keskkonnaalaseid eesmärke edendama. Keskkonnakaitse ning sellega seotud ohtude ennetamine ja juhtimine tuleks integreerida investeeringute ettevalmistamisse ja rakendamisse. EL peaks jälgima ka bioloogilise mitmekesisuse ja õhusaaste kontrolliga seotud kulutusi, et täita bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist ([6]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist (EL) 2016/2284 ([7]) tulenevaid aruandluskohustusi. Seepärast tuleks keskkonnasäästlikkuse eesmärkidele eraldatud investeeringuid jälgida, kasutades ühtset metoodikat kooskõlas metoodikaga, mis on välja töötatud liidu muude programmide raames kliima, bioloogilise mitmekesisuse ja õhusaaste valdkonnas, et saaks hinnata investeeringute individuaalset ja kombineeritud mõju looduskapitali põhikomponentidele, sealhulgas õhule, veele, maale ja bioloogilisele mitmekesisusele.

(13) Liidult suurt toetust saavate investeerimisprojektide puhul, eelkõige taristuvaldkonnas, peaks rakenduspartner hindama, kas projektil on keskkonna-, kliima- või sotsiaalne mõju. Sellise mõju olemasolu korral tuleks kontrollida investeerimisprojekti kestlikkust vastavalt suunistele, mille komisjon peaks välja töötama tihedas koostöös programmi „InvestEU“ võimalike rakenduspartneritega. Nendes suunistes tuleks sobival viisil kasutada kriteeriume, mis on kehtestatud [määrusega, millega luuakse raamistik jätkusuutlike investeeringute hõlbustamiseks], et määrata kindlaks, kas majandustegevus on keskkonnasäästlik, ja kooskõlas liidu muude programmide jaoks välja töötatud suunistega. Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega peaksid need suunised sisaldama asjakohaseid sätteid, et vältida põhjendamatut halduskoormust, ning suunistes sätestatavast teatavast suurusest väiksemad projektid tuleks kestlikkuskontrolli alt välja jätta. Kui rakenduspartner jõuab järeldusele, et kestlikkuskontrolli ei ole vaja teha, peaks ta seda InvestEU fondi jaoks loodavale investeeringute komiteele põhjendama. Käesoleva määruse alusel ei tohiks rahastamiskõlblikud olla toimingud, mis ei ole kliimaeesmärkide saavutamisega kooskõlas.

(14) Madal taristuinvesteeringute määr liidus finantskriisi ja ***seejärel uuesti*** COVID-19 kriisi ajal on pärssinud liidu suutlikkust soodustada kestlikku majanduskasvu***, kliimaneutraalsuse saavutamiseks tehtavaid jõupingutusi***, konkurentsivõimet***, ülespoole suunatud elutingimuste*** lähenemist ***liidus ning takistanud töökohtade loomist***. ***Samuti*** tekitab ***see*** ohu***, et erinevused ja ebavõrdsus liikmesriikide sees ja nende vahel suurenevad, ning*** mõjutab

([5]) COM(2018)0353.
([6]) EÜT L 309, 13.12.1993, lk 3.
([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

piirkondade ▌ arengut ***pikas perspektiivis, mõjudes negatiivselt lähenemisele ja ühtekuuluvusele liidus, mida on näha eelkõige digitaristu puhul. Väga oluline on toetada kõigis liidu maa- ja linnapiirkondades kiire ja ülikiire lairibaühenduse loomist, toetada digivaldkonna idufirmasid ja innovaatilisi VKEsid, et neil oleks lihtsam konkureerida ja kasvada, ning kiirendada digipööret kogu majanduses, et suurendada liidu majanduse pikaajalist konkurentsivõimet ja vastupidavust.*** Mahukad investeeringud liidu taristusse, eelkõige seoses omavaheliste ühenduste ja energiatõhususe ning Euroopa ühtse transpordipiirkonna loomisega, on esmatähtsad, et saavutada liidu kestliku arengu eesmärgid, sealhulgas täita liidu võetud kohustused kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks, ning energia- ja kliimaeesmärgid aastaks 2030. Seetõttu tuleks InvestEU fondist toetada investeeringuid transpordi, energia (sealhulgas energiatõhususe ning taastuvate ja muude ohutute ja kestlike vähesaastavate energiaallikate), keskkonnataristu, kliimameetmetega seotud taristu, meretaristu ja digitaristu valdkonnas. Programmis „InvestEU“ tuleks esmatähtsaks pidada valdkondi, millesse on investeeritud liiga vähe ja mis vajavad lisainvesteeringuid. Liidu rahalise toetuse mõju ja lisaväärtuse maksimeerimiseks on asjakohane edendada ühtlustatud investeerimisprotsessi, mis tagab projektide nähtavuse ja suurendab sünergilist toimet asjakohaste liidu transpordi-, energia- ja digivaldkonna programmide lõikes. Ohutuse ja julgeolekuga seotud riskide tõttu peaksid liidu toetust saavad investeerimisprojektid hõlmama taristu vastupidavuse, sealhulgas taristu hoolduse ja ohutusega seotud meetmeid ning tuleks arvesse võtta põhimõtteid, mis puudutavad kodanike kaitsmist avalikes kohtades. See peaks täiendama muude liidu fondide tööd, mis toetatavad avalikesse kohtadesse ning transpordi-, energia- ja muusse elutähtsasse taristusse tehtavate investeeringute julgeolekukomponente, nagu Euroopa Regionaalarengu Fond.

(15) Programm „InvestEU“ peaks vajaduse korral kaasa aitama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 ([8]) ja juhtimismääruse ([9]) eesmärkide saavutamisele ning soodustama investeerimisotsustes energiatõhususe tähtsustamist.

(16) Tõeliselt mitmeliigiline transport annab võimaluse luua tõhus ja keskkonnasäästlik transpordivõrgustik, milles kasutatakse kõigi transpordiliikide potentsiaali maksimaalselt ära ja luuakse nende koostoime. Programmist „InvestEU“ tuleks toetada mitmeliigilistesse transpordisõlmedesse tehtavaid investeeringuid, mis on oma märkimisväärsest majanduslikust potentsiaalist ja ärilisest tasuvusest hoolimata erainvestorite jaoks üsna riskantsed. Programmist „InvestEU“ tuleks toetada ka intelligentsete transpordisüsteemide arendamist ja kasutuselevõttu. Programm „InvestEU“ peaks aitama tõhustada selliste tehnoloogiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks tehtavaid pingutusi, mis aitavad suurendada sõidukite ja maanteetaristu ohutust.

(17) Programmiga „InvestEU“ tuleks toetada merede ja ookeanidega seotud liidu poliitikameetmeid, arendades sinise majanduse projekte ja ettevõtteid ning kestliku sinise majanduse rahastamispõhimõtteid. See võib hõlmata meetmeid merendusettevõtluse ja -tööstuse vallas, innovaatilises ja konkurentsivõimelises meretööstuses, aga ka taastuvas mereenergias ja ringmajanduses.

(18) Kuigi investeeringute üldine tase liidus enne COVID-19 kriisi kasvas, ei olnud investeeringud suurema riskiga valdkondades, nagu teadusuuringud ja innovatsioon, ikka veel piisavad ning prognoositakse, et nüüd on need kriisi tulemusena märkimisväärselt vähenenud. ***Teadusuuringutel ja innovatsioonil on oluline roll kriisist ülesaamisel, liidu vastupidavuse suurendamisel, et tulla toime tulevikuprobleemidega, ning liidu poliitika ja eesmärkide saavutamiseks vajalike tehnoloogiate väljatöötamisel. Seepärast on vaja saavutada eesmärk investeerida vähemalt 3 % liidu SKPst teadusuuringutesse ja innovatsiooni, nagu liikmesriigid Euroopa 2020. aasta strateegia raames kokku leppisid. InvestEU fond peaks aitama tõsta investeeringute ebapiisavat taset, aidates oluliselt suurendada avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni liikmesriikides,***

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Reede, 13. november 2020

ning seeläbi saavutada üldeesmärki, milleks on vähemalt 3 % liidu SKPst. Selle eesmärgi saavutamiseks peaksid liikmesriigid ja erasektor täiendama InvestEU fondi omaenda, teadusuuringutesse, arendustegevusse ning innovatsiooni investeerimise tugevdatud meetmetega, et vältida teaduse ja innovatsiooni investeeringute ***nappust, mis*** kahjustab liidu tööstuse ja majanduse konkurentsivõimet ning tema kodanike elukvaliteeti. InvestEU fond peaks pakkuma asjakohaseid finantstooteid, et hõlmata innovatsioonitsükli eri etappe ja mitmesuguseid sidusrühmi ning eelkõige aidata lahendusi liidus äritasandil laiemalt juurutada ja kasutusele võtta, et muuta need maailmaturul konkurentsivõimeliseks ning edendada koostoimes programmiga „Euroopa horisont“, sealhulgas Euroopa Innovatsiooninõukoguga, liidu säästva tehnoloogia alast tipptaset ülemaailmsel tasandil. Seetõttu tuleks kõnealuse sihipärase toetuse andmisel tugineda kindlalt kogemustele, mis on saadud programmis „Horisont 2020“ kasutatud rahastamisvahenditega, nagu InnovFin – ELi rahastamisalgatus novaatoritele, tänu millele said innovaatilised ettevõtted lihtsama ja kiirema juurdepääsu rahastamisele.

(19) Turism***, sealhulgas majutus- ja toitlustussektor,*** on ▌ liidu ***majanduse jaoks strateegilise tähtsusega valdkond***, kus on COVID-19 pandeemia ***ning sotsiaalsete kontaktide piirangute ja piiride sulgemise*** tagajärjel toimunud eriti tõsine langus. ***Selline langus on eriti kahjulik VKEdele ja pereettevõtetele ning on põhjustanud ulatuslikku töötust, mis mõjutab eelkõige naisi, noori, hooajatöötajaid ja haavatavas olukorras olevaid isikuid, ning paljude ettevõtete sissetulekute suurt vähenemist.*** Programm „InvestEU“ peaks aitama tugevdada ***sektori ja*** selle ***väärtusahelate taastumist,*** pikaajalist konkurentsivõimet ***ja kestlikkust***, toetades ***COVID-19 kriisile reageerimisel*** kestlikku, innovaatilist ja digiturismi soodustavaid meetmeid***, sealhulgas innovaatilisi meetmeid sektori kliima- ja keskkonnajalajälje vähendamiseks***. ***Turismi jätkusuutlik taastumine peaks aitama luua arvukalt alalisi, kohalikke ja kvaliteetseid töökohti, mis võimaldavad suurel määral turismist sõltuvatel ja oma majandusarenguga seotud spetsiifiliste probleemidega piirkondadel meelitada ligi investeeringuid, mis ei oleks võimalik ilma programmi „InvestEU“ mõjuvõimsuse ja selle suutlikkuseta meelitada ligi erainvestoreid tänu ELi tagatisele ja selle kaasamisefektile.***

(20) Tuleb teha kiiresti märkimisväärseid jõupingutusi, et investeerida digipöördesse ja hoogustada seda ning tuua kasu kõikidele liidu kodanikele ja ettevõtetele. Tugevale digitaalse ühtse turu strateegia poliitikaraamistikule peaksid nüüd järgnema sama mahukad investeeringud, sealhulgas tehisintellekti, kooskõlas digitaalse Euroopa programmiga.

(21) VKEd moodustavad liidu ettevõtetest üle 99 % ning neil on märkimisväärne ja otsustava tähtsusega majanduslik väärtus. Siiski on neil raskusi rahastamise hankimisega, kuna nendega seotud riski peetakse suureks ja neil puuduvad piisavad tagatised. Täiendavad väljakutsed tulenevad VKEde ja sotsiaalsete ettevõtete vajadusest säilitada konkurentsivõime ning tegeleda selleks digitaliseerimise, rahvusvahelistumise, ringmajanduspõhimõtetele ülemineku ja innovatsiooniga ning täiendada oma töötajate oskusi. ***VKEsid, eelkõige teenuste-, tootmis-, ehitus-, turismi-, kultuuri- ja loomesektorites tegutsevaid VKEsid on COVID-19 kriis tabanud eriti rängalt.*** Võrreldes suuremate ettevõtetega on rahastamisallikad VKEdele ja sotsiaalsetele ettevõtetele halvemini kättesaadavad, sest tavaliselt nad ei emiteeri võlakirju ning neil on börsidele või suurtele institutsionaalsetele investoritele vaid piiratud juurdepääs. VKEd ja sotsiaalsed ettevõtted kasutavad üha rohkem ka selliseid innovaatilisi lahendusi nagu kogu ettevõtte või selles osaluse omandamine töötajate poolt. Rahastamisele juurdepääs on veelgi keerulisem VKEde puhul, kelle tegevus keskendub immateriaalsele varale. Liidu VKEd tuginevad suuresti pankadele ja võlapõhisele rahastamisele panga arvelduskrediidi, pangalaenude või liisingu vormis. Eespool nimetatud väljakutsetega silmitsi seisvate VKEde toetamiseks tuleb lihtsustada nende juurdepääsu rahastamisele ja pakkuda neile mitmekesisemaid rahastamisallikaid, et suurendada nende võimet rahastada tegevuse alustamist, kasvu, innovatsiooni ja kestlikku arengut, tagada nende konkurentsivõime ja vastupanuvõime majandusšokkide suhtes, et muuta majandus ja finantssüsteem majanduslanguse ajal vastupidavamaks, ning säilitada nende võime luua töökohti ja sotsiaalset heaolu. Käesolev määrus täiendab ka algatusi, mida on juba tehtud kapitaliturgude liidu raames. Seetõttu peaks InvestEU fond tuginema ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmile (COSME) ja teistele tulemuslikele liidu programmidele, pakkuma äriühingutele kogu nende elutsükli jooksul käibekapitali ja investeeringuid,

rahastama liisingutehinguid ja andma võimaluse keskenduda konkreetsetele sihipärasematele finantstoodetele. InvestEU peaks samuti kasutama maksimaalselt ära era- ja avaliku sektori fonde, nagu VKEde esmase avaliku pakkumise fond, et suunata VKEde toetamiseks strateegilise tähtsusega äriühingutesse rohkem era- ja avaliku sektori omakapitali.

(22) Nagu on märgitud komisjoni 26. aprilli 2017. aasta aruteludokumendis Euroopa sotsiaalse mõõtme kohta ja Euroopa sotsiaalõiguste sammast käsitlevas teatises ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni liidu raamistikus ja 14. jaanuari 2020. aasta teatises „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglaste üleminekute jaoks“, on kaasavama ja õiglasema liidu loomine liidu jaoks keskse tähtsusega ebavõrdsuse vähendamisel ja sotsiaalse kaasamise edendamisel Euroopas. Võimaluste ebavõrdsus mõjutab eelkõige juurdepääsu haridusele, koolitusele, kultuurile, tööhõivele, tervishoiule ja sotsiaalteenustele. Investeeringud sotsiaalvaldkonna, oskuste arendamise ja inimkapitaliga seotud majandusharudesse ning haavatavate elanikkonnarühmade ühiskonda integreerimisse võivad laiendada majanduslikke võimalusi, eriti juhul, kui neid koordineeritakse liidu tasandil. ***COVID-19 kriis on näidanud, et sellised investeeringud aitavad suurendada ühiskonna vastupanuvõimet kriisidele, ning on toonud esile märkimisväärse vajaduse investeerida sotsiaalsesse taristusse ning sotsiaalteenuste, tervishoiuteenuste, hariduse, hoolduse ja sotsiaalelamumajanduse valdkonna projektidesse.*** InvestEU fondi tuleks kasutada selleks, et toetada investeeringuid haridusse ja koolitusse, kaasa arvatud töötajate ümberõppesse ja täienduskoolitusse, sealhulgas piirkondades, mis sõltuvad CO_2-mahukast tööstusest ja mida mõjutab struktuurne üleminek vähese CO_2 heitega majandusele. Seda tuleks samuti kasutada selleks, et toetada projekte, millel on positiivne sotsiaalne mõju ja mis parandavad sotsiaalset kaasatust, aidates suurendada kõigis piirkondades tööhõivet, eelkõige madala kvalifikatsiooniga ja pikaajaliste töötute hulgas, ja parandada olukorda seoses soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste, mittediskrimineerimise, juurdepääsu, põlvkondadevahelise solidaarsuse, tervishoiu ja sotsiaalteenuste, sotsiaaleluruumide, kodutuse, digitaalse kaasatuse, kogukonna arengu ning noorte rolli ja kohaga ühiskonnas, samuti seoses haavatavate elanikkonnarühmadega, sealhulgas kolmandate riikide kodanikega. Lisaks tuleks programmist „InvestEU“ toetada sotsiaalse eesmärgiga Euroopa kultuuri- ja loometegevust.

(22a) COVID-19 kriis on avaldanud naistele ebaproportsionaalset mõju nii sotsiaalsest kui ka majanduslikust seisukohast, sealhulgas töökohtade kaotamise ja tasustamata hoolduskoormuse ning koduvägivalla suurenemise kaudu. Seda silmas pidades ja võttes täielikult arvesse aluslepingu artiklit 8, peaks programm „InvestEU“ aitama saavutada liidu soolise võrdõiguslikkuse ning naiste edendamise ja nende mõjuvõimu suurendamise poliitikat, muu hulgas soolise digilõhe vähendamise, naiste loovuse ja ettevõtluspotentsiaali soodustamise ning hooldustaristu ja vägivallaohvrite taristu arendamise toetamise kaudu.

(23) Et olla valmis negatiivseteks tagajärgedeks, mis kaasnevad järgmisel aastakümnel liidu ühiskonnas ja tööturul toimuvate suurte muutustega, tuleb investeerida inimkapitali, sotsiaaltaristusse, mikrorahastamisse, eetiliste ja sotsiaalsete ettevõtete rahastamisse ja uutesse sotsiaalmajanduse ärimudelitesse, sealhulgas sotsiaalse mõjuga investeeringud ja sotsiaalsete tulemustega seotud lepingud. Programmi „InvestEU“ kaudu tuleks tugevdada tekkivat sotsiaalset turukeskkonda, eesmärgiga suurendada mikro- ja sotsiaalsete ettevõtete ning sotsiaalse solidaarsuse institutsioonide rahastamist ja parandada nende juurdepääsu rahastamisele, et rahuldada nende ettevõtete nõudlust, kes seda kõige rohkem vajavad. Euroopa sotsiaalse taristu investeeringute kõrgetasemelise töökonna 2018. aasta jaanuari aruandes „Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe“ on ajavahemiku 2018–2030 kohta esile toodud vähemalt 1,5 triljoni euro suurune investeeringute kogupuudujääk sotsiaalse taristu ja teenuste, sealhulgas hariduse, koolituse, tervishoiu ja eluaseme valdkonnas. See osutab toetusvajadusele, sealhulgas liidu tasandil. Seepärast tuleb ära kasutada avaliku sektori, ettevõtlussektori ja heategevusliku kapitali, samuti sihtasutuste ja alternatiivsete rahastamise pakkujate, nagu eetiliste, sotsiaalsete ja kestlike osalejate toetuse ühine potentsiaal, et toetada sotsiaalse turu väärtusahela arendamist ja suurendada liidu vastupidavust.

(24) COVID-19 pandeemia põhjustatud majanduskriisi tõttu ei ole vahendite jaotumine turul täiesti tõhus ja tajutav risk pärsib oluliselt erasektori investeeringuid. InvestEU fondi põhitegevus, mis seisneb majanduslikult elujõuliste projektidega seotud riski vähendamises, et kaasata erasektori rahastamine, on sellistes tingimustes eriti oluline ja seda tuleks toetada, muu hulgas ebaühtlase taastumise ohu vältimiseks ***ja liikmesriikide vaheliste lõhede vähendamiseks***. Programmist „InvestEU“ peaks olema võimalik anda taastumisetapis äriühingutele***, eriti VKEdele*** hädavajalikku toetust ja samal ajal tagada investorite selge keskendumine liidu keskmise pikkusega ja pikaajalistele ***poliitika- ja***

Reede, 13. november 2020

seadusandlikele prioriteetidele, nagu Euroopa roheline kokkulepe, Euroopa rohelise kokkuleppe investeerimiskava, ***[Euroopa kliimaseadus],*** Euroopa digitaalse tuleviku kujundamise strateegia***, Euroopa uus tööstusstrateegia, programmi „Euroopa horisont" ambitsioonid, renoveerimislaine, Euroopa sotsiaalõiguste sammas*** ja tugev sotsiaalne Euroopa õiglaste üleminekute jaoks***, võttes arvesse põhimõtet mitte tekitada olulist kahju***. See peaks märkimisväärselt suurendama Euroopa Investeerimispanga grupi, riiklike tugipankade ja finantseerimisasutuste ning muude rakenduspartnerite riskivõtmisvõimet ***selliste projektide toetamisel, mis muidu jääksid teostamata, aidates seeläbi kaasa majanduse elavdamisele***.

(25) COVID-19 pandeemia on suur šokk maailma ja liidu majandusele. Prognooside kohaselt kahaneb ELi SKP palju rohkem kui 2009. aasta finantskriisi ajal ja sellel on paratamatult kahjulik sotsiaalne mõju. Pandeemia puhkemine on osutanud vajadusele ***viivitamatult ja tõhusalt*** tegeleda strateegilise haavatavusega, et parandada liidu reageerimist hädaolukordadele ja ***kogu*** majanduse üldist vastupanuvõimet ***ning kestlikkust***. ***Ühtse turu terviklikkus*** ja võrdsed tingimused, millest saavad kasu ka kõige enam mõjutatud liikmesriigid ***ja piirkonnad***, on võimalik säilitada ainult juhul, kui Euroopa majandus on vastupidav, ***kestlik,*** kaasav ja integreeritud.

(26) InvestEU fond peaks tegutsema ***kuue*** poliitikaharu kaudu, mis kajastavad liidu poliitika peamisi prioriteete, nimelt kestlik taristu, teadusuuringud, innovatsioon ja digiteerimine, VKEd, sotsiaalvaldkonna investeeringud ja oskused, ▌Euroopa strateegilised investeeringud ***ning maksevõime toetamine***.

(27) Kuigi VKEde poliitikaharus tuleks põhitähelepanu pöörata VKEde toetamisele, peaks sellest harust olema võimalik toetust anda ka väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele. Ülejäänud ***viie*** poliitikaharu raames peaks olema võimalik toetada ka muid keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjaid.

(28) Euroopa strateegiliste investeeringute poliitikaharus peaks põhirõhk olema selliste liikmesriigis asutatud ja liidus tegutsevate lõplike vahendite saajate toetamisel, kelle tegevus on liidu jaoks strateegilise tähtsusega, ***kooskõlas prioriteetidega, mida on kirjeldatud Euroopa uues tööstusstrateegias, mille eesmärk on ülemaailmselt konkurentsivõimeline, keskkonnahoidlik ja digitaalne Euroopa koos tööstusökosüsteemidel põhineva arengumudeliga. Samuti peaks see poliitikaharu suurendama liidu majanduse konkurentsivõimet, sealhulgas rahuldama vajadust taastada liikmesriikide tootmisvõimsus ja luua tulevikku suunatud investeeringuid, mis edendavad ettevõtlust ja töökohtade loomist, ning suurendama vastupidavust, sealhulgas vähendades sõltuvust haavatavatest tarneahelatest. Projektidel peaks olema liidu jaoks lisaväärtus ja need peaksid olema kas piiriülesed või looma ülekanduva mõju kaudu tõelist lisaväärtust rohkem kui ühes liikmesriigis või piirkonnas. Toetust ei tohiks kanda otse riigieelarvesse ja selle arvel ei tohiks katta riigieelarve kulusid, näiteks maksta sotsiaaltoetusi. Strateegilise tähtsusega valdkonnad on järgmised***: i) elutähtsate tervishoiuteenuste osutamine; ravimite***, sealhulgas vaktsiinide ja nende vahesaaduste, ravimite toimeainete ja toorainete, meditsiiniseadmete, haigla- ja meditsiinivarustuse (näiteks hingamisaparaadid, kaitseriietus ja -varustus, diagnostilised materjalid ja vahendid), isikukaitsevahendite, desinfektsioonivahendite ja nende vahetoodete ning nende tootmiseks vajalike toorainete tootmine ja ladustamine; tervishoiu ja tervishoiusüsteemide vastupanuvõime*** tugevdamine***, valmistudes tulevastele kriisidele reageerimise suutlikkuseks, sealhulgas riiklike ja piirkondlike tervishoiusüsteemide stressitestide tegemine, samuti elanikkonnakaitse süsteemi vastupanuvõime tugevdamine, mis põhineb elutähtsate toodete laialdase kättesaadavuse ja taskukohasuse põhimõtetel tervisega seotud hädaolukordades***; ii) ***elutähtis taristu, nii*** füüsiline***, analoog-*** kui ka ***digitaristu, sealhulgas taristuelemendid ja liikuv vara, mida loetakse elutähtsaks järgmistes valdkondades: energia, transport, sh ühistransport ja aktiivne liikuvus, logistika, keskkond, vesi, tervis, turvaline elektrooniline side ja võrgud, 5G ja ülikiire elektroonilise side võrgud, asjade internet, veebipõhised teenusplatvormid, turvaline serv- ja pilvandmetöötlus, andmetöötlus ja -salvestus, maksed ja finantstaristu, lennundus, julgeolek ja kaitse, side, meedia, audiovisuaalvaldkond, kultuur ja looming, haridus ja koolitus, valimistaristu ja tundlikud rajatised, avalik haldus, turvalisus, eluase ning sellise elutähtsa taristu kasutamiseks vajalik maa ja kinnisvara***; iii)elutähtsa taristu ***ja liikuva vara*** toimimiseks ja hooldamiseks vajalike kaupade***, tehnoloogiate ja oskusteabe*** tarnimine ja teenuste osutamine; iv)peamine progressi võimaldav murranguline keskkonnasäästlik ja digitehnoloogia ning pöördelised uuendused, millesse investeerimine on liidu ***majanduse ning liidu kestliku ja innovaatilise tööstusliku*** tuleviku seisukohalt strateegilise tähtsusega, sealhulgas tehisintellekt, plokiahel ***ja hajusraamatu tehnoloogia***, tarkvara, robootika, pooljuhid, mikroprotsessorid, ***serv- ja*** pilvandmetöötluse tehnoloogia, kõrgjõudlusega andmetöötlus, küberjulgeolek, kvanttehnoloogia, fotoonika,

tööstuslik biotehnoloogia, ***ohutu, säästva, aruka ja automatiseeritud liikuvuse ja logistika tehnoloogia kõigi transpordiliikide jaoks, taastuv- ja muu energiatehnoloogia, mis aitab kaasa kliimaneutraalsuse saavutamisele aastaks 2050,*** energia salvestamise tehnoloogia, sealhulgas ***kestlikud*** akud, kestlik transporditehnoloogia, puhta vesiniku ja kütuseelementide rakendused, tööstuse CO_2 heite vähendamise tehnoloogia***, nagu CO_2-vaba terase tootmine***, tööstusprotsessides süsinikdioksiidi ***kogumise ja säilitamise taristu, bioenergiajaamad ja tootmisrajatised energiasüsteemi ümberkujundamiseks***, ringmajanduse tehnoloogia ***ja tarneahelad***, biomeditsiin, nanotehnoloogia, ravimid ja ***kõrgtehnoloogilised, taastuvad ja ringluspõhised materjalid, kosmosesüsteemid ja -tehnoloogia, sh kriitilise tähtsusega kosmosekomponendid, ning kosmosepõhised teenused ja rakendused; ning turism***; v) ***ringlussevõtu- ja*** tootmisrajatised info- ja kommunikatsioonitehnoloogia komponentide ja seadmete masstootmiseks ***liidus, kaasa arvatud energia või tooraine, välja arvatud juhul, kui see on juba seadusandlike nõuetega kaetud, või toiduga kindlustatus, pidades silmas ressursitõhusust ning ringlust strateegilistes väärtusahelates ja strateegilistes ökosüsteemides***; vi) avaliku sektori osalejate, ettevõtete või tarbijate jaoks elutähtsate kaupade tarnimine ja nende varude loomine liidus; vii)liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku, näiteks ***julgeoleku-,*** kaitse- ja kosmosevaldkonna ja küberjulgeoleku***, sh 5G võrgu julgeoleku*** jaoks elutähtsad tehnoloogialahendused***, sisendid ja rakendused*** ning nõukogu määruse (EÜ) nr 428/2009 artikli 2 punktis 1 kindlaks määratud kahesuguse kasutusega kaubad***; viia) investeeringud ja tehniline abi ettevõtjatele, eelkõige VKEdele, idufirmadele ja pereettevõtetele, et suurendada nende väärtusahelate ja ärimudelite vastupanuvõimet, edendada ettevõtlusoskusi ning toetada ettevõtluse edendamise tingimusi, sealhulgas klastrite võrgustike ja digitaalse innovatsiooni keskuste arendamise kaudu, ning tehnoloogilist ja säästvat valdkondlikku arengut; viib) kriitilise tähtsusega varajase avastamise võime ning koordineeritud institutsiooniline ja majanduslik reageerimisvõime, et reageerida kriisiohtudele, ning oluliste avaliku ja erasektori institutsioonide ja sektorite tegevuse ja teenuste järjepidevust tagavate lahenduste edendamine; viic) investeeringud uude kosmosetegevusse (New Space) nii eelnevas kui ka järgnevas etapis, et tuua turule kõige paljulubavamad tehnoloogiad ja rakendused ning tagada seeläbi liidu kosmosetööstuse konkurentsivõime; viid) strateegilised investeeringud taastuvenergia ja energiatõhususe projektidesse, sealhulgas hoonete renoveerimisse, mis võib oluliselt toetada direktiivides (EL) 2018/2001, (EL) 2018/2002 ja (EL) 2018/844 sätestatud eesmärkide ning kliimaneutraalse ja energiatõhusa kinnisvarasektori saavutamist osana Euroopa rohelisest kokkuleppest, nagu on sätestatud [renoveerimislaine strateegias], või liidu taastuvenergia rahastamismehhanismi raames võetavaid meetmeid***. Lõpliku vahendite saaja registrijärgne asukoht peaks olema liikmesriigis ja ta peaks tegutsema liidus, s.t tema töötajad peaksid asuma ja tema tootmine, teadus- ja arendustegevus ja muu äritegevus peaksid toimuma suurel määral liidus. ***Ühelgi lõplikul vahendite saajal ei tohiks olla riigis, mis on kantud maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetellu, ühtegi ilma tegeliku majandustegevuseta tütarettevõtjat.*** Samuti tuleks toetada projekte, mille tegevus toimub ***liidu*** eri paikades ja aitab sel viisil mitmekesistada ühtse turu strateegilisi tarneahelaid.

(29) Euroopa strateegiliste investeeringute poliitikaharu peaks samuti olema suunatud sellistele liidus asutatud ja tegutsevatele tarnijatele, kelle tegevus on liidu jaoks strateegilise tähtsusega ning kes vajavad pikaajalisi investeeringuid või kelle suhtes kohaldatakse välismaiste otseinvesteeringute taustauuringumehhanismi. Lisaks peaks Euroopa strateegiliste investeeringute poliitikaharu raames olema võimalik toetada eelkõige üleeuroopalist huvi pakkuvaid tähtsaid projekte. ***Ning veel tuleks selle poliitikaharu raames toetada tööstuspartnerite ja teadusuuringutes osalejate strateegilist koostööd, tugevdades nõnda programmi „InvestEU“ ja programmi „Euroopa horisont“ vahelist koostoimet.***

(29a) Maksevõimetoetuse komponendi eesmärk on aidata ettevõtetel praegusest raskest ajast üle saada, et nad suudaksid majandust taastada, säilitada tööhõivetasemed ja tasakaalustada ühtse turu eeldatavaid moonutusi, arvestades et kõigil ettevõtetel ei ole võrdsel tasemel juurdepääsu turupõhisele rahastamisele ja teatavatel liikmesriikidel ei pruugi olla piisavalt eelarvevahendeid, et anda abi vajavatele ettevõtetele piisavat toetust. Seetõttu võivad ettevõtjatele mõeldud riiklike maksevõime toetusmeetmete võimalused olla liikmesriigiti väga erinevad ja põhjustada ebavõrdsust. Ning kuna suure tõenäosusega püsib COVID-19 puhangu mõju pikka aega, võib suutmatus elujõulisi ettevõtteid abistada põhjustada süsteemseid moonutusi, mis tekitavad uut või kinnistavad senist ebavõrdsust. Liikmesriikide majanduste tiheda omavahelise seotuse tõttu avaldaks majanduslangus ühes liidu osas negatiivset ülekanduvat mõju piiriülestele tarneahelatele ja kogu liidu majandusele. Samal põhjusel oleks aga ühes liidu osas antaval toetusel piiriülestele tarneahelatele ja kogu liidu majandusele positiivne ülekanduv mõju.

Reede, 13. november 2020

(29b) Kuritarvituste vältimiseks ning reaalmajandusele ja tööhõivele avalduva mõju maksimeerimiseks tuleks maksevõimetoetuse komponendi kaudu 30 miljoni euro suurust või suuremat toetust saavate ettevõtjate väljamaksetele (näiteks dividendimaksed, tippjuhtide töötasud ja aktsiate tagasiost) seada tagatisperioodi jooksul ajutised piirangud.

(30) ***Euroopa rohelises kokkuleppes ja Euroopa rohelise kokkuleppe investeerimiskavas esitatud ettepanekute kohaselt tuleks kehtestada õiglase ülemineku mehhanism, et leevendada liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide täitmise ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise sotsiaalseid, majanduslikke ja ökoloogilisi tagajärgi. See mehhanism koosneb kolmest sambast – õiglase ülemineku fond (1. sammas), sihtotstarbeline õiglase ülemineku kava InvestEU raames (2. sammas) ja avaliku sektori laenurahastu (3. sammas), ning selle keskmes peaksid olema piirkonnad, mida rohepööre kõige rohkem mõjutab ja mis ei suuda vajalikke investeeringuid nii hästi rahastada.*** InvestEU fondist ***tuleks toetada ka*** õiglase ülemineku piirkondi toetavate investeeringute rahastamist ***ning anda asjaomastele piirkondadele võimalus saada InvestEU nõustamiskeskuse kaudu sihtotstarbelist tehnilist abi***.

(30a) Õiglase ülemineku mehhanismi teise samba rakendamiseks tuleks InvestEU raames kehtestada spetsiaalne õiglase ülemineku kava, mis rakenduks horisontaalselt kõigis poliitikaharudes. Selle skeemi põhjal rahastataks täiendavaid investeeringuvajadusi, et toetada piirkondi, mis on määratletud liikmesriikide poolt määruse [õiglase ülemineku fondi määrus] kohaselt koostatud ja komisjoni poolt heaks kiidetud territoriaalsetes õiglase ülemineku kavades.

(31) Iga poliitikaharu peaks koosnema kahest osast, st ELi osast ja liikmesriigi osast. ELi osa kaudu tuleks proportsionaalsel viisil kõrvaldada liiduüleseid või liikmesriigis esinevaid konkreetseid turutõrkeid või ebaoptimaalseid investeerimisolukordi. Toetatavatel toimingutel peaks olema selge liidu lisaväärtus. Liikmesriigi osa peaks andma liikmesriikidele ja piirkondlikele ametiasutustele (vastava liikmesriigi kaudu) võimaluse eraldada osa eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide vahenditest ***või neile taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi raames taaste- ja vastupidavuskavade kohaselt kättesaadavatest vahenditest*** ELi tagatise eraldisteks, et kasutada ELi tagatist rahastamis- ja investeerimistoiminguteks, millega kõrvaldatakse konkreetsed turutõrked või lahendatakse mitteoptimaalseid investeerimisolukordi oma territooriumil, sealhulgas haavatavates ja kaugemates piirkondades (näiteks liidu äärepoolseimad piirkonnad) vastavalt osaluslepingu sätetele, et saavutada eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide ***või riiklike taaste- ja vastupidavuskavade*** eesmärgid. ***Lisaks võivad taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi raames koostatud taaste- ja vastupidavuskavad sisaldada liikmesriigi osa jaoks eraldatud lisamakseid. See võimaldaks muu hulgas toetada asjaomastes liikmesriikides asuvate äriühingute maksevõimet.*** Toimingud, mida toetatakse InvestEU fondist ELi või liikmesriigi osa kaudu, ei tohiks dubleerida ega välja tõrjuda erainvesteeringuid ega moonutada konkurentsi siseturul.

(32) Liikmesriigi osa tuleks luua spetsiaalselt nii, et liidu tagatise andmiseks oleks võimalik kasutada eelarve jagatud täitmise alla kuuluvaid fonde ***või eraldisi taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi alla kuuluvatest taaste- ja vastupidavuskavadest***. See võimalus suurendaks liidu tagatise lisaväärtust, toetaks selle kaudu suuremat hulka vahendite saajaid ja projekte ning mitmekesistaks vahendeid eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide ***või riiklike taaste- ja vastupidavuskavade*** eesmärkide saavutamiseks, tagades samas tingimuslike kohustuste sidusa riskijuhtimise tänu kaudse eelarve täitmise raames antud ELi tagatise rakendamisele. Liit peaks tagama liikmesriigi osa raames komisjoni ja rakenduspartnerite vahel sõlmitud tagatislepingutega ette nähtud rahastamis- ja investeerimistoimingud. Eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest fondidest või ***taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi raames koostatud taaste- ja vastupidavuskavade kohastest eraldistest*** tuleks teha tagatise eraldised vastavalt eraldiste määrale, mille on kindlaks määranud komisjon ja nagu on sätestatud liikmesriigiga allkirjastatud osaluslepingus, võttes aluseks toimingute laadi ja sellest tuleneva eeldatava kahjumi. Liikmesriigid kataksid eeldatavat kahjumit ületava kahjumi liidule antava kompensatsioonitagatise arvel. Sellised kokkulepped tuleks sõlmida ühes osaluslepingus iga liikmesriigiga, kes vabatahtlikult otsustab sellist võimalust kasutada. Osalusleping peaks hõlmama ühte või mitut konkreetset tagatislepingut, mida rakendatakse asjaomases liikmesriigis InvestEU fondi reeglite alusel, ja kõiki piirkondadele ette nähtud tagatisi. Eraldiste määra kehtestamiseks igal

üksikjuhul eraldi tuleb teha erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ([10]) („finantsmäärus“) artikli 211 lõikest 1. Selline ülesehitus näeks ette ka ühtsed reeglid, mis käsitlevad eelarvelist tagatist, mida toetatakse keskselt hallatavatest fondidest ***või taaste- ja vastupidavuse rahastamisvahendi alla kuuluvate taaste- ja vastupidavuskavade eraldistest***, mis hõlbustaks nende kombineerimist.

(33) Komisjoni ja EIP grupi vahel tuleks luua partnerlussidemed, mis põhinevad kummagi partneri tugevatel külgedel ja mille eesmärk on tagada maksimaalne poliitiline mõju, vahendite tõhus kasutamine ja eelarve ja riskijuhtimise hoolikas järelevalve ning mille kaudu tuleks toetada tõhusat ja kaasavat otsest juurdepääsu ELi tagatisele.

(34) Selleks et komisjon saaks Euroopa Investeerimisfondi (EIF) kaudu Euroopa majandust toetada, peaks komisjonil olema võimalik osaleda ühes või mitmes EIFi kapitali suurendamises, mis võimaldab EIFil jätkuvalt toetada Euroopa majandust ja selle taastumist. Liidul peaks olema võimalik säilitada oma osaluse üldine tase EIFi kapitalis, võttes nõuetekohaselt arvesse selle rahalisi tagajärgi. Selleks tuleks 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus ette näha piisav rahastamispakett.

(35) Komisjon peaks küsima mitte ainult EIP grupi, vaid vastavalt vajadusele ka teiste võimalike rakenduspartnerite seisukohti investeerimissuuniste, kliimameetmete jälgimise süsteemi, kestlikkuskontrolli suuniste ja ühiste meetodite kohta, et tagada kaasatus ja toimimine kuni juhtimisorganite loomiseni, mille järel tuleks rakenduspartnerid kaasata programmi „InvestEU“ nõuandekogu ja juhatuse raames.

(36) InvestEU fond peaks olema avatud selliste kolmandate riikide osalusele, mis on Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riigid ja muud riigid, kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud liidu ja kõnealuste riikide vahel. See peaks võimaldama vajaduse korral pidevat koostööd asjaomaste riikidega, eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni ning VKEde valdkonnas.

(37) Käesoleva määrusega kehtestatakse muudele InvestEU programmi meetmetele peale ELi tagatise jaoks eraldiste tegemise rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine juhis [*viide tuleb uue institutsioonidevahelise kokkuleppe alusel ajakohastada*: Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 16, ([11]) nagu nimetatud institutsioonid on selle ettepaneku põhjal vastu võtnud, tähenduses].

(38) ELi tagatis summas ***91 773 320 000*** eurot (jooksevhindades) liidu tasandil peaks eeldatavasti kaasama rohkem kui ***1 200 000 000 000*** eurot täiendavaid investeeringuid kogu liidus ja tuleks soovituslikult jaotada poliitikaharude vahel. Euroopa strateegiliste investeeringute poliitikaharule tuleks siiski ette näha eraldi osa ELi tagatisest.

(39) Komisjon märkis 18. aprillil 2019, et piiramata nõukogu eelisõigusi stabiilsuse ja kasvu pakti elluviimisel, tuleks liikmesriikide ühekordseid sissemakseid – kas liikmesriigi poolt või valitsemissektorisse klassifitseeritavate või liikmesriigi nimel tegutsevate riigi tugipankade poolt – valdkondlikesse või mitut riiki hõlmavatesse investeerimisplatvormidesse käsitada põhimõtteliselt ühekordsete meetmetena nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 ([12]) artikli 5 lõike 1 ja artikli 9 lõike 1 ning nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 ([13]) artikli 3 lõike 4 tähenduses. Lisaks ***kaalub*** komisjon, piiramata nõukogu eelisõigusi stabiilsuse ja kasvu pakti elluviimisel, mil määral on programmi

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

([11]) COM(2018)0323.

([12]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1).

([13]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

Reede, 13. november 2020

InvestEU kui EFSI-le järgneva vahendi suhtes võimalik kohaldada sama käsitlusviisi, mida paindlikkust käsitlevas komisjoni teatises kohaldati EFSI suhtes, pidades silmas liikmesriikide tehtavaid ühekordseid sissemakseid liikmesriigi osa jaoks määratud ELi tagatise suurendamiseks.

(40) InvestEU fondi aluseks olevat ELi tagatist peaks kaudselt rakendama komisjon, tuginedes rakenduspartneritele, kellel on kontakt lõplike vahendite saajatega ja vajaduse korral finantsvahendajatega. Rakenduspartnerite valik peaks olema läbipaistev ja huvide konflikte ei tohiks tekkida. Komisjon peaks iga rakenduspartneriga sõlmima tagatislepingu, millega eraldatakse InvestEU fondist tagatis, et toetada rakenduspartneri rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis vastavad InvestEU fondi rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele ja aitavad saavutada selle eesmärke. ELi tagatisega seotud riskijuhtimine ei tohiks takistada rakenduspartnerite otsest juurdepääsu ELi tagatisele. Kui ELi tagatis on rakenduspartneritele antud ELi osa raames, peaksid nad olema täielikult vastutavad kogu investeerimisprotsessi ning rahastamis- või investeerimistoimingutega seotud nõuetekohaste hoolsusmeetmete eest. InvestEU fond peaks toetama projekte, millel on tüüpiliselt kõrgem riskiprofiil kui projektidel, mida toetatakse rakenduspartnerite tavategevusega, ja mida ei saaks ajavahemikul, mil ELi tagatist on võimalik kasutada, teiste avaliku või erasektori rahastamisallikatega ilma InvestEU fondi toetuseta üldse või samas ulatuses ellu viia. Euroopa strateegiliste investeeringute poliitikaharusse kuuluvate rahastamis- või investeerimistoimingute puhul võidakse siiski täiendavuskriteeriumi suhtes kohaldada eritingimusi, mis tulenevad selle poliitikaharu eesmärkidest.

(41) InvestEU fondil peaks olema juhtimisstruktuur, mille toimimine peaks olema kooskõlas selle ainsa eesmärgiga, nimelt tagada ELi tagatise nõuetekohane kasutamine kooskõlas investeerimisotsuste poliitilise sõltumatuse tagamisega. Juhtimisstruktuuri peaksid moodustama nõuandekogu, juhatus ja täiesti sõltumatu investeeringute komitee. Juhtimisstruktuuri üldises koosseisus tuleks püüda saavutada sooline tasakaal. Juhtimisstruktuur ei tohiks minna vastuollu EIP grupi ega teiste rakenduspartnerite otsustusprotsessiga, sekkuda otsuste tegemisse ega asendada nende vastavaid juhtorganeid.

(42) Tuleks luua nõuandekogu, kuhu kuuluvad rakenduspartnerite ja liikmesriikide esindajad ning üks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nimetatud ekspert ja üks Regioonide Komitee nimetatud ekspert, et vahetada teavet ja arvamusi InvestEU fondi raames kasutatavate finantstoodete kohta ning arutleda muutuvate vajaduste ja uute toodete, sealhulgas konkreetsete piirkondlike turulünkade üle.

(43) Selleks et nõuandekogu oleks võimalik luua kohe alguses, peaks komisjon nimetama ajutiselt (üheks aastaks) võimalike rakenduspartnerite esindajad, kelle ülesanded võtavad hiljem üle tagatislepingud sõlminud rakenduspartnerid.

(44) Juhatus, mis koosneb komisjoni ja rakenduspartnerite esindajatest ja ühest hääleõiguseta eksperdist, kelle nimetab Euroopa Parlament, peaks kindlaks määrama InvestEU fondi strateegilised ja praktilised suunised.

(45) Komisjon peaks hindama, kas rakenduspartneri esitatud investeerimis- ja rahastamistoimingud on kooskõlas kogu liidu õiguse ja poliitikaga. Otsused rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta peaks aga lõppkokkuvõttes tegema rakenduspartner.

(46) Sõltumatutest ekspertidest koosnev investeeringute komitee peaks jõudma seisukohale seoses ELi tagatise vormis toetuse andmisega rahastamis- ja investeerimistoimingutele, mis vastavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, pakkudes seega projektidega seotud investeeringute hindamiseks välisekspertiisi. Eri poliitikavaldkondade ja sektorite parimal viisil hõlmamiseks peaks investeeringute komitee tegutsema erinevates koosseisudes.

(47) Et hoida ära ELi tagatise kasutamise ettepanekute hindamiseks paralleelstruktuuride loomist, peaks investeeringute komitee kohe selle loomisest alates vastutama ka määruse (EL) 2015/1017 kohaldamisalasse kuuluvatele rahastamis- ja investeerimistoimingutele ELi tagatise andmise eest.

(48) Investeeringute komiteed peaks abistama sõltumatu sekretariaat, mida haldab komisjon ja mis allub investeeringute komitee eesistujale.

(49) InvestEU fondi kasutuselevõtuks vajalike rakenduspartnerite valikul peaks komisjon võtma arvesse vastaspoole suutlikkust täita InvestEU fondi eesmärke ja panustada oma vahenditega, et tagada piisav geograafiline katvus ja hajutatus, kaasata erainvestoreid, tagada piisav riskide hajutamine ning pakkuda lahendusi turutõrgete ja ebaoptimaalsete investeerimisolukordade kõrvaldamiseks. Võttes arvesse aluslepingute kohast EIP grupi rolli, grupi suutlikkust tegutseda kõigis liikmesriikides ning praeguste rahastamisvahendite ja EFSI raames saadud kogemusi, peaks EIP grupp jääma InvestEU fondi ELi osa raames privilegeeritud rakenduspartneriks. Lisaks EIP grupile peaksid liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused olema võimelised pakkuma mitmesuguseid täiendavaid finantstooteid, arvestades, et nende kogemustest ja suutlikkusest riigi ja piirkondlikul tasandil võib olla kasu avaliku sektori vahendite mõju maksimeerimisel kogu liidu territooriumil ning projektide õiglase geograafilise tasakaalu tagamisel. Programmi „InvestEU“ tuleks rakendada nii, et see soodustaks väiksematele ja noorematele tugipankadele ja finantseerimisasutustele võrdsete tingimuste loomist. Lisaks peaks ka muudel rahvusvahelistel finantseerimisasutustel olema võimalik saada rakenduspartneriks, eriti juhul, kui neil on suhteline eelis tänu eriteadmistele ja kogemustele teatavates liikmesriikides ning kui neil on liidu enamusosalus. Samuti peaks olema võimalik saada rakenduspartneriks muudel üksustel, kes täidavad finantsmääruses sätestatud kriteeriume.

(50) Geograafilise hajutatuse edendamiseks võib luua investeerimisplatvorme, et ühendada rakenduspartnerite jõupingutused ja eksperditeadmised teiste liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutustega, kellel on rahastamisvahendite kasutamisel vähe kogemusi. Selliste struktuuride loomist tuleks soodustada, muu hulgas InvestEU nõustamiskeskuselt saadava toetuse abil. Et soodustada investeerimisplatvormide kasutamist asjaomastes sektorites, on asjakohane tuua kokku kaasinvesteerijad, avaliku sektori asutused, eksperdid, haridus-, koolitus- ja teadusasutused, asjaomased sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskonna esindajad ning muud liidu, liikmesriikide ja piirkondade tasandil tegutsevad asjaomased osalejad.

(51) Liikmesriigi osa raames antav ELi tagatis tuleks eraldada mis tahes rakenduspartnerile, kes on vastavalt finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktile c rahastamiskõlblik, kaasa arvatud riiklikud või piirkondlikud tugipangad või finantseerimisasutused, EIP, Euroopa Investeerimisfond ja muud rahvusvahelised finantseerimisasutused. Liikmesriigi osa raames rakenduspartnerite valimisel peaks komisjon võtma arvesse iga liikmesriigi esitatud ettepanekuid, mis kajastuvad osaluslepingus. Kooskõlas finantsmääruse artikliga 154 peab komisjon hindama rakenduspartneri eeskirju ja menetlusi, veendumaks, et need tagavad samaväärse liidu finantshuvide kaitse nagu komisjoni eeskirjad ja menetlused.

(52) Rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta peaks lõppkokkuvõttes tegema otsuse rakenduspartner tema enda nimel, neid tuleks rakendada vastavalt tema sise-eeskirjadele, -meetmetele ja -menetlustele ning neid tuleks kajastada tema finantsaruannetes või vajaduse korral avaldada finantsaruannete lisades. Seepärast peaks komisjon kajastama üksnes ELi tagatisest tulenevaid finantskohustusi ja avalikustama maksimaalse tagatissumma, sealhulgas kogu asjakohase teabe antud tagatise kohta.

(53) InvestEU fondil peaks olema vajaduse korral võimalik sujuvalt, tõrgeteta ja tõhusalt kombineerida toetusi ja/või rahastamisvahendeid, mida ELi tagatisega rahastatakse liidu eelarvest või muudest fondidest (nagu ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifond), kui see on vajalik, et parimal viisil toetada investeeringuid konkreetsete turutõrgete või ebaoptimaalsete investeerimisolukordade kõrvaldamiseks.

(54) Rakenduspartnerite poolt programmi „InvestEU“ raames toetuse saamiseks esitatud projektid, mis hõlmavad segarahastamist InvestEU fondist ja muudest liidu programmidest, peaksid olema üldiselt kooskõlas nimetatud muu liidu programmi reeglites sätestatud eesmärkide ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega. Otsused ELi tagatise kasutamise kohta tuleks teha programmi „InvestEU“ raames.

Reede, 13. november 2020

(55) InvestEU nõustamiskeskus peaks toetama iga poliitikaharu alla kuuluvate usaldusväärsete investeerimisprojektide arendamist nõustamisalgatuste kaudu, mille viivad ellu kas EIP grupp, teised nõustamispartnerid või komisjon ise. InvestEU nõustamiskeskus peaks toetama geograafilist hajutatust, et aidata sellega saavutada liidu majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki ning vähendada piirkondlikke erinevusi. InvestEU nõustamiskeskus peaks pöörama eritähelepanu väikeste projektide koondamisele suuremateks portfellideks. Komisjon, EIP grupp ja teised nõustamispartnerid peaksid tegema tihedat koostööd, et tagada kogu liidus toetuse tõhusus, koostoime ja tulemuslik geograafiline katvus, võttes arvesse kohalike rakenduspartnerite ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/1017 ([14]) loodud Euroopa investeerimisnõustamise keskuse eriteadmisi ja kohalikku suutlikkust. Lisaks peaks InvestEU nõustamiskeskus tagama keskse kontaktpunkti, mille kaudu ta annab avaliku sektori asutustele ja projektiarendajatele projektide arendamisel abi.

(56) InvestEU nõustamiskeskuse loomisel peaks komisjon selle peamiseks partneriks võtma EIP grupi ning tugineda tuleks eelkõige Euroopa investeerimisnõustamise keskuse varal saadud kogemustele. Komisjon peaks vastutama InvestEU nõustamiskeskuse poliitilise juhtimise ja keskse kontaktpunkti haldamise eest. EIP grupp peaks poliitikaharu kaudu ellu viima nõustamisalgatusi. Peale selle peaks EIP grupp osutama komisjonile tegevusteenuseid, sh esitama teavet nõustamisalgatusi käsitlevate strateegiliste ja poliitiliste suuniste koostamiseks, tegema kindlaks olemasolevad ja loodavad nõustamisalgatused, hindama nõustamisvajadusi ja andma komisjonile nõu, kuidas neid vajadusi olemasolevate või uute nõustamisalgatuste kaudu kõige paremini täita.

(57) Et tagada kogu liidus nõustamisteenuste ulatuslik geograafiline katvus ja suurendada edukalt kohalikul tasandil teadmisi InvestEU fondi kohta, tuleks vajaduse korral ning olemasolevaid tugisüsteeme ja kohalike partnerite olemasolu arvesse võttes tagada InvestEU nõustamiskeskuste kohalike esinduste olemasolu, et anda kohapeal tegelikku, ennetavat ja vajadustele vastavat abi. Kohalikul tasandil nõustamistoe andmise hõlbustamiseks ning kogu liidus toe tõhususe, koostoime ja tulemusliku geograafilise katvuse tagamiseks peaks InvestEU nõustamiskeskus tegema koostööd liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutustega ja kasutama nende eriteadmisi.

(58) InvestEU nõustamiskeskus peaks andma nõustamistuge väikestele projektidele ja idufirmade projektidele, eriti kui idufirmad püüavad kaitsta oma teadus- ja innovatsiooniinvesteeringuid intellektuaalomandiõiguste, näiteks patentide omandamisega; seejuures tuleks uurida, kas leidub teisi teenusepakkujaid, kes suudavad osutada selliseid teenuseid, ja püüda luua nendega koostoimet.

(59) Seoses InvestEU fondiga on vaja anda projekti väljatöötamise ja suutlikkuse suurendamise toetust, et edendada kvaliteetsete projektide algatamiseks vajalikku organisatsioonilist suutlikkust ja turuarendust. Sellist toetust tuleks anda ka finantsvahendajatele, kellel on oluline roll **VKE*de ja teiste osalejate*** abistamises juurdepääsul rahastamisele ja oma täieliku potentsiaali realiseerimisel***, ning toetus peaks sisaldama tehnilist abi***. Peale selle on nõustamistoe eesmärk luua tingimused võimalike rahastamiskõlblike vahendite saajate arvu suurendamiseks tärkavates turusegmentides, eelkõige juhul, kui üksikprojektide väikese mahu tõttu kasvavad projekti tasandil märkimisväärselt tehingukulud – seda tuleb ette näiteks sotsiaalse rahastamise valdkonnas, sealhulgas heategevusorganisatsioonide puhul, ning kultuuri- ja loomesektoris. Suutlikkuse suurendamise toetus peaks täiendama muude liidu programmide raames võetud meetmeid, mis hõlmavad konkreetseid poliitikavaldkondi. Tuleks püüda toetada ka võimalike projektiedendajate, eelkõige kohalike organisatsioonide ja ametiasutuste suutlikkuse suurendamist.

(60) Tuleks luua InvestEU portaal, kus oleks kergesti ligipääsetav ja kasutajasõbralik projektide andmebaas, mis aitab muuta rahastamist taotlevad investeerimisprojektid nähtavamaks, keskendudes eelkõige rakenduspartnerite jaoks võimalike investeerimisprojektide registri loomisele, mis oleks kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga.

([14]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrus (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (ELT L 169, 1.7.2015, lk 1).

Reede, 13. november 2020

(61) COVID-19 kriisi enneolematu mõju leevendamiseks ***ja Euroopa majanduse pikaajaliseks tugevdamiseks*** tuleks programmi „InvestEU“ raames võtta [Euroopa Liidu taasterahastu] määruse kohaselt ja selle alusel eraldatud vahendite piires taaste ja vastupidavuse rahastamise meetmeid. Neid lisavahendeid tuleks kasutada viisil, mis tagab [Euroopa Liidu taasterahastu] määruses sätestatud tähtaegadest kinnipidamise. ***See nõue oleks täidetud, kui rakenduspartneritega sõlmitaks asjakohased tagatislepingud hiljemalt 31. detsembriks 2023.***

(62) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe ([15]) punktidele 22 ja 23 tuleb programmi „InvestEU“ hinnata teabe põhjal, mis on kogutud konkreetse järelevalvekorra alusel, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikide suhtes. Niisugune kord võib vajaduse korral sisaldada ka mõõdetavaid näitajaid, mille alusel saab hinnata programmi „InvestEU“ mõju kohapeal.

(63) Liidu eesmärkide täitmise jälgimiseks tuleks rakendada väljund-, tulemus- ja mõjunäitajatel põhinev kindel järelevalveraamistik. Selleks et tagada aruandekohustus liidu kodanike ees, peaks komisjon igal aastal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmi „InvestEU“ edusammude, mõju ja toimingute kohta.

(64) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud horisontaalseid finantsreegleid. Need reeglid on sätestatud finantsmääruses ja nendega määratakse kindlaks eelkõige kord, mille kohaselt eelarve koostatakse ja seda toetuste, hangete, auhindade ja kaudse eelarve täitmise kaudu täidetakse, ning nähakse ette finantsjuhtimises osalejate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 põhjal vastu võetud reeglid käsitlevad ka liidu eelarve kaitset juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, kuna õigusriigi põhimõtte järgimine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise vajalik eeltingimus.

(65) Programmi „InvestEU“ suhtes kohaldatakse finantsmäärust. Selles on sätestatud liidu eelarve täitmise reeglid, sealhulgas reeglid eelarveliste tagatiste kohta.

(66) Vastavalt finantsmäärusele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013, ([16]) nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95, ([17]) nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ([18]) ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939 ([19]) tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise, sealhulgas pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada haldusjuurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid ja esitada nende eest

([15]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

([16]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

([17]) Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

([18]) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

([19]) Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

Reede, 13. november 2020

süüdistusi, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371 ([20]). Vastavalt finantsmäärusele peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd, andma komisjonile, OLAFile ning määruse (EL) 2017/1939 kohases tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide puhul Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikojale vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid neile samaväärsed õigused.

(67) Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvad kolmandad riigid võivad osaleda liidu programmides vastavalt EMP lepingu alusel kehtestatud koostööraamistikule, milles nähakse ette programmide rakendamine kõnealuse lepingu alusel tehtava otsusega. Kolmandad riigid võivad osaleda ka muude õigusaktide alusel. Käesolevas määruses tuleks kehtestada erisäte, et anda vastutavale eelarvevahendite käsutajale, OLAFile ja Euroopa Kontrollikojale õigused ja juurdepääs, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks.

(68) Vastavalt [ettepanek: nõukogu otsus ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta, sh ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Gröönimaa ja Taani Kuningriigi vahelised suhted (ÜMTde assotsieerimise otsus)] ([21]) artiklile 83 on ülemeremaadel või -territooriumidel asuvad isikud ja üksused rahastamiskõlblikud, kui programmi reeglitest ja eesmärkidest ning võimalikest kokkulepetest liikmesriigiga, millega vastav ülemeremaa või -territoorium on seotud, ei tulene teisiti.

(69) Selleks et täiendada käesoleva määruse vähemolulisi sätteid investeerimissuunistega ja näitajate tulemustabeliga, hõlbustada tulemusnäitajate kiiret ja paindlikku kohandamist ning kohandada eraldiste määra, tuleks anda komisjonile õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte ***näitajate kehtestamiseks, mille põhjal juhatus määratleb COVID-19 pandeemiast majanduslikult kõige rohkem kannatanud liikmesriigid ja sektorid ning tagasihoidlikumate maksevõimetoetuse võimalustega liikmesriigid, samuti nende näitajate rakendamise metoodika kehtestamiseks ning*** eri poliitikaharude alla kuuluvate rahastamis- ja investeerimistoimingute jaoks investeerimissuuniste ning tulemustabeli koostamiseks, käesoleva määruse III lisa läbivaatamiseks, et näitajaid muuta või täiendada, ja eraldiste määra kohandamiseks. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peaksid investeerimissuunised sisaldama asjakohaseid sätteid, et vältida põhjendamatut halduskoormust. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ning et need konsultatsioonid viidaks läbi vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes parema õigusloome kohta. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(69a) Pärast InvestEU määruse jõustumist tuleb tagada selle võimalikult kiire rakendamine. Seepärast oleks asjakohane lubada rakenduspartneritel esitada rahastamis- ja investeerimistoiminguid komisjonile juba enne, kui investeeringute komitee on tegevust alustanud, või enne asjaomase tagatislepingu sõlmimist. Sellistel juhtudel peaks toimingute heakskiitmise eest vastutama komisjon. Lisaks peaks vajaduse korral ja vastava eelhindamise põhjal olema võimalik ühendada käesoleva määruse kohaste finantsinstrumentidega määruse IV lisas osutatud programmidega kehtestatud finantsinstrumendid ja määrusega (EL) 2015/1017 kehtestatud ELi tagatise.

(70) Programm „InvestEU“ peaks aitama kõrvaldada liiduüleseid ja/või liikmesriigis esinevaid konkreetseid turutõrkeid ja ebaoptimaalseid investeerimisolukordi ning uute või keerukate turutõrgete leevendamiseks nägema ette innovatiivsete finantstoodete testimise kogu liidu turgudel ja nende toodete levitamise süsteemid. Seetõttu on põhjendatud võtta meetmeid liidu tasandil,

([20]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

([21]) SEC(2018)0310; SWD(2018)0337.

Reede, 13. november 2020

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega luuakse InvestEU fond, millega nähakse ette ELi tagatis, selleks et toetada rakenduspartnerite rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis aitavad kaasa liidu sisepoliitika eesmärkide saavutamisele.

2. Samuti luuakse käesoleva määrusega nõustamismehhanism, selleks et toetada investeerimiseks sobivate projektide arendamist ja juurdepääsu rahastamisele ning pakkuda abi sellega seotud suutlikkuse suurendamiseks („InvestEU nõustamiskeskus"). Lisaks luuakse sellega andmebaas, mis tagab nähtavuse projektidele, millele projektiarendajad otsivad rahastamist, ja mille kaudu investorid saavad teavet investeerimisvõimaluste kohta („InvestEU portaal").

3. Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi „InvestEU" eesmärgid, selle eelarve ja ELi tagatise summa aastateks 2021–2027, liidu kasutatavad rahastamisvormid ja sellise rahastamise eeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „programm „InvestEU" – InvestEU fond, InvestEU nõustamiskeskus, InvestEU portaal ja segarahastamistoimingud üheskoos;

2) „ELi tagatis" – liidu eelarvega antud tagasivõtmatu, tingimusteta ja nõudmisel väljamakstav eelarveline tagatis, mille puhul hakkavad finantsmääruse artikli 219 lõike 1 kohased eelarvelised tagatised kehtima siis, kui jõustuvad rakenduspartneritega sõlmitud individuaalsed tagatislepingud;

3) „poliitikaharu" – ELi tagatisega toetatav sihtvaldkond, mis on sätestatud artikli 7 lõikes 1;

4) „osa" – ELi tagatise osa, mis on määratletud lähtudes seda toetavate vahendite päritolust;

5) „segarahastamistoiming" – liidu eelarvest toetatav toiming, mille puhul kombineeritakse liidu eelarvest tagastamatul kujul antav toetus või tagastataval kujul antav toetus või mõlemad arengut rahastavate asutuste või muude avalik-õiguslike finantseerimisasutuste või erasektori finantseerimisasutuste ja investorite antava tagastatava toetusega; käesoleva määratluse kohaldamisel võib liidu eelarve välistest allikatest rahastatavaid liidu programme (nt ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifond) ühendada liidu eelarvest rahastavate liidu programmidega;

6) „EIP" – Euroopa Investeerimispank;

7) „EIP grupp" – EIP, selle tütarettevõtjad ja muud üksused, mis on asutatud vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 5 (Euroopa Investeerimispanga põhikirja kohta, edaspidi „EIP põhikiri") artikli 28 lõikele 1;

8) „rahaline osalus" – rakenduspartneri osalus tema riskivõtmisvõime vormis, mille kohta kehtivad samad tingimused mis ELi tagatise puhul, või muus vormis, mille abil on võimalik programmi „InvestEU" tulemuslikult rakendada, tagades samal ajal huvide asjakohase ühitamise;

Reede, 13. november 2020

9) „osalusleping“ – õiguslik vahend, millega komisjon ja üks või mitu liikmesriiki määravad kindlaks liikmesriigi osa suhtes ELi tagatise kasutamise tingimused kooskõlas artikliga 9;

10) „finantstoode“ – rahastamismehhanism või -kord, mille tingimuste alusel pakub rakenduspartner lõplikele vahendite saajatele otsest või vahendatud rahastamist, kasutades artiklis 15 nimetatud mis tahes rahastamisliiki;

11) „rahastamis- ja/või investeerimistoimingud“ – finantstoodete kaudu rahastamise otsene või kaudne pakkumine lõplikele vahendite saajatele rakenduspartneri poolt tema enda nimel vastavalt tema sise-eeskirjadele, -meetmetele ja -menetlustele ning kajastatuna rakenduspartneri finantsaruannetes või avaldatuna vajaduse korral nende finantsaruannete lisades;

12) „eelarve jagatud täitmise alla kuuluvad fondid“ – fondid, mille puhul on ette nähtud võimalus eraldada osa nendest fondidest eelarvelise tagatise eraldisteks InvestEU fondi liikmesriigi osa raames; sellised fondid on Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ning [õiglase ülemineku fond] ([22]);

13) „tagatisleping“ – õiguslik vahend, millega komisjon ja rakenduspartner määravad kindlaks tingimused, mille alusel esitatakse ettepanekud rahastamis- või investeerimistoiminguteks, et nendele saaks taotleda ELi tagatist, antakse kõnealustele toimingutele ELi tagatis ja rakendatakse need toimingud kooskõlas käesoleva määruse sätetega;

14) „rakenduspartner“ – kõlblik vastaspool, nt finantseerimisasutus või muu finantsvahendaja, kellega komisjon on sõlminud tagatislepingu;

15) „üleeuroopalist huvi pakkuv tähtis projekt“ – projekt, mis vastab kõigile kriteeriumitele, mis on sätestatud komisjoni teatises „Kriteeriumid, mis võimaldavad analüüsida üleeuroopalise tähtsusega projektide elluviimise toetamiseks antava riigiabi kokkusobivust siseturuga“ (ELT C 188, 20.6.2014, lk 4) või selle mõnes hilisemas muudetud versioonis;

16) „InvestEU nõustamiskeskus“ – artiklis 24 määratletud tehnilise abi andmise keskus;

17) „nõustamisleping“ – õiguslik vahend, milles komisjon ja nõustamispartner määravad kindlaks InvestEU nõustamiskeskuse rakendamise tingimused;

18) „nõustamisalgatus“ – investeeringute tegemist toetavad tehniline abi ja nõustamisteenused, sh suutlikkuse suurendamise meetmed, mida osutavad nõustamispartnerid, välised teenusepakkujad, kellega komisjon on sõlminud lepingu, või rakendusametid;

19) „nõustamispartner“ – kõlblik vastaspool, nt finantseerimisasutus või muu üksus, kellega komisjon on sõlminud nõustamislepingu ühe või mitme nõustamisalgatuse elluviimiseks, välja arvatud nõustamisalgatused, mis viiakse ellu väliste teenusepakkujate kaudu, kellega komisjon on sõlminud lepingu, või rakendusametite poolt;

20) „InvestEU portaal“ – artiklis 25 määratletud andmebaas;

21) „investeerimissuunised“ – artikli 7 lõikes 7 osutatud delegeeritud õigusaktiga kehtestatud suunised;

22) „investeerimisplatvorm“ – eriotstarbeline vahend, hallatav konto, lepingupõhine kaasrahastamise või riskijagamise kokkulepe või mis tahes muu kokkulepe, mille kaudu üksused suunavad finantsvahendeid mitmesuguste investeerimisprojektide rahastamiseks ning mis võib hõlmata järgmist:

   a) riigi tasandi või sellest madalama tasandi platvorm, mis koondab eri investeerimisprojekte teatava liikmesriigi territooriumil;

([22]) COM(2020)0022.

b) piiriülene, mitut riiki hõlmav, piirkondlik või makropiirkondlik platvorm, mis koondab teatavas geograafilises piirkonnas investeerimisprojektidest huvitatud partnereid mitmest liikmesriigist, piirkonnast või kolmandast riigist;

c) valdkondlik platvorm, mis koondab teatava sektori investeerimisprojekte;

23) „mikrorahastamine“ – [[ESF+] number] määruse artikli [2 lõikes 11] määratletud mikrorahastamine;

24) „liikmesriigi tugipank või finantseerimisasutus“ – kutseliselt finantseerimise alal tegutsev juriidiline isik, keda liikmesriik või liikmesriigi kesk-, piirkondliku või kohaliku tasandi asutus on volitanud tegelema arengu- või edendustegevusega;

25) „väike ja keskmise suurusega ettevõtja“ või „VKE“ – mikro-, väike või keskmise suurusega ettevõtja komisjoni soovituse 2003/361/EÜ ([23]) lisa tähenduses;

26) „väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja“ – üksus, kes ei ole VKE ja kellel on kuni 499 töötajat;

26a) „ettevõtja“ – maksevõimetoetuse komponendi tähenduses ettevõtja, projektiettevõtja, avaliku ja erasektori partnerlus või muu õiguslik struktuur;

27) „sotsiaalne ettevõte“ – [[ESF+] *number*] määruse artikli [2 lõikes 15] määratletud sotsiaalne ettevõte;

28) „kolmas riik“ – riik, mis ei ole liidu liikmesriik.

Artikkel 3

Programmi „InvestEU“ eesmärgid

1. Programmi „InvestEU“ üldeesmärk on toetada liidu poliitikaeesmärke selliste rahastamis- ja investeerimistoimingute kaudu, mis aitavad kaasa järgmisele:

a) liidu konkurentsivõime, sealhulgas teadusuuringud, innovatsioon ja digitaliseerimine;

b) liidu majanduse kasv ja tööhõive, liidu majanduse kestlikkus ning keskkonna- ja kliimamõõde, mis aitavad saavutada kestliku arengu eesmärke ja Pariisi kliimakokkuleppe eesmärke ning luua kvaliteetseid töökohti;

c) liidu sotsiaalne vastupanuvõime, kaasavus ja innovaatilisus;

d) teaduse ja tehnoloogia arengu soodustamine ning kultuuri, hariduse ja koolituse edendamine;

e) liidu kapitaliturgude integratsioon ja ühtse turu tugevdamine, sealhulgas lahendused liidu kapitaliturgude killustatuse vähendamiseks, liidu ettevõtete rahastamisallikate mitmekesistamiseks ja kestliku rahanduse edendamiseks;

f) majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse soodustamine või

g) liidu majanduse ***ja eelkõige VKEde*** kestlik ja kaasav taastumine pärast COVID-19 pandeemiast tingitud kriisi, hoides alal ja tugevdades ***seniseid ja luues uusi materiaalse ja immateriaalse vara*** strateegilisi väärtusahelaid ning säilitades ja tõhustades liidu jaoks strateegilise tähtsusega tegevusi, mis on seotud elutähtsa ***füüsilise, virtuaalse või intellektuaalomandil põhineva*** taristu, murranguliste tehnoloogiate, pöördeliste uuenduste ning sisenditega nii ettevõtjate kui ka tarbijate jaoks***, toetades liidu 2030. ja 2050. aasta kliimaeesmärkidele vastavat kestlikku üleminekut ja järgides põhimõtet „ära tee olulist kahju“***.

([23]) Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

Reede, 13. november 2020

2. Programmi „InvestEU“ konkreetsed eesmärgid on järgmised:

a) toetada kestliku taristuga seotud rahastamis- ja investeerimistoiminguid artikli 7 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades;

b) toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis on seotud teadusuuringute, innovatsiooni ja digitaliseerimisega, sealhulgas toetada innovatiivsete ettevõtete kasvu ja tehnoloogia turule toomist, artikli 7 lõike 1 punktis b osutatud valdkondades;

c) suurendada juurdepääsu rahastamisele ja rahastamise kättesaadavust VKEdele ning väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele ning tugevdada selliste VKEde üleilmset konkurentsivõimet;

d) suurendada juurdepääsu mikrorahastamisele ja muule rahastamisele ning nende kättesaadavust sotsiaalsete ettevõtete jaoks, toetada sotsiaalsete investeeringutega seotud rahastamis- ja investeerimistoiminguid, pädevusi ja oskusi ning arendada ja konsolideerida sotsiaalsete investeeringute turgusid artikli 7 lõike 1 punktis d osutatud valdkondades;

e) toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid artikli 7 lõike 1 punktis e osutatud sektorites, selleks et säilitada ja tugevdada liidu strateegilist autonoomiat ***ja kestlikkust ja tema majanduse kaasavust ja lähenemist ning tugevdada vastupidavust majandusvapustustele***.

ea) toetada liikmesriigis asuvate ja liidus tegutsevate ettevõtete maksevõimet.

Artikkel 4

ELi tagatise eelarve ja suurus

1. ELi tagatis artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud liidu osa puhul on ***91 773 320 000*** eurot (jooksevhindades). Selle eraldiste määr on ***40*** %. Sellest eraldiste määrast tuleneva eraldiste summa puhul võetakse arvesse ka artikli 34 lõike 3 esimese lõigu punktis a osutatud summat.

Artikli 8 lõike 1 punktis b osutatud liikmesriigi osa jaoks võidakse ette näha ELi tagatise lisasumma, tingimusel et liikmesriigid eraldavad vastavalt [[ühissätete määruse] *number*] ([24]) [artikli 10 lõikele 1] ja[[ÜPP strateegiakava] määruse *number*] ([25]) artikli [75 lõikele 1] ***ning kooskõlas [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruses sätestatud taaste- ja vastupidavuskavades ette nähtud asjakohaste meetmete rakendamisega vastavad summad***.

ELi tagatise lisasumma võidakse anda ka liikmesriikide poolt liikmesriigi osa jaoks mõeldud raha vormis. Seda summat käsitatakse vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõike 5 teisele lausele sihtotstarbelise välistuluna.

Ka artiklis 5 osutatud kolmandate riikide osalus suurendab esimeses lõigus osutatud ELi tagatist ja selle raames tehtavad eraldised võivad vastavalt finantsmääruse artikli 218 lõikele 2 olla täielikult raha vormis.

2. Lõike 1 esimeses lõigus nimetatud summast eraldatakse 31 153 850 000 euro suurune summa (jooksevhindades) [EURI] määruse artiklis 2 nimetatud toimingute rakendusmeetmete jaoks artikli 3 lõike 2 punktis e nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

Lõike 1 esimeses lõigus nimetatud summast eraldatakse ***19 850 000 000*** euro suurune summa (jooksevhindades) [EURI] määruse artiklis 2 nimetatud toimingute rakendusmeetmete jaoks artikli 3 lõike 2 punktides a ***ja ea*** nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

Lõike 1 esimeses lõigus nimetatud summast eraldatakse ***40 769 470 000*** euro suurune summa (jooksevhindades) artikli 3 lõike 2 punktides a–d nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

([24]) …
([25]) …

Reede, 13. november 2020

Esimeses ja teises lõigus nimetatud summad tehakse kättesaadavaks alles alates [EURI] määruse artikli 4 lõikes 3 nimetatud kuupäevast.

ELi osa jaoks mõeldud ELi tagatise soovituslik jaotus on esitatud käesoleva määruse I lisas. Komisjon võib I lisas osutatud summasid vajaduse korral ***muuta*** ▌ kuni 15 % iga eesmärgi puhul. Komisjon teatab igast ***sellisest muudatusest*** Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Rahastamispakett VI ja VII peatükis sätestatud meetmete rakendamiseks on ***824 733 000*** eurot (jooksevhindades).

4. Lõikes 3 osutatud summat võib kasutada ka programmi „InvestEU" rakendamiseks antava tehnilise ja haldusabi jaoks, näiteks ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistoiminguteks, sealhulgas ettevõtte infotehnoloogiasüsteemide jaoks.

4a. Kui [EURI] määruse artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud toetused ei ole 31. detsembriks 2023 täielikult ära kasutatud või kui [EURI] määruse artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud laenu ei ole 31. detsembriks 2023 liikmesriikidele antud, tehakse osa kasutamata summast või eraldamata laenust kuni maksimaalselt 16 000 000 000 euro ulatuses (jooksevhindades) automaatselt kättesaadavaks InvestEU fondile ELi tagatise pakkumiseks perioodil 2024–2027, vastavalt [EURI] määruse artiklile X. Käesoleva artikli lõike 1 esimeses lõigus osutatud ELi tagatise summat ja käesoleva määruse I lisas sätestatud ELi tagatise jaotust kohandatakse vastavalt ülespoole.

Artikkel 5

InvestEU fondiga seotud kolmandad riigid

Artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud InvestEU fondi ELi osasse ja artikli 7 lõikes 1 osutatud igasse poliitikaharusse, välja arvatud strateegilisse Euroopa investeerimissuunda, võivad selleks, et kooskõlas finantsmääruse artikli 218 lõikega 2 osaleda teatavates finantstoodetes, teha osamakseid järgmised kolmandad riigid:

a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmed, kes on Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) liikmed, vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimustele;

b) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid vastavalt nende liidu programmides osalemise üldpõhimõtetele ja -tingimustele, mis on sätestatud vastavates raamlepingutes ja assotsiatsiooninõukogu otsustes või samalaadsetes lepingutes, ning vastavalt eritingimustele, mis on sätestatud liidu ja nende kolmandate riikide vahelistes lepingutes;

c) Euroopa naabruspoliitika alla kuuluvad kolmandad riigid vastavalt nende riikide liidu programmides osalemise üldpõhimõtetele ja -tingimustele, mis on sätestatud vastavates raamlepingutes ja assotsiatsiooninõukogu otsustes või samalaadsetes lepingutes, ning vastavalt eritingimustele, mis on sätestatud liidu ja nende kolmandate riikide vahelistes lepingutes;

d) kolmandad riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud erilepingus, millega reguleeritakse asjaomase kolmanda riigi osalemist liidu programmides, tingimusel et selle lepinguga:

i) on tagatud õiglane tasakaal liidu programmides osaleva kolmanda riigi osamaksete ja saadava kasu vahel;

ii) on ette nähtud liidu programmides osalemise tingimused, sealhulgas eri programmide osamaksete ja halduskulude kalkulatsioon. Kõnealuseid osamakseid käsitatakse vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõike 5 teisele lausele sihtotstarbelise välistuluna;

iii) ei ole kolmandale riigile antud otsustusõigust liidu programmi üle;

iv) on kindlustatud liidu õigus tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

Reede, 13. november 2020

Artikkel 6

ELi-poolse rahastamise rakendamine ja vormid

1. ELi tagatist rakendatakse eelarve kaudse täitmise raames koos finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktides ii, iii, v ja vi osutatud asutustega. Muid käesoleva määruse kohaseid liidupoolse rahastamise vorme, sealhulgas vastavalt finantsmääruse VIII jaotisele rakendatavaid toetusi ja käesoleva artikli kohaselt tehtavaid segarahastamistoiminguid, rakendatakse otsese või kaudse eelarve täitmise raames vastavalt finantsmäärusele, ning seda tehakse võimalikult sujuvalt viisil, mis tagab liidu poliitika tulemusliku ja sidusa toetamise.

2. ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingud, mis moodustavad osa segarahastamistoimingust, mille puhul kombineeritakse käesoleva määruse kohane toetus ühe või mitme muu liidu programmi alusel antava toetusega, ja ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifondiga kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingud peavad:

a) olema kooskõlas poliitiliste eesmärkidega ja vastama toetuse andmise otsuse aluseks oleva liidu programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele;

b) olema kooskõlas käesoleva määrusega.

3. Segarahastamistoiming, sealhulgas rahastamisvahend, mida täielikult rahastavad liidu muud programmid või ELi heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifond ilma käesoleva määruse kohast ELi tagatist kasutamata, peab olema kooskõlas poliitiliste eesmärkidega ja vastama toetuse andmise aluseks oleva liidu programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele.

4. Vastavalt artikli 6 lõikele 2 tehakse otsus liidu eelarvest tagastamatus vormis toetuse ja/või rahastamisvahendite kohta, mis moodustavad osa käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud segarahastamistoimingust, asjaomase ELi programmi eeskirjade alusel ja seda rakendatakse segarahastamistoimingu raames vastavalt käesolevale määrusele ja finantsmääruse X jaotisele.

Selliste segarahastamistoimingute aruannetes tuleb käsitleda ka nende kooskõla poliitikaeesmärkidega ja vastavust toetuse andmise otsuse aluseks oleva liidu programmi eeskirjades sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, samuti kooskõla käesoleva määrusega.

II PEATÜKK

InvestEU fond

Artikkel 7

Poliitikaharud

1. InvestEU fond tegutseb järgmise kuue poliitikaharu kaudu, mis aitavad käsitleda turutõrkeid või ebaoptimaalseid investeerimisolukordi nende konkreetse kohaldamisala ulatuses:

a) kestliku taristu poliitikaharu, mis hõlmab kestlikke investeeringuid sellistes valdkondades nagu transport, sh mitmeliigiline transport, liiklusohutus, sealhulgas kooskõlas liidu eesmärgiga kaotada 2050. aastaks surma või raskete vigastustega lõppevad liiklusõnnetused, maantee- ja raudteetaristu uuendamine ja hooldus, energia, eelkõige taastuvenergia, energiatõhusus kooskõlas 2030. aasta energiaraamistikuga, energiasäästule keskenduvad hoonete renoveerimisprojektid ja hoonete integreerimine omavahel ühendatud energia-, salvestus-, digi- ja transpordisüsteemidesse, ühenduste parandamine, digitaalne ühenduvus ja juurdepääs, sh maapiirkondades, tooraine tarnimine ja töötlemine, kosmos, ookeanid, vesi, sh siseveeteed, jäätmekäitlus kooskõlas jäätmehierarhia ja ringmajandusega, loodus ja muu keskkonnataristu, kultuuripärand, turism, seadmed ja varustus, liikuv vara ja selliste innovatiivsete tehnoloogiate kasutuselevõtmine, mis aitavad kaasa liidu keskkonnaalase või kliimamuutustele vastupanu võime või sotsiaalse kestlikkuse eesmärkide saavutamisele ning vastavad liidu keskkonnaalase või sotsiaalse kestlikkuse standarditele;

b) teadusuuringute, innovatsiooni ja digiteerimise poliitikaharu, mis hõlmab teadusuuringuid, tootearendust ja innovatsiooni, turuedendajaid ja ettevõtjatevahelist koostööd toetavate tehnoloogiate ja teadustulemuste ülekandmist turule, innovatiivsete lahenduste tutvustamist ja kasutuselevõttu, toetust innovatiivsete ettevõtete kasvu edendamiseks ning liidu tööstuse digitaliseerimiseks;

c) VKEde poliitikaharu, mis hõlmab juurdepääsu rahastamisele ja rahastuse kättesaadavust eeskätt VKEde, sealhulgas innovatiivsete VKEde ning kultuuri- ja loomesektoris tegutsevate VKEde jaoks, ning väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate jaoks;

d) sotsiaalvaldkonna investeeringute ja oskuste poliitikaharu, mis hõlmab mikrorahastamist, sotsiaalsete ettevõtete rahastamist, sotsiaalmajandust ning meetmeid, millega edendatakse soolist võrdõiguslikkust, oskusi, haridust, koolitust ja nimetatud valdkondadega seotud teenuseid, sotsiaaltaristut, sealhulgas tervise- ja haridustaristut ning sotsiaal- ja üliõpilaste eluasemeid, sotsiaalset innovatsiooni, tervishoidu ja pikaajalist hooldust, kaasavust ja juurdepääsetavust, sotsiaalse eesmärgiga kultuuri- ja loometegevust ning haavatavate isikute, sealhulgas kolmandate riikide kodanike integreerimist;

e) strateegiliste Euroopa investeeringute poliitikaharu, mis hõlmab strateegilisi ***tulevikku suunatud*** investeeringuid, millega toetatakse liikmesriigis asuvaid lõppsaajaid, ***sh VKEsid ja idufirmasid,*** kes tegutsevad liidus ja kelle tegevus on liidu jaoks strateegilise tähtsusega, võttes eriti arvesse ***kliima- ja digipööret, vastavalt prioriteetidele, mida on kirjeldatud Euroopa uues tööstusstrateegias, kus seatakse eesmärgiks ülemaailmselt konkurentsivõimeline, keskkonnahoidlik ja digiteeritud Euroopa, kooskõlas tööstuse ökosüsteemidel ja liidu kliimaneutraalsuse eesmärgil põhineva arengumudeliga, [nagu on sätestatud Euroopa kliimaseaduses ja] kooskõlas 2030. aasta eesmärgiga. Selles poliitikaharus toetatakse projekte, mis suurendavad liidu majanduse konkurentsivõimet, taastavad selle tootmisvõimsuse, vähendavad sõltuvust vähekaitstud tarneahelatest ning edendavad ettevõtlust, töökohtade loomist*** ja vastupanuvõime suurendamist ühes järgmistest valdkondadest:

i) elutähtsate tervishoiuteenuste pakkumine ***ning ravimite, sealhulgas vaktsiinide ja nende vaheainete, ravimite toimeainete ja toorainete, meditsiiniseadmete, haigla- ja meditsiinivarustuse (näiteks hingamisaparaadid, kaitseriietus ja -varustus, diagnostilised materjalid ja vahendid), isikukaitsevahendite, desinfektsioonivahendite ja nende vahetoodete ning nende tootmiseks vajaliku tooraine tootmine ja varumine; tervishoiu ja tervishoiusüsteemide vastupanuvõime tugevdamine, valmistudes tulevastele kriisidele reageerimise suutlikkuseks, sealhulgas riiklike ja piirkondlike tervishoiusüsteemide ning*** elanikkonnakaitse süsteemi ***stressitestide tegemine tervishoiualastes hädaolukordades eluliselt tähtsate toodete kättesaadavuse ja taskukohasuse põhimõtte alusel;***

ii) elutähtis taristu (nii füüsiline, ***analoog- kui ka digitaristu)***, sealhulgas taristuelemendid ***ja liikuv vara***, mida loetakse elutähtsaks järgmistes valdkondades: energia, transport***, sh ühistransport ja aktiivne liikuvus, logistika***, keskkond, ***vesi,*** tervis, turvaline elektrooniline side ***ja võrgud***, 5G ***ja ülikiire elektroonilise side võrgud***, asjade internet, veebipõhised teenusplatvormid, turvaline ***serv- ja*** pilvandmetöötlus, andmetöötlus ja -salvestus, maksed ja finantstaristu, lennundus, ***julgeolek ja*** kaitse, side, meedia, ***audiovisuaalvaldkond, kultuur ja looming,*** haridus ja koolitus, valimistaristu ja tundlikud rajatised, ***avalik haldus, turvalisus, hooned*** ning sellise elutähtsa taristu kasutamiseks vajalik maa ja kinnisvara;

iii) alapunktis ii nimetatud elutähtsa taristu ***ja liikuva vara*** käitamiseks ja hooldamiseks ***vajaliku oskusteabe,*** kaupade***, tehnoloogiate*** ja teenuste pakkumine;

iv) peamised progressi võimaldavad, murrangulised, rohe- ja digitehnoloogiad ning pöördelised uuendused, mille puhul on investeeringud liidu ***majanduse ning kestliku ja innovaatilise*** tööstuse tuleviku jaoks strateegiliselt olulised, sh ***taasindustrialiseerimine, pidades silmas õiglase ülemineku põhimõtet ja ulatuslikku ühiskondlikku kasu, ning mis hõlmab alljärgnevat:***

a) tehisintellekt, plokiahel ***ja hajusraamatu tehnoloogia***, tarkvara, robootika, pooljuhid, mikroprotsessorid, servpilvetehnoloogia, kõrgjõudlusega andmetöötlus, küberturvalisus, kvanttehnoloogia, fotoonika, tööstuslik biotehnoloogia ***ning kõiki transpordiliike hõlmava ohutu, kestliku, aruka ja automatiseeritud liikuvuse tehnoloogiad;***

b) taastuvenergia ***ja muud energiatehnoloogiad, mis aitavad saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsuse,*** energiasalvestustehnoloogia, kaasa arvatud ***kestlikud*** akud, säästva transpordi tehnoloogia, puhta vesiniku ja kütuseelementide rakendused, tööstuse CO_2 heite vähendamise tehnoloogiad, süsinikdioksiidi ***tööstusprotsessides kogumise ja säilitamise taristu***, ***bioenergiajaamad ja tootmisrajatised energiasüsteemi ümberkujundamiseks,*** ringmajanduse tehnoloogiad ***ja tarneahelad***;

Reede, 13. november 2020

ba) kosmosesüsteemid ja -tehnoloogia, sh kriitilise tähtsusega komponendid, ning kosmosepõhised teenused ja rakendused;

c) biomeditsiin, nanotehnoloogia, ***biotehnoloogia,*** ravimid ning kõrgtehnoloogilised***, taastuvad ja ringluspõhised*** materjalid;

ca) turism;

v) ***ringlussevõtu- ja*** tootmisrajatised info- ja kommunikatsioonitehnoloogia komponentide ja seadmete masstootmiseks ***liidus***;

vi) ***liidu*** avaliku sektori üksuste, ettevõtjate ja tarbijate jaoks elutähtsate sisendite tarnimine ja varumine, kaasa arvatud energia või tooraine või toiduga kindlustatus, ***välja arvatud siis, kui see on juba õigusnormidega hõlmatud,*** pidades silmas ressursitõhusust ning ringlust strateegilistes väärtusahelates ***ja strateegilistes ökosüsteemides***;

vii) liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku, näiteks kaitse-***, julgeoleku-*** ja kosmosesektori ning küberturvalisuse jaoks elutähtsad tehnoloogiad, sisendid ***ja rakendused*** ning nõukogu määruse (EÜ) nr 428/2009 artikli 2 punktis 1 ***ja seotud õigusaktides*** määratletud kahesuguse kasutusega kaubad. ***Lisaks ei tohi lõplikud vahendite saajad eksportida kaitsetehnoloogiat kolmandatesse riikidesse, kes ohustavad liikmesriikide territoriaalset terviklikkust, rikuvad süstemaatiliselt rahvusvahelise õiguse põhimõtteid või õõnestavad piirkondlikku või ülemaailmset julgeolekut ja stabiilsust;***

viia) investeeringud ja tehniline abi ettevõtetele, eelkõige VKEdele, idu- ja perefirmadele ja kogukondadele, et suurendada nende väärtusahelate ja ärimudelite vastupanuvõimet, edendada ettevõtlusoskusi ning toetada ettevõtluse edendamise tingimusi, sealhulgas klastrite võrgustike ja digitaalse innovatsiooni keskuste arendamise kaudu, ning tehnoloogilist arengut ja kestlikku valdkondlikku arengut;

viib) hädavajalik varajase avastamise võime ja koordineeritud institutsiooniline ja majanduslik reageerimisvõime, et reageerida kriisiohule, ning oluliste avaliku ja erasektori institutsioonide ja sektorite tegevuse ja teenuste järjepidevust tagavate lahenduste edendamine;

viic) investeeringud uude kosmosetegevusse (New Space) nii väärtusahela eelnevates kui ka järgnevates etappides, et tuua kõige paljulubavamad tehnoloogiad ja rakendused turule ning tagada seeläbi liidu kosmosetööstuse konkurentsivõime;

viid) strateegilised investeeringud taastuvenergia ja energiatõhususe projektidesse, sealhulgas hoonete renoveerimisse, mis võivad oluliselt aidata kaasa direktiivides (EL) 2018/2001, (EL) 2018/2002 ja (EL) 2018/844 sätestatud eesmärkide saavutamisele ning Euroopa rohelise kokkuleppe ühe osana kliimaneutraalse ja energiatõhusa kinnisvarasektori saavutamisele, nagu on sätestatud [renoveerimislaine strateegias], või toetada liidu taastuvenergia rahastamismehhanismi raames võetavaid meetmeid, mis on InvestEU programmi raames rahastamiskõlblikud.

Liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku kaitse huvides ei tohi ***selle poliitikaharu all rahastatavaid*** lõplikke vahendite saajaid kontrollida kolmas riik või kolmanda riigi üksused ning nende tegevjuhtkond peab asuma liidus.

Juhatus kehtestab strateegilise Euroopa investeerimissuuna teistes valdkondades vajalikud nõuded lõplike vahendite saajate kontrollile ja tegevjuhtkonnale ning nõuded selle suuna raames toimivate vahendajate kontrollile, pidades silmas kohaldatavaid avaliku korra või julgeolekuga seotud kaalutlusi.

ea) maksevõimetoetuse poliitikaharu all antakse toetust ettevõtetele, kes ei olnud riigiabi reeglite kohaselt raskustes juba 2019. aasta lõpus, kuid kellel on pärast seda COVID-19 kriisi tõttu tekkinud suured maksevõime riskid, või kuni 31. detsembrini 2020 asutatud ettevõtetele, kes omandasid riigiabi reeglite kohaselt 2019. aasta lõpuks raskustes olnud ettevõtte varad või filiaalid või haldavad neid, tingimusel et ettevõttel ei ole sama juhtkond, mis oli riigiabi reeglite kohaselt raskustes olnud ettevõttel.

Maksevõimetoetuse poliitikaharu all toetatakse kõiki liikmesriike ja II lisas osutatud valdkondi. Valdavat osa maksevõimetoetuse poliitikaharu alla kuuluvast InvestEU rahastusest kasutatakse selleks, et toetada:

a) rahastamiskõlblikke ettevõtteid COVID-19 kriisist majanduslikult kõige rängemalt mõjutatud liikmesriikides ja sektorites;

b) rahastamiskõlblikke ettevõtteid liikmesriikides, kelle riikliku maksevõimetoetuse andmise võimalused on piiratumad.

Komisjon kehtestab artikli 33 kohaste delegeeritud õigusaktidega näitajad, mille põhjal juhatus määrab kindlaks COVID-19 kriisist majanduslikult kõige enam mõjutatud liikmesriigid ja sektorid ning liikmesriigid, kelle riikliku maksevõimetoetuse andmise võimalused on piiratumad, ning nende näitajate kohaldamise metoodika.

Maksevõimetoetuse poliitikaharu all toetust saavad ettevõtjad peavad, vastavalt juhatuse suunistele, võimalikult suurel määral järgima sotsiaalseid ja keskkonnakaitse kõrgetasemelisi miinimumnõudeid. Sellised suunised peavad sisaldama asjakohaseid norme, mis võimaldaksid vältida asjatut halduskoormust, arvestades seejuures ettevõtete suurust ja kehtestades VKEdele leebemad normid. Äriühinguid innustatakse koostama keskkonnahoidlikule majandusele ülemineku kavasid, edendama digiüleminekut ja kaitsma tööhõivet. Ettevõtjatele tehakse ülemineku hõlbustamiseks kättesaadavaks tehniline abi.

Maksevõimetoetuse poliitikaharu alla kuuluvad rakenduspartnerid ja finantsvahendajad peavad asuma mõnes liikmesriigis ja tegutsema liidus. Juhatus sätestab nende vahendajate kontrolliga seotud nõuded, arvestades kõiki avaliku korra või julgeolekuga seotud kaalutlusi.

1a. Õiglase ülemineku kava, mis on õiglase ülemineku mehhanismi teine sammas, kehtestatakse horisontaalselt kõigis poliitikaharudes. See kava koosneb investeeringutest, mille abil lahendada sotsiaalseid, majanduslikke ja ökoloogilisi probleeme, mis tulenevad liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgi täitmiseks vajalikust üleminekuprotsessist.

2. Kui artiklis 23 osutatud investeeringute komiteele esitatud rahastamis- või investeerimistoiming kuulub enam kui ühe poliitikaharu alla, määratakse see sellesse poliitikaharusse, mille alla kuulub selle peamine eesmärk või selle enamiku allprojektide peamine eesmärk, välja arvatud juhul, kui investeerimissuunistes on sätestatud teisiti.

3. Rahastamis- ja investeerimistoiminguid hinnatakse, et teha kindlaks, kas neil on keskkonna-, kliima- või sotsiaalne mõju. Kui toimingutel on nimetatud mõju, siis hinnatakse neid kliima, keskkonna ja sotsiaalse kestlikkuse seisukohast, et minimeerida kahjulikku mõju ning maksimeerida kasu kliima-, keskkonna- ja sotsiaalsele mõõtmele. Selleks esitavad rahastamist taotlevad projektiarendajad lõikes 4 osutatud suuniste alusel asjakohast teavet. Projekte, mis jäävad alla suunistes kindlaks määratud suurust, ei hinnata. Projektid, mis ei ole kliimaeesmärkidega kooskõlas, ei ole käesoleva määruse alusel rahastamiskõlblikud. Kui rakenduspartner jõuab järeldusele, et kestlikkust ei ole vaja hinnata, peab ta seda investeeringute komiteele põhjendama.

4. Komisjon töötab välja kestlikkussuunised, mis võimaldavad kooskõlas liidu keskkonna- ja sotsiaalsete eesmärkide ja -normidega:

a) tagada kliimamuutustega kohanemiseks vastupanuvõime kliimamuutuse võimalikule kahjulikule mõjule, hinnates kliimatundlikkust ja riski, sealhulgas asjakohaste kohanemismeetmete abil, ning võtta kliimamuutuste leevendamiseks kasvuhoonegaaside heite kulu ja kliimamuutuste leevendamise meetmete positiivset mõju arvesse kulude-tulude analüüsis;

b) võtta arvesse projektide kogumõju looduskapitali põhikomponentidele, mis on seotud õhu, vee, maa ja bioloogilise mitmekesisusega;

c) hinnata projektide sotsiaalset mõju, sealhulgas mõju soolisele võrdõiguslikkusele, teatavate piirkondade või elanikkonnarühmade sotsiaalsele kaasatusele ja selliste valdkondade ja sektorite majandusarengule, mida mõjutavad struktuursed probleemid, näiteks vajadus vähendada majanduse CO_2 heidet;

Reede, 13. november 2020

d) teha kindlaks projektid, mis ei ole kliimaeesmärkide saavutamisega kooskõlas;

e) anda rakenduspartneritele suuniseid lõikega 3 ettenähtud hindamise läbiviimiseks.

5. Komisjoni antud suuniste põhjal esitavad rakenduspartnerid teabe, mida on vaja, et jälgida investeeringuid, mis aitavad kaasa liidu kliima- ja keskkonnaalaste eesmärkide saavutamisele.

6. Rakenduspartnerid seavad eesmärgiks, et vähemalt 60 % kestliku taristu poliitikaharu raames tehtavatest investeeringutest aitavad kaasa liidu kliima- ja keskkonnaalaste eesmärkide saavutamisele.

Komisjon püüab koos rakenduspartneritega tagada, et kestliku taristu poliitikaharule eraldatud ELi tagatise osa jaotamisel peetakse silmas tasakaalu saavutamist lõike 1 punktis a nimetatud eri valdkondade vahel.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 33 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks iga poliitikaharu investeerimissuunised. ***Investeerimissuunistes sätestatakse ka lõikes 1a osutatud õiglase ülemineku kava rakendamise kord.*** Investeerimissuunised koostatakse tihedas arutelus EIP grupi ja teiste võimalike rakenduspartneritega.

8. Strateegilise Euroopa investeerimissuuna alla kuuluvate kosmose- ***ning julgeoleku-*** ja kaitsesektoris ning küberturvalisuse valdkonnas tehtavate rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul võib investeerimissuunistega ette näha piirangud sellise intellektuaalomandi õiguste üleandmisele ja litsentsimisele, mis on seotud elutähtsa tehnoloogiaga ning liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku tagamisel olulist rolli omava tehnoloogiaga.

9. Komisjon teeb teabe investeerimissuuniste kohaldamise ja tõlgendamise kohta rakenduspartneritele, investeeringute komiteele ja nõustamispartneritele kättesaadavaks.

Artikkel 8

Osad

1. Artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharud koosnevad ELi osast ja liikmesriigi osast. Need osad käsitlevad turutõrkeid või ebaoptimaalseid investeerimisolukordi järgmiselt:

a) ELi osa aitab lahendada järgmisi olukordi:

   i) liidu poliitikaprioriteetidega seotud turutõrked või ebaoptimaalsed investeerimisolukorrad;

   ii) kogu liitu või liikmesriiki hõlmavad konkreetsed turutõrked või ebaoptimaalsed investeerimisolukorrad või

   iii) turutõrked või ebaoptimaalsed investeerimisolukorrad, mille lahendamiseks tuleb välja töötada innovaatilised rahastamislahendused ja turustruktuurid, eelkõige uued või keerukad turutõrked või ebaoptimaalsed investeerimisolukorrad;

b) liikmesriigi osa käsitleb konkreetseid turutõrkeid või ebaoptimaalseid investeerimisolukordi ühes või mitmes piirkonnas või liikmesriigis, et saavutada jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate fondide või liikmesriigi poolt artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt antud lisasumma poliitikaeesmärgid, eelkõige selleks, et tugevdada liidus selle piirkondade vahelise tasakaalustamatuse vähendamise kaudu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust.

2. Lõikes 1 nimetatud osasid kasutatakse vajaduse korral vastastikku täiendaval viisil rahastamis- või investeerimistoimingu toetamiseks, sealhulgas mõlema osa toetuse kombineerimise kaudu.

Artikkel 9

Liikmesriigi osa suhtes kohaldatavad erisätted

1. Summasid, mille liikmesriik on vabatahtlikult eraldanud vastavalt [[ühissätete määruse] number] artikli [10 lõikele 1] või [[ÜPP strateegiakava] määruse number] artikli [75 lõikele 1] ***või vastavalt [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruses kehtestatud taaste- ja vastupidavuskavades ette nähtud asjakohaste meetmete rakendamisele***, kasutatakse selle ELi tagatise osa eraldisteks liikmesriigi osa raames, millega kaetakse rahastamis- ja investeerimistoiminguid asjaomases

liikmesriigis, või InvestEU nõustamiskeskusele võimaliku rahalise osaluse eraldamiseks jagatud eelarve täitmise alla kuuluvatest fondidest ***või maksetest, mis on tehtud vastavalt [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruses kehtestatud taaste- ja vastupidavuskavades ette nähtud asjakohaste meetmete rakendamisele***. Neid summasid kasutatakse selleks, et aidata kaasa [[ühissätete määruse] number] artiklis 7 osutatud partnerluslepingus, InvestEUd toetavates programmides või ÜPP strateegiakavas ***või asjaomase liikmesriigi taaste- ja vastupidavuskavas*** nimetatud poliitikaeesmärkide saavutamisele.

Liikmesriigi poolt artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt eraldatud lisasummat kasutatakse ELi tagatise osa eraldisteks liikmesriigi osa raames.

2. Liikmesriigi osa raames sellise ELi tagatise kehtestamiseks peavad liikmesriik ja komisjon sõlmima osaluslepingu.

Lisasumma suhtes, mille liikmesriik eraldab artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu alusel, ei kohaldata käesoleva lõike neljandat lõiku ega käesoleva artikli lõiget 5.

Käesoleva artikli sätteid, mis puudutavad vastavalt [[ühissätete määruse] number] artikli 10 lõikele 1 või [ÜPP strateegiakava] määruse artikli 75 lõikele 1 ***või kooskõlas [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse kohaselt koostatud taaste- ja vastupidavuskavades ette nähtud asjakohaste meetmete rakendamisega*** eraldatud summasid, ei kohaldata osaluslepingu suhtes, mis käsitleb liikmesriigi eraldatavat lisasummat, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 kolmandas lõigus.

Liikmesriik ja komisjon sõlmivad osaluslepingu või muudavad seda nelja kuu jooksul pärast komisjoni otsust, millega kiidetakse heaks partnerlusleping vastavalt [ühissätete] määruse artikli 9 lõikele 4 või ÜPP strateegiakava vastavalt [ÜPP] määrusele ***või taaste- ja vastupidavuskava vastavalt [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määrusele***, või samaaegselt komisjoni otsusega, millega muudetakse programmi vastavalt [ühissätete] määruse artiklile 10 või ÜPP strateegiakava vastavalt [ÜPP] määruse artiklile 107 ***või taaste- ja vastupidavuskava vastavalt [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse artiklile 18***.

Komisjoniga võivad sõlmida ühise osaluslepingu kaks või enam liikmesriiki.

Erandina finantsmääruse artikli 211 lõikest 1 on liikmesriigi osa ELi tagatise eraldiste määr 40 % ja seda võib iga osaluslepingu puhul ülespoole või allapoole korrigeerida, et võtta arvesse riske, mis on seotud finantstoodetega, mida kavatsetakse kasutada.

3. Osalusleping sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

a) ELi tagatise kogusumma liikmesriigi osa raames seoses liikmesriigiga, selle eraldiste määr, eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate fondide või taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi raames kättesaadava toetuse summa ***või summad [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse kohaselt loodud taaste- ja vastupidavuskavadest***, eraldiste tegemise etapp vastavalt aastasele rahastamiskavale ning tulenev tingimusliku kohustuse summa, mis tuleb katta asjaomase liikmesriigi antud kompensatsioonitagatisega;

b) liikmesriigi strateegia, mis hõlmab finantstooteid ja nende minimaalset finantsvõimendust, geograafilist katvust, sealhulgas vajaduse korral piirkondlikku katvust, projektiliike, investeerimisperioodi ning asjakohasel juhul lõppsaajate ja rahastamiskõlblike vahendajate kategooriaid;

c) artikli 14 lõike 1 neljanda lõigu kohaselt esitatud võimalik rakenduspartner või võimalikud rakenduspartnerid ja komisjoni kohustus teavitada asjaomast liikmesriiki valitud rakenduspartnerist või -partneritest;

d) jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate fondide ***või raames kättesaadav[taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse kohaselt loodud taaste- ja vastupidavuskavade*** toetus InvestEU nõustamiskeskusele;

Reede, 13. november 2020

e) kohustused esitada liikmesriigile aastaaruanded, sealhulgas asjakohaste näitajate kohta, mis on seotud partnerluslepingus, programmis või ÜPP strateegiakavas ***või taaste- ja vastupidavuskavas*** sätestatud poliitikaeesmärkidega ja millele on osutatud osaluslepingus;

f) sätted, mis käsitlevad ELi tagatise osaga seotud tasu liikmesriigi osa raames;

g) kombineerimine ELi osa vahenditega vastavalt artikli 8 lõikele 2, sealhulgas kihilise struktuurina, et saavutada parem riskikate.

4. Komisjon rakendab osaluslepinguid rakenduspartneritega artikli 16 kohaselt sõlmitud tagatislepingute ja nõustamispartneritega artikli 24 lõike 1 teise lõigu kohaselt sõlmitud nõustamislepingute kaudu.

Kui üheksa kuu jooksul alates osaluslepingu sõlmimisest ei ole tagatislepingut sõlmitud, siis osalusleping kas lõpetatakse või seda pikendatakse vastastikusel kokkuleppel. Kui üheksa kuu jooksul alates osaluslepingu sõlmimisest ei ole osaluslepingu summa ühe või mitme tagatislepingu kaudu kulukohustustega täielikult kaetud, siis summat muudetakse vastavalt. Kasutamata eraldised, mis on seotud liikmesriikide poolt vastavalt [ühissätete määruse] artikli [10 lõikele 1] või [ÜPP] määruse artikli [75 lõikele 1] ***või vastavalt [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse kohaselt loodud taaste- ja vastupidavuskavade asjaomaste meetmete rakendamisele***, võetakse uuesti kasutusele vastavalt [[ühissätete määruse] number] artikli [10 lõikele 5] ja [[ÜPP strateegiakava] määruse number] artikli [75 lõikele 5] ***ja [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse artiklile [X]***. Kasutamata eraldised, mis on seotud liikmesriigi poolt vastavalt käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 kolmandale lõigule eraldatud summadega, makstakse liikmesriigile tagasi.

Kui [[ühissätete määruse] number] artikli [10 lõikes 6] või [[ÜPP strateegiakava] määruse number] artikli [75 lõikes 6] ***või [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse artiklis [X]*** kindlaks määratud ajavahemiku jooksul ei ole tagatislepingut nõuetekohaselt rakendatud, siis osaluslepingut muudetakse. Kasutamata eraldised, mis on seotud liikmesriikide poolt vastavalt [ühissätete määruse] artikli [10 lõikele 1] või [ÜPP] määruse artikli [75 lõikele 1] ***või [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse artiklile [X]*** eraldatud summadega, võetakse uuesti kasutusele vastavalt [[ühissätete määruse] number] artikli [10 lõikele 6] ja [[ÜPP strateegiakava] määruse number] artikli [75 lõikele 6] ***ja [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse artiklile [X]***. Kasutamata eraldised, mis on seotud liikmesriigi poolt vastavalt käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 kolmandale lõigule eraldatud summadega, makstakse liikmesriigile tagasi.

5. Osaluslepingu kohaselt liikmesriigi osa raames antava ELi tagatise eraldiste tegemisel kohaldatakse järgmisi reegleid:

a) pärast käesoleva määruse lõike 3 punktis a osutatud eraldiste tegemise etappi kasutatakse eraldiste mis tahes aastast ülejääki, mis on arvutatud osaluslepinguga ette nähtud eraldiste määra kohaselt nõutava eraldiste summa ja eraldiste tegeliku summa vahena, uuesti vastavalt [ühissätete määruse] [artikli 10 lõikele 7] ja [[ÜPP strateegiakava] määruse number] artikli [75 lõikele 7] ***ja [taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi] määruse artiklile [X]***;

b) erandina [finantsmääruse] artikli [213 lõikest 4] ei anna pärast käesoleva artikli lõike 3 punktis a osutatud eraldiste moodustamise etappi tehtud eraldised liikmesriigi osa raames ELi tagatise osa kättesaadavuse ajal alust vahendite iga-aastaseks täiendamiseks;

c) komisjon teavitab viivitamata liikmesriiki, kui liikmesriigi osa raames antud ELi tagatise osa realiseerimise tulemusel väheneb ELi tagatise selle osa eraldiste tase alla 20 % ELi algsetest eraldistest;

d) kui liikmesriigi osa raames antud ELi tagatise selle osa eraldised jõuavad 10 %ni algsetest eraldistest, peab asjaomane liikmesriik tegema komisjoni nõudel finantsmääruse artiklis 212 nimetatud ühisesse eraldisfondi eraldisi kuni 5 % ulatuses algsetest eraldistest.

Reede, 13. november 2020

III PEATÜKK

KOMISJONI JA EIP GRUPI PARTNERLUS

Artikkel 10

Partnerluse ulatus

1. Komisjon ja EIP grupp seavad käesoleva määruse alusel sisse partnerluse, mille eesmärk on toetada InvestEU rakendamist ning soodustada vahendite sidusat, kaasavat, täiendavat ja tõhusat kasutust. Käesoleva määruse kohaselt ja vastavalt lõikes 3 osutatud lepingutes täpsemini kindlaks määratud tingimustele teeb EIP grupp järgmist:

a) rakendab artikli 12 lõikes 4 osutatud ELi tagatise osa;

b) toetab InvestEU fondi ELi osa ja, kui see on kohaldatav, siis liikmesriigi osa rakendamist, eelkõige sellega, et:

i) aitab koos võimalike rakenduspartneritega koostada investeerimissuuniseid vastavalt artikli 7 lõikele 7, aitab koostada tulemustabelit vastavalt artiklile 21 ja muid dokumente, milles antakse praktilisi juhiseid InvestEU fondi kasutamiseks;

ii) määrab koos komisjoni ja võimalike rakenduspartneritega kindlaks riskihindamismetoodika ja riskide kindlaks tegemise süsteemi, mis on seotud rakenduspartnerite rahastamis- ja investeerimistoimingutega, et neid toiminguid saaks hinnata ühtse skaala alusel;

iii) hindab komisjoni taotlusel ja kokkuleppel asjaomase võimaliku rakenduspartneriga tema süsteeme ja annab nende süsteemide kohta sihipärast tehnilist nõu, kui seda on vaja järelduste tõttu, milleni jõuti selle võimaliku rakenduspartneri kavandatud finantstoodete rakendamise sambapõhise hindamise auditi käigus, ja sellises ulatuses, mida on nende järelduste kohaselt vaja;

iv) esitab mittesiduva arvamuse pangandusalaste aspektide kohta, eelkõige finantsriski ja finantstingimuste kohta, mis on seotud ELi tagatise selle osaga, mis tuleb eraldada rakenduspartnerile (v.a EIP grupp), nagu see on määratletud selle rakenduspartneriga sõlmitavas tagatislepingus;

v) teeb komisjoniga kokkulepitud eeldustel finantsriski ja koondportfellilt teenitava tasu kohta simulatsioone ja koostab prognoose;

vi) mõõdab koondportfelli finantsriski ja esitab koondportfelli kohta finantsaruandeid ning

vii) osutab komisjoni taotlusel ja rakenduspartneri nõusolekul komisjonile lõike 3 punktis b osutatud lepingus sätestatud restruktureerimis- ja sissenõudmisteenuseid kooskõlas artikli 16 lõike 2 punktiga g, kui rakenduspartner ei ole asjaomase tagatislepingu alusel toimuva restruktureerimise ja sissenõudmise eest enam vastutav;

c) võib liikmesriigi tugipanga või finantseerimisasutuse taotlusel pakkuda talle artikli 24 lõike 2 punktis h osutatud suutlikkuse suurendamist ja muid teenuseid, mis on seotud ELi tagatisega toetatavate finantstoodete rakendamisega;

d) seoses InvestEU nõustamiskeskusega

i) eraldatakse talle artikli 24 osutatud nõustamisalgatuste ja käesoleva punkti d alapunktis ii nimetatud operatiivülesannete jaoks artikli 4 lõikes 3 osutatud rahastamispaketist kuni 525 000 000 euro suurune summa;

ii) nõustab ta komisjoni ja täidab lõike 3 punktis c osutatud lepingus sätestatud operatiivülesandeid, tehes järgmist:

— toetab komisjoni InvestEU nõustamiskeskuse kavandamisel, loomisel ja töös;

Reede, 13. november 2020

— hindab nõustamistoe taotlusi, mis komisjoni arvates ei kuulu olemasolevate nõustamisalgatuste alla, selleks et toetada komisjoni eraldamisotsust seoses artikli 24 lõike 2 punktis a nimetatud keskse kontaktpunkti kaudu saadud nõustamistaotlustega;

— toetab liikmesriikide tugipankasid või finantseerimisasutusi artikli 24 lõike 2 punktis h osutatud suutlikkuse suurendamise kaudu, et suurendada nende nõustamissuutlikkust nõustamisalgatustes osalemiseks, kui pank või finantseerimisasutus seda taotleb;

— sõlmib komisjoni ja võimaliku nõustamispartneri taotlusel ning EIP grupi nõusolekul nõustamispartneritega komisjoni nimel lepinguid nõustamisalgatuste elluviimiseks.

EIP grupp tagab, et esimese lõigu punkti d alapunktis ii osutatud EIP ülesandeid täidetakse täiesti sõltumatult tema rollist nõustamispartnerina.

Komisjon teeb käesoleva lõike esimese lõigu punkti b alapunktis iv nimetatud EIP grupi arvamuse järelduste põhjal rakenduspartneriga vastavalt vajadusele koostööd. Komisjon annab EIP grupile oma otsusest teada.

2. Pangandusalane teave, mille komisjon edastab EIP grupile vastavalt lõike 1 punkti b alapunktide ii, iv, v ja vi alusel, hõlmab ainult teavet, mida EIP grupil on nende alapunktide kohaste kohustuste täitmiseks tingimata vaja. Komisjon määrab tihedas dialoogis EIP grupi ja võimalike rakenduspartneritega kindlaks selle pangandusalase teabe laadi ja ulatuse, võttes arvesse ELi tagatise usaldusväärse finantsjuhtimise nõudeid, rakenduspartneri õigustatud huve seoses tundliku äriteabega ja EIP grupi vajadusi, et täita eelnimetatud alapunktide kohaseid kohustusi.

3. Partnerluse tingimused sätestatakse lepingutes, sealhulgas:

a) artikli 12 lõikes 4 osutatud ELi tagatise osa andmise ja rakendamise puhul:

i) komisjoni ja EIP grupi vahelises tagatislepingus või

ii) eraldi tagatislepingutes komisjoni ning EIP ja EIP põhikirja artikli 28 lõike 1 kohaselt asutatud tütarettevõtjate või muude üksuste vahel vastavalt olukorrale;

b) komisjoni ja EIP grupi vahelises lepingus seoses lõike 1 punktidega b ja c;

c) komisjoni ja EIP grupi vahelises lepingus InvestEU nõustamiskeskuse kohta;

d) EIP grupi ning liikmesriikide tugipankade ja finantseerimisasutuste vahel sõlmitud teenuselepingutes, mis puudutavad suutlikkuse suurendamise ja muid teenuseid, mis osutatakse kooskõlas lõike 1 punktiga c.

4. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 17 lõike 3 ja artikli 24 lõike 4 kohaldamist, peavad kulud, mis tekivad EIP grupil käesoleva artikli lõike 1 punktides b ja c osutatud ülesannete täitmisel, vastama käesoleva artikli lõike 3 punktis b osutatud lepingu tingimustele ning neid võib katta ELi tagatisega seotud tagasimaksete või tulude arvelt või eraldiste arvelt kooskõlas finantsmääruse artikli 211 lõigetega 4 ja 5 või käesoleva määruse artikli 4 lõikes 3 osutatud rahastamispaketist, kusjuures EIP grupp peab neid kulusid põhjendama ja nende üldine ülemmäär on 10 000 000 eurot.

5. Kulud, mis tekivad EIP grupil lõike 1 punkti d alapunktis ii osutatud operatiivülesannete täitmisel, kaetakse ja tasutakse täielikult lõike 1 punkti d alapunktis i osutatud summast, kusjuures EIP grupp peab neid kulusid põhjendama ja nende üldine ülemmäär on 15 000 000 eurot.

Artikkel 11

Huvide konfliktid

1. EIP grupp võtab artiklis 10 osutatud partnerluse raames kõik vajalikud meetmed ja ettevaatusabinõud, et vältida huvide konflikte teiste rakenduspartneritega, sealhulgas moodustab ta artikli 10 lõike 1 punkti b alapunktides iii–vi osutatud ülesannete täitmiseks spetsiaalse sõltumatu meeskonna. Selle meeskonna suhtes kehtivad ranged konfidentsiaalsuseeskirjad, mida kohaldatakse ka meeskonnast lahkunud meeskonnaliikmetele.

2. EIP grupp ja teised rakenduspartnerid teatavad komisjonile viivitamata igast olukorrast, kus huvide konflikt on olemas või tõenäoliselt tekib. Kahtluse korral teeb komisjon kindlaks, kas esineb huvide konflikt, ja teavitab EIP gruppi oma järeldusest. Huvide konflikti korral võtab EIP grupp vajalikud meetmed. Juhatust teavitatakse nendest meetmetest ja nende tulemustest.

3. EIP grupp võtab InvestEU nõustamiskeskuse rakendamisel vajalikud ettevaatusabinõud, et vältida olukordi, kus huvide konflikt võib tekkida, eelkõige seoses artikli 10 lõike 1 punkti d alapunktis ii osutatud operatiivülesannetega, mida ta täidab komisjoni toetamiseks. Huvide konflikti korral võtab EIP grupp vajalikud meetmed.

IV PEATÜKK

ELi tagatis

Artikkel 12

ELi tagatis

1. ELi tagatis antakse rakenduspartneritele tagasivõtmatu, tingimusteta ja nõudmisel väljamakstava tagatisena vastavalt finantsmääruse artikli 219 lõikele 1 ja seda hallatakse vastavalt finantsmääruse X jaotisele eelarve kaudse täitmise korras.

2. ELi tagatise eest makstav tasu on seotud finantstoodete omaduste ja riskiprofiiliga, võttes arvesse aluseks olevate rahastamis- ja investeerimistoimingute laadi ning finantstoodete poliitikaeesmärkide täitmist.

Kui see on nõuetekohaselt põhjendatud finantstoote poliitikaeesmärkide laadi tõttu ja seetõttu, et finantstooted peavad sihtrühma kuuluvate lõplike vahendite saajate jaoks taskukohased olema, võib lõpliku vahendite saaja jaoks rahastamiskulusid vähendada või rahastamistingimusi parandada, kohandades ELi tagatise eest makstavat tasu või kattes vajaduse korral rakenduspartneril tekkinud tasumata halduskulud liidu eelarvest, eeskätt:

a) kui halvenenud finantsturutingimused takistaksid rahastamis- või investeerimistoimingu elluviimist turupõhise hinnakujunduse alusel või

b) kui see on vajalik rahastamis- ja investeerimistoimingute hoogustamiseks sektorites või piirkondades, kus esineb märkimisväärne turutõrge või ebaoptimaalne investeerimisolukord, või investeerimisplatvormide loomise hõlbustamiseks;

ba) maksevõime toetamise komponendi jaoks majanduslikult kõige enam mõjutatud liikmesriikides ja sektorites ning liikmesriikides, kus riikliku maksevõimetoetuse võimalus on piiratum;

sel määral, mil ELi tagatise eest makstava tasu vähendamine või rakenduspartneril tekkinud tasumata halduskulude katmine ei mõjuta oluliselt InvestEU tagatise eraldisi.

ELi tagatise eest makstava tasu vähendamisest saavad täielikult kasu lõplikud vahendite saajad.

3. Finantsmääruse artikli 219 lõikes 4 sätestatud tingimust kohaldatakse igale rakenduspartnerile portfellipõhiselt.

Reede, 13. november 2020

4. 75 % ELi osas antavast ELi tagatisest, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 esimeses lõigus ja mille suurus on ***68 829 990 000*** eurot, antakse EIP grupile. EIP grupi rahalise osaluse kogusumma on ***11 494 608 330*** eurot. See osalus antakse sellisel viisil ja vormis, millega hõlbustatakse InvestEU fondi rakendamist ja artikli 14 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamist.

5. Ülejäänud 25 % ELi osa raames antavast ELi tagatisest antakse teistele rakenduspartneritele, kelle rahaline osalus määratakse kindlaks tagatislepingutes.

6. Antakse endast parim, et investeerimisperioodi lõpuks oleks hõlmatud ulatuslik sektorite ja piirkondade ring ja ära hoitud ülemäärane sektoripõhine või geograafiline kontsentratsioon. Need pingutused hõlmavad stiimuleid väiksematele või vähemkeerukatele liikmesriikide tugipankadele või finantseerimisasutustele, millel on suhteline eelis tänu oma kohalikele esindustele, teadmistele ja investeerimisoskustele. Komisjon töötab nende pingutuste toetamiseks välja ühtse lähenemisviisi.

7. Artikli 4 lõike 2 esimeses ja teises lõigus nimetatud ELi tagatise ***toetust võib anda rakenduspartneri teostatavateks rahastamis- ja investeerimistoiminguteks, tingimusel et komisjon on sõlminud nimetatud rakenduspartneriga tagatislepingu hiljemalt 31. detsembriks 2023, millega täidetakse*** [EURI] määruse artikli 4 lõikes 6 esitatud ***tingimused***. Muudel juhtudel võidakse ELi tagatise toetust anda käesoleva määrusega hõlmatud rahastamis- ja investeerimistoimingutele investeerimisperioodiks, mis lõpeb 31. detsembril 2027.

Lepingud rakenduspartneri ning lõpliku vahendite saaja või finantsvahendaja või artikli 15 lõike 1 punktis a osutatud muu üksuse vahel allkirjastatakse 31. detsembriks 2028.

Artikkel 13

Kõlblikud rahastamis- ja investeerimistoimingud

1. InvestEU fond toetab üksnes selliseid rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis:

a) vastavad finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktides a–e sätestatud tingimustele, eelkõige seoses turutõrgete, ebaoptimaalsete investeerimisolukordade ja täiendavusega, nagu on sätestatud finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktides a ja b ning käesoleva määruse V lisas, ja kui see on asjakohane, kaasavad maksimaalselt erasektori investeeringuid vastavalt finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktile d;

b) aitavad kaasa liidu poliitikaeesmärkide saavutamisele ja kuuluvad asjaomase poliitikaharu raames tehtavate rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul kõlblikesse valdkondadesse vastavalt käesoleva määruse II lisale;

c) ei toeta rahaliselt käesoleva määruse V lisa punktis B esitatud väljajäetud tegevusi ning

d) on kooskõlas investeerimissuunistega.

2. Lisaks projektidele, mis toimuvad liidus või ülemeremaal või -territooriumil, mis on liikmesriigiga seotud vastavalt ELi toimimise lepingu II lisas sätestatule, võib InvestEU fondist, kasutades rahastamis- ja investeerimistoiminguid ***või maksevõime toetamise komponenti,*** toetada muude poliitikaharude raames kui strateegiline Euroopa investeerimissuund järgmisi projekte ja tegevusi:

a) ühes või mitmes liikmesriigis asuvate või asutatud üksuste osalusel toimuvad projektid, mis ulatuvad ühte või mitmesse kolmandasse riiki, sealhulgas ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid, Euroopa naabruspoliitikas osalevad riigid, Euroopa Majanduspiirkonna riigid või Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni kuuluvad riigid, või ülemeremaale või -territooriumile, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu II lisas, või assotsieerunud kolmandasse riiki, olenemata sellest, kas kõnealustes kolmandates riikides või ülemeremaades või -territooriumidel on olemas partner või mitte;

b) rahastamis- ja investeerimistoimingud artiklis 5 osutatud kolmandates riikides, kes osalevad konkreetses finantstoodes.

Reede, 13. november 2020

3. InvestEU fond võib toetada rahastamis- ja investeerimistoiminguid, millega antakse rahalisi vahendeid lõplikele vahendite saajatele, kes on õigussubjektid, mis on asutatud mis tahes järgmistes riikides või järgmistel territooriumitel:

a) liikmesriik või liikmesriigiga seotud ülemeremaa või -territoorium, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu II lisas;

b) kolmas riik, mis on InvestEU programmiga ühinenud kooskõlas artikliga 5;

c) lõike 2 punktis a osutatud kolmas riik, kui see on asjakohane;

d) muud kolmandad riigid, kui seda on vaja projekti rahastamiseks punktis a, b või c osutatud riigis või territooriumil.

Olenemata esimeses lõigus sätestatust, peavad strateegilise Euroopa investeerimissuuna lõplikud vahendite saajad ja vahendajad olema õigussubjektid, mis vastavad sissejuhatavas lauses ja teises lõigus sätestatud nõuetele ning kolmanda lõigu kohaselt artikli 7 lõike 1 punktis e sätestatud nõuetele.

Olenemata esimesest lõigust võib maksevõime toetamise komponendi rahastamis- ja investeerimistoimingutega toetada ainult ettevõtjaid, mis on asutatud mõnes liikmesriigis ja tegutsevad liidus.

Olenemata esimesest lõigust ei tee maksevõime toetamise komponendi raames 30 miljoni euro suuruse või suurema toetuse lõppsaajad dividendimakseid, mittekohustuslikke kupongimakseid ega osta aktsiaid tagasi. Sellise toimingutest kasusaaja juhtkonna liikme tasu, kes saab maksevõime toetamise komponendist vähemalt 30 miljonit eurot, ei tohi olla suurem kui selle liikme tasu fikseeritud osa 31. detsembri 2019. aasta seisuga. Isiku puhul, kes saab juhtkonna liikmeks siis, kui maksevõime toetamise komponendi raames antakse InvestEU rahalist toetust, või pärast seda, kohaldatakse juhtkonna liikme madalaimat kindlaksmääratud tasu 31. detsembri 2019. aasta seisuga. Mingil juhul ei tohi maksta preemiat ega muid muutuvaid või samaväärseid töötasuelemente.

Artikkel 14

Rakenduspartnerite (v.a EIP grupp) valimine

1. Komisjon valib rakenduspartnerid (v.a EIP grupp) vastavalt finantsmääruse artiklile 154.

Rakenduspartnerid võivad moodustada rühma. Rakenduspartner võib olla ühe või mitme rühma liige.

ELi osa puhul peavad kõlblikud vastaspooled olema väljendanud oma huvi artikli 12 lõikes 5 osutatud ELi tagatise osa vastu. Liikmesriigi osa puhul võib asjaomane liikmesriik esitada huvi väljendanud vastaspoolte hulgast rakenduspartneriks ühe või mitu vastaspoolt. Asjaomane liikmesriik võib rakenduspartneriks esitada ka EIP grupi ja sõlmida omal kulul EIP grupiga lepingu, et pakkuda artiklis 10 loetletud teenuseid.

Kui asjaomane liikmesriik rakenduspartnerit ei esita, toimib komisjon vastavalt käesoleva lõike kolmandale lõigule ja valib rakenduspartnerid nende kõlblike vastaspoolte seast, kes suudavad teha rahastamis- ja investeerimistoiminguid asjaomastes geograafilistes piirkondades.

2. Rakenduspartnerite valimisel tagab komisjon, et InvestEU fondi finantstoodete portfell vastab järgmistele eesmärkidele:

a) maksimeerida artiklis 3 sätestatud eesmärkide katvust;

b) maksimeerida ELi tagatise mõju rakenduspartneri eraldatud omavahendite kaudu;

c) kaasata maksimaalselt erasektori investeeringuid, kui see on asjakohane;

Reede, 13. november 2020

d) edendada innovatiivseid finants- ja riskilahendusi, et käsitleda turutõrkeid ja ebaoptimaalseid investeerimisolukordi;

e) tagada geograafiline hajutatus ELi tagatise järkjärgulise andmise kaudu ning võimaldada väiksemate projektide rahastamist;

f) tagada piisav riskide hajutatus.

3. Rakenduspartnerite valimisel võtab komisjon arvesse ka järgmist:

a) liidu eelarve võimalik kulu ja tulu;

b) rakenduspartneri suutlikkus täielikult täita finantsmääruse artikli 155 lõigete 2 ja 3 nõudeid seoses maksustamise vältimise, maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise, rahapesu, terrorismi rahastamise ja koostööd mittetegevate jurisdiktsioonidega.

4. Rakenduspartneriks võib valida riiklikke tugipankasid või finantseerimisasutusi, kui need vastavad käesolevas artiklis sätestatud nõuetele.

Artikkel 15

Kõlblikud rahastamisliigid

1. ELi tagatist võib kasutada rakenduspartnerite pakutava järgmist liiki rahastamise riski katmiseks:

a) laenud, tagatised, edasitagatised, kapitalituru instrumendid, mis tahes muud liiki rahastamis- või krediidikvaliteedi parandamise instrumendid, sealhulgas allutatud võlainstrumendid, omakapitali- või kvaasiomakapitali investeeringud, mis antakse otseselt või kaudselt finantsvahendajate, fondide, investeerimisplatvormide või muude vahendite kaudu lõplikele vahendite saajatele;

b) rakenduspartneri poolt teisele finantseerimisasutusele antavad rahalised vahendid või tagatised, mis võimaldavad viimasel pakkuda punktis a osutatud rahastust.

ELi tagatisega katmiseks antakse, omandatakse või emiteeritakse artikli 13 lõikes 1 osutatud rahastamis- või investeerimistoimingute toetuseks käesoleva lõike esimese lõigu punktides a ja b osutatud rahastamisvahendeid, kui rakenduspartner on andnud rahastamist vastavalt rakenduspartneri allkirjastatud või sõlmitud rahastamislepingule või tehingule pärast tagatislepingu allkirjastamist ja leping ei ole lõppenud või seda ei ole tühistatud.

2. Fondide või muude vahendusstruktuuride kaudu tehtavaid rahastamis- ja investeerimistoiminguid toetatakse ELi tagatisega vastavalt sätetele, mis kehtestatakse investeerimissuunistega, isegi kui selline struktuur investeerib väikse osa oma investeeritud summadest väljapoole liitu ja artikli 13 lõikes 2 osutatud kolmandatesse riikidesse või investeerib väikse osa oma investeeritud summadest muudesse varadesse kui käesoleva määruse kohaselt kõlblikud varad.

Investeerimissuunistega võib ette näha lisapiiranguid väljapoole liitu investeeritavate summade proportsiooni kohta strateegilise Euroopa investeerimissuuna raames fondide või muude vahendusstruktuuride kaudu tehtavate rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul, sealhulgas võimalikke sätteid sellistest investeeringutest väljumise kohta.

2a. Maksevõime toetamise komponendi alla kuuluvate kõlblike rahastamisvahendite tulemuseks on rakenduspartnerite kaudu artikli 3 lõike 2 punktis ea osutatud ettevõtjatele antav omakapital või kvaasiomakapital. Hübriidrahastamisvahendeid võib kasutada, kui need vastavad komponendi otstarbele.

Artikkel 16

Tagatislepingud

1. Komisjon sõlmib iga rakenduspartneriga tagatislepingu ELi tagatise andmise kohta kuni summani, mille määrab kindlaks komisjon.

Kui rakenduspartnerid moodustavad rühma, sõlmitakse komisjoni ja iga rühma kuuluva rakenduspartneri või rühma nimel tegutseva ühe rakenduspartneri vahel üksainus tagatisleping.

2. Tagatisleping sisaldab järgmist:

a) rakenduspartneri antava rahalise toetuse summa ja tingimused;

b) selliste rahaliste vahendite või tagatiste tingimused, mille rakenduspartner annab teisele rakendamises osalevale õigussubjektile, kui see on asjakohane;

c) üksikasjalikud nõuded ELi tagatise andmise kohta vastavalt artiklile 18, sealhulgas eri liiki rahastamisvahendite portfellide kaetus ja vastavad sündmused, mis võivad tingida ELi tagatise võimaliku realiseerimise;

d) tasu riski võtmise eest, mis jaotatakse proportsionaalselt liidu ja rakenduspartneri vastava osakaaluga riskide võtmisel või mida on kohandatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel vastavalt artikli 12 lõikele 2;

e) maksetingimused;

f) rakenduspartneri kohustus nõustuda komisjoni ja investeeringute komitee otsustega seoses ELi tagatise kasutamisega kavandatud rahastamis- või investeerimistoimingu jaoks, ilma et see piiraks rakenduspartneri õigust teha otsus ilma ELi tagatiseta kavandatava toimingu kohta;

g) sätted ja menetlused, mis on seotud nõuete sissenõudmisega, mis usaldatakse rakenduspartnerile;

h) finants- ja tegevusaruannete esitamine ning järelevalve ELi tagatisega rahastamis- ja investeerimistoimingute üle;

i) peamised tulemusnäitajad, eelkõige seoses ELi tagatise kasutamisega, artiklites 3, 7 ja 13 sätestatud eesmärkide ja kriteeriumide täitmisega ning erakapitali kaasamisega;

j) kui see on asjakohane, sätted ja menetlused seoses segarahastamistoimingutega;

k) muud asjaomased sätted, mis vastavad finantsmääruse artikli 155 lõike 2 ja X jaotise nõuetele;

l) asjakohaste mehhanismide olemasolu erainvestorite võimalike probleemide lahendamiseks.

3. Samuti nähakse tagatislepinguga ette, et liidule ettenähtud tasu käesolevas määruse kohastest rahastamis- ja investeerimistoimingutest kantakse üle pärast ELi tagatise realiseerimise tõttu tehtud maksete mahaarvamist.

4. Samuti nähakse tagatislepinguga ette, et rakenduspartnerile tasumisele kuuluvad ELi tagatisega seotud summad arvatakse maha selliste tasude, tulude ja tagasimaksete kogusummast, mille rakenduspartner peab liidule maksma seoses käesoleva määruse kohaste rahastamis- ja investeerimistoimingutega. Kui see summa ei ole piisav, et katta summat, mis tuleb rakenduspartnerile maksta vastavalt artikli 17 lõikele 3, kaetakse puuduolev summa ELi tagatise jaoks ette nähtud eraldistest.

5. Kui tagatisleping on sõlmitud liikmesriigi osa raames, võib sellega ette näha asjaomaste liikmesriikide või piirkondade esindaja osalemise tagatislepingu rakendamise järelevalves.

Artikkel 17

ELi tagatise kasutamise nõuded

1. ELi tagatise andmiseks peab jõustuma asjaomase rakenduspartneriga sõlmitud tagatisleping.

2. Rahastamis- ja investeerimistoimingud saavad ELi tagatise üksnes juhul, kui need vastavad käesolevas määruses ja asjaomastes investeerimissuunistes sätestatud kriteeriumidele ning kui investeeringute komitee on jõudnud järeldusele, et need täidavad ELi tagatise saamise tingimusi. Selle eest, et rahastamis- ja investeerimistoimingud vastavad käesolevas määruses ja asjaomastes investeerimissuunistes sätestatud nõuetele, vastutavad rakenduspartnerid

Reede, 13. november 2020

3. Komisjon ei pea seoses ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingute rakendamisega maksma rakenduspartnerile mingeid halduskulusid või -tasusid, välja arvatud juhul, kui rakendatava finantstoote poliitikaeesmärkide laad ja pakutava rahastuse taskukohasus sihtrühma kuuluvate lõplike vahendite saajate jaoks või pakutava rahastuse liik võimaldavad rakenduspartneril komisjonile nõuetekohaselt põhjendada erandi vajalikkust. Selliste kulude katmine liidu eelarvest peab piirduma summaga, mis on tingimata vajalik asjaomaste rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemiseks, ning seda võib teha ainult sel määral, mil kulud ei ole kaetud rakenduspartnerite poolt asjaomaste rahastamis- ja investeerimistoimingute tulemusel saadud tuludega. Tasude kord sätestatakse tagatislepingus ning see peab olema kooskõlas artikli 16 lõike 4 ja finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punkti g sätetega.

4. Lisaks võib rakenduspartner kasutada ELi tagatist sissenõudmiskulude asjakohase osa katteks vastavalt artikli 16 lõikele 4, välja arvatud juhul, kui need arvatakse maha sissenõutud summast.

Artikkel 18

ELi tagatise ulatus ja tingimused

1. Tasu riski võtmise eest jaotatakse liidu ja rakenduspartneri vahel proportsionaalselt vastavalt nende osale riski võtmisel seoses rahastamis- ja investeerimistoimingute portfelli või vajaduse korral üksikute rahastamis- ja investeerimistoimingutega. ELi tagatise eest makstavat tasu võib artikli 12 lõikes 2 osutatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel vähendada.

Rakenduspartneril peab olema ELi tagatisega toetatava rahastamis- ja investeerimistoimingu suhtes enda asjakohane riskipositsioon, välja arvatud juhul, kui rakendatava finantstoote poliitikaeesmärgid on sellist laadi, et rakenduspartneril ei ole võimalik oma riskivõtmisvõimega mõistlikul viisil sellesse tootesse panustada.

2. ELi tagatis katab:

a) artikli 15 lõike 1 punktis a osutatud võlatoodete puhul:

   i) põhisumma ja kõik intressid ja summad, mis kuuluvad tasumisele rakenduspartnerile, kuid kes neid ei saa vastavalt rahastamistoimingu tingimustele enne makseviivituse tekkimist;

   ii) restruktureerimiskahju;

   iii) kahju, mis on tingitud muude vääringute kui euro kõikumistest turgudel, kus pikaajalise riskimaandamise võimalused on piiratud;

b) artikli 15 lõike 1 punktis a osutatud omakapitali- või kvaasiomakapitali investeeringute puhul: investeeritud summad ja nendega seotud rahastamiskulud ning muude vääringute kui euro kõikumisest tingitud kahju;

c) artikli 15 lõike 1 punktis b osutatud rakenduspartneri poolt teisele finantseerimisasutusele antavate rahaliste vahendite või tagatiste puhul: kasutatud summad ja nendega seotud rahastamiskulud.

Esimese lõigu punkti a alapunkt i kohaldamisel käsitatakse allutatud laenu puhul tasumise edasilükkamist, vähendatud makset või nõutavat väljumist makseviivitusena.

3. Kui liit teeb ELi tagatise realiseerimise tulemusel rakenduspartnerile makse, kantakse liidule üle rakenduspartneri asjaomased õigused, mis on seotud ELi tagatisega kaetud rahastamis- või investeerimistoimingutega, sel määral, mil need õigused on jätkuvalt olemas.

Rakenduspartner jätkab ülekantud summadega seotud nõuete sissenõudmist liidu nimel ja maksab sissenõutud summadest liidule tagasi.

Reede, 13. november 2020

V PEATÜKK
JUHTIMINE

Artikkel 19

Nõuandekogu

1. Komisjonile ja artikli 20 kohaselt loodud juhatusele annab nõu nõuandekogu.

2. Nõuandekogu püüab tagada soolise tasakaalu järgmises koosseisus:

a) üks esindaja iga rakenduspartneri kohta;

b) üks esindaja iga liikmesriigi kohta;

c) ühe eksperdi nimetab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee;

d) ühe eksperdi nimetab Regioonide Komitee.

3. Nõuandekogu eesistuja on komisjoni esindaja. EIP grupi määratud esindaja on ase-eesistuja.

Nõuandekogu kohtub korrapäraselt ja vähemalt kaks korda aastas eesistuja nõudmisel.

4. Nõuandekogu:

a) annab komisjonile ja juhatusele nõu käesoleva määruse alusel kasutatavate finantstoodete väljatöötamise kohta;

b) annab komisjonile ja juhatusele nõu seoses turuarengute, turutingimuste, turutõrgete ja ebaoptimaalsete investeerimisolukordadega;

c) vahetab arvamusi seoses turul toimuvaga ja jagab parimaid tavasid.

5. Komisjon nimetab esimesed nõuandekogu liikmed, kes esindavad rakenduspartnereid (v.a EIP gruppi) pärast seda, kui on võimalike rakenduspartneritega konsulteerinud. Nende ametiaja pikkus on üks aasta.

6. Liikmesriikide esindajate koosolekuid korraldatakse eraldi formaadis samuti vähemalt kaks korda aastas ja neid juhatab komisjon.

7. Nõuandekogu ja lõikes 6 nimetatud liikmesriikide esindajate koosolekud võivad anda juhatusele kaalumiseks soovitusi programmi „InvestEU“ rakendamise ja toimimise kohta.

8. Nõuandekogu koosolekute üksikasjalikud protokollid avaldatakse nii kiiresti kui võimalik pärast seda, kui nõuandekogu on need kinnitanud.

Komisjon kehtestab nõuandekogu töökorra ja juhib nõuandekogu sekretariaadi tööd. Et nõuandekogu saaks täita oma ülesandeid, tehakse talle kättesaadavaks kogu asjakohane dokumentatsioon ja teave.

9. Nõuandekogus esindatud liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused valivad endi seast rakenduspartnerite (v.a EIP grupp) esindajad artikli 20 lõikes 1 osutatud juhatusse. Liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused püüavad saavutada juhatuses tasakaalustatud esindatuse vastavalt suurusele ja geograafilisele asukohale. Valitud esindajad esindavad kõigi muude rakenduspartnerite kui EIP grupi kokkulepitud ühist seisukohta.

Reede, 13. november 2020

Artikkel 20

Juhatus

1. Programmi „InvestEU“ jaoks luuakse juhatus. Juhatus koosneb neljast komisjoni esindajast, kolmest EIP grupi esindajast ja kahest rakenduspartnerite (v.a EIP grupp) esindajast ning ühest eksperdist, kelle Euroopa Parlament nimetab hääleõiguseta liikmena. Euroopa Parlamendi poolt hääleõiguseta liikmena nimetatud ekspert ei küsi ega võta vastu juhiseid liidu institutsioonidelt, organitelt või asutustelt, ühegi liikmesriigi valitsuselt ega muudelt avalik-õiguslikelt või eraõiguslikelt organitelt ning on oma tegevuses täiesti sõltumatu. Ekspert täidab oma ülesandeid erapooletult ja InvestEU fondi huvides.

Juhatuse liikmed nimetatakse ametisse neljaks aastaks ja nende ametiaega võib ühe korra pikendada, välja arvatud muude rakenduspartnerite kui EIP grupi esindajad, kes nimetatakse ametisse kaheks aastaks.

2. Juhatus valib komisjoni esindajate hulgast neljaks aastaks esimehe, kelle ametiaega võib ühe korra pikendada. Esimees annab nõuandekogusse kuuluvatele liikmesriikide esindajatele programmi „InvestEU“ rakendamise ja toimimise kohta kaks korda aastas aru.

Juhatuse koosolekute üksikasjalikud protokollid avaldatakse kohe, kui juhatus on need kinnitanud.

3. Juhatus:

a) annab rakenduspartneritele strateegilisi ja praktilisi suuniseid, sealhulgas suuniseid finantstoodete väljatöötamise ning InvestEU fondi toimimiseks vajalike muude tööpõhimõtete ja menetluste kohta;

b) võtab vastu riskide metoodilise raamistiku, mille komisjon on koostanud koostöös EIP grupi ja muude rakenduspartneritega;

c) teeb järelevalvet programmi „InvestEU“ rakendamise üle;

d) esitab kandidaatide nimekirja kohta enne kandidaadi artikli 23 lõike 2 kohast investeeringute komiteesse valimist kõigi oma liikmete seisukohti kajastava arvamuse;

e) võtab vastu artikli 23 lõikes 4 osutatud investeeringute komitee sekretariaadi töökorra;

f) võtab vastu investeerimisplatvormide tegevuse suhtes kohaldatavad eeskirjad;

fa) teeb kindlaks liikmesriigid ja sektorid, mida COVID-19 kriis on majanduslikult kõige enam mõjutanud, ning liikmesriigid, kus riikliku maksevõimetoetuse võimalus on piiratum, võttes aluseks näitajad, mille komisjon on kehtestanud vastavalt artikli 7 lõike 1 punktile ea.

4. Juhatus kasutab aruteludes konsensuslikku lähenemisviisi, võttes seega võimalikult suurel määral arvesse kõigi liikmete seisukohti. Kui liikmed ei suuda konsensusele jõuda, võetakse juhatuse otsused vastu tema hääleõiguslike liikmete kvalifitseeritud häälteenamusega, milleks on vähemalt seitse häält.

Artikkel 21

Tulemustabel

1. Luuakse näitajate tulemustabel (edaspidi „tulemustabel“), millega tagatakse, et investeeringute komitee hindab ELi tagatise kasutamise taotlusi rakenduspartnerite esitatud rahastamis- või investeerimistoimingute tegemiseks sõltumatul, läbipaistval ja ühtlustatud viisil.

2. Rakenduspartnerid kannavad rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta tehtud ettepanekute andmed tulemustabelisse.

3. Tulemustabel hõlmab järgmisi elemente:

a) kavandatava rahastamis- ja investeerimistoimingu kirjeldus;

b) kuidas aitab kavandatav toiming kaasa ELi poliitikaeesmärkide saavutamisele;

c) täiendavuse kirjeldus;

d) turutõrke või ebaoptimaalse investeerimisolukorra kirjeldus;

e) rakenduspartneri rahaline osalus ja tehniline panus;

f) investeeringu mõju;

g) rahastamis- või investeerimistoimingu finantsprofiil;

h) lisanäitajad.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 33 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse tulemustabeli lisaelemendid, sealhulgas üksikasjalikud reeglid rakenduspartnerite kasutatava tulemustabeli kohta.

Artikkel 22

Poliitikavastavuse kontroll

1. Komisjon kontrollib, kas muude rakenduspartnerite kui EIP kavandatud rahastamis- ja investeerimistoimingud on kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga.

2. Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate EIP rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul ei kata ELi tagatis selliseid toiminguid juhul, kui komisjon avaldab EIP põhikirja artiklis 19 sätestatud menetluse raames eitava arvamuse.

Artikkel 23

Investeeringute komitee

1. InvestEU fondi jaoks luuakse täiesti sõltumatu investeeringute komitee (edaspidi „investeeringute komitee“). Investeeringute komitee:

a) vaatab läbi rahastamis- ja investeerimistoimingute ettepanekud, mille rakenduspartnerid on esitanud ELi tagatise saamiseks ja mis on läbinud artikli 22 lõikes 1 osutatud poliitikavastavuse kontrolli või on saanud EIP põhikirja artiklis 19 sätestatud menetluse raames pooltarvamuse;

b) kontrollib nende vastavust käesolevale määrusele ja asjaomastele investeerimissuunistele;

c) pöörab erilist tähelepanu finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b ja käesoleva määruse V lisas esitatud täiendavusnõudele ning finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis d sätestatud nõudele kaasata maksimaalselt erasektori investeeringuid ning

d) kontrollib, kas rahastamis- ja investeerimistoimingud, mida võiks toetada ELi tagatisega, vastavad kõigile asjakohastele nõuetele.

2. Investeeringute komitee tuleb kokku ***kuues*** erinevas koosseisus, mis vastavad artikli 7 lõikes 1 nimetatud ***kuuele*** poliitikaharule.

Igasse investeeringute komitee koosseisu kuuluvad kuus tasustatud väliseksperti. Eksperdid valib ja määrab ametisse komisjon juhatuse soovitusel. Eksperdid nimetatakse ametisse kuni neljaks aastaks ja nende ametiaega võib ühe korra pikendada. Neile maksab tasu liit. Komisjon võib juhatuse soovitusel otsustada investeeringute komitee tegevliikme ametiaega pikendada ilma käesolevas lõikes sätestatud menetlust kohaldamata.

Ekspertidel on suured asjakohased kogemused projektide struktureerimisel ja rahastamisel või VKEde või muude äriühingute rahastamisel.

Investeeringute komitee koosseis tagab, et tal on laialdased teadmised artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharudega hõlmatud sektoritest ja laialdased teadmised liidu geograafilistest turgudest ning et investeeringute komitee tervikuna on sooliselt tasakaalus.

Reede, 13. november 2020

Neli investeeringute komitee liiget on investeeringute komitee kõigi ***kuue*** koosseisu alalised liikmed. Vähemalt ühel alalisel liikmel peavad olema eksperditeadmised kestlike investeeringute valdkonnas. Lisaks kuuluvad investeeringute komitee ***kuuest*** koosseisust igasse kaks eksperti, kellel on investeerimisalased kogemused vastava poliitikaharuga hõlmatud sektorites. Juhatus määrab investeeringute komitee liikmed asjakohasesse koosseisu või asjakohastesse koosseisudesse. Investeeringute komitee valib oma alaliste liikmete hulgast eesistuja.

3. Investeeringute komitee tegevuses osaledes täidavad selle liikmed oma ülesandeid erapooletult ja üksnes InvestEU fondi huvides. Nad ei tohi küsida ega võtta vastu juhiseid rakenduspartneritelt, liidu institutsioonidelt, liikmesriikidelt ega üheltki teiselt avalik-õiguslikult või eraõiguslikult organilt.

Investeeringute komitee kõikide liikmete elulookirjeldused ja huvide deklaratsioonid avalikustatakse ja neid ajakohastatakse pidevalt. Investeeringute komitee liikmed edastavad komisjonile ja juhatusele viivitamata kogu teabe, mida on vaja huvide konflikti puudumise pidevaks kontrollimiseks.

Juhatus võib soovitada komisjonil liikme ametist vabastada, kui see liige ei täida käesolevas lõikes sätestatud nõudeid, või muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

4. Investeeringute komiteed abistab käesoleva artikli kohases tegevuses sekretariaat. Sekretariaat on sõltumatu ja allub investeeringute komitee eesistujale. Sekretariaadi administratiivne asukoht on komisjonis. Sekretariaadi töökord tagab rakenduspartnerite ja vastavate juhtorganite vahelise teabe- ja dokumendivahetuse konfidentsiaalsuse. EIP grupp võib esitada oma ettepanekud rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta otse investeeringute komiteele ja annab neist teada sekretariaadile.

Dokumentide hulka, mille rakenduspartnerid peavad esitama, kuuluvad standardne taotlusvorm, artiklis 21 osutatud tulemustabel ja muud dokumendid, mida investeeringute komitee peab asjakohaseks, eelkõige turutõrke või ebaoptimaalse investeerimisolukorra kirjeldus ning see, kuidas seda rahastamis- või investeerimistoiminguga leevendatakse, samuti usaldusväärne hinnang, millega näidatakse rahastamis- või investeerimistoimingu täiendavust. Sekretariaat kontrollib rakenduspartnerite (v.a EIP grupi) esitatud dokumentide täielikkust. Investeeringute komitee võib paluda asjaomaselt rakenduspartnerilt rahastamis- või investeerimistoimingu ettepaneku kohta selgitusi, sealhulgas kutsuda asjaomase rakenduspartneri esindaja osalema kõnealust toimingut käsitlevas arutelus. Rakenduspartneri antud hinnangud projektide kohta ei ole investeeringute komitee jaoks rahastamis- või investeerimistoimingutele ELi tagatise andmisel siduvad.

Investeeringute komitee kasutab rahastamis- või investeerimistoimingute ettepanekute hindamisel ja kontrollimisel artiklis 21 osutatud tulemustabelit.

5. Investeeringute komitee järeldused võetakse vastu kõigi liikmete lihthäälteenamusega, tingimusel et see lihthäälteenamus hõlmab vähemalt ühte mittealalist liiget sellele poliitikaharule vastavast koosseisust, mille all ettepanek tehakse. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustavaks investeeringute komitee eesistuja hääl.

Investeeringute komitee järeldused, millega kiidetakse heaks ELi tagatise andmine rahastamis- või investeerimistoimingutele, on avalikult kättesaadavad ja sisaldavad heakskiitmise põhjendusi ning toiminguid käsitlevat teavet, eelkõige toimingute kirjeldust, teavet projektiarendajate või finantsvahendajate isikute ning toimingute eesmärkide kohta. Järeldustes viidatakse ka tulemustabelist tulenevale üldhinnangule.

Asjaomane tulemustabel tehakse üldsusele kättesaadavaks pärast rahastamis- või investeerimistoimingu, või kui see on asjakohane, allprojekti allkirjastamist.

Teise ja kolmanda lõigu kohaselt üldsusele kättesaadavaks tehtav teave ei või sisaldada tundlikku äriteavet ega isikuandmeid, mida vastavalt liidu andmekaitsenormidele ei tohi avalikustada. Komisjon edastab investeeringute komitee järelduste tundlikku äriteavet sisaldavad osad Euroopa Parlamendile ja nõukogule taotluse korral, järgides seejuures rangeid konfidentsiaalsusnõudeid.

Kaks korda aastas esitab investeeringute komitee Euroopa Parlamendile ja nõukogule loetelu kõigist eelneva kuue kuu jooksul tehtud investeeringute komitee järeldustest ja nendega seoses avaldatud tulemustabelid. Kõnealune loetelu hõlmab ka otsuseid, millega keelduti ELi tagatise andmisest, ja selle suhtes kohaldatakse rangeid konfidentsiaalsusnõudeid.

Investeeringute komitee sekretariaat teeb investeeringute komitee järeldused asjaomasele rakenduspartnerile kiiresti kättesaadavaks.

Investeeringute komitee sekretariaat registreerib keskses andmehoidlas kogu teabe, mis on seotud investeeringute komiteele esitatud rahastamis- ja investeerimistoimingute ettepanekutega ning investeeringute komitee poolt nende kohta tehtud järeldustega.

6. Kui investeeringute komiteel palutakse kiita heaks ELi tagatise kasutamine rahastamis- või investeerimistoimingu puhul, mis on vahend, programm või struktuur, millel on allprojektid, hõlmab kõnealune heakskiit allprojekte, välja arvatud juhul, kui investeeringute komitee otsustab jätta endale õiguse kiita need heaks eraldi. Investeeringute komiteel ei ole õigust kiita eraldi heaks allprojekte, mille suurus on alla 3 000 000 euro.

7. Kui investeeringute komitee peab seda vajalikuks, võib ta esitada komisjonile kõik investeerimissuuniste kohaldamise või tõlgendamisega seotud praktilised küsimused.

8. Investeeringute komitee vastutab alates oma asutamise kuupäevast ka ELi tagatise määruse (EL) 2015/1017 kohase kasutamise heakskiitmise eest kuni selle määruse kohase investeerimisperioodi lõpuni. Kõnealuse määruse kohaseid ettepanekuid hinnatakse nimetatud määruses sätestatud kriteeriumide alusel. ▌ Nende ettepanekute suhtes artiklit 22 ei kohaldata.

VI PEATÜKK

InvestEU nõustamiskeskus

Artikkel 24

InvestEU nõustamiskeskus

1. Komisjon loob InvestEU nõustamiskeskuse. InvestEU nõustamiskeskus annab nõustamistuge investeerimisprojektide kindlakstegemiseks, ettevalmistamiseks, arendamiseks, struktureerimiseks, hankimiseks ja rakendamiseks ning aitab suurendada projektiarendajate ja finantsvahendajate suutlikkust rakendada rahastamis- ja investeerimistoiminguid. Selline toetus võib hõlmata projekti elutsükli või toetatava üksuse rahastamise mis tahes etappi.

Komisjon sõlmib EIP grupi ja muude võimalike nõustamispartneritega nõustamislepingud ning teeb neile ülesandeks esimeses lõigus osutatud nõustamistoe andmise ja lõikes 2 osutatud teenuste osutamise. Komisjon võib rakendada ka nõustamisalgatusi, sealhulgas sõlmides selleks lepinguid väliste teenusepakkujatega. Komisjon loob InvestEU nõustamiskeskusele keskse kontaktpunkti ja jaotab nõustamistoe taotlused nendega tegelemiseks kohaste nõustamisalgatuste vahel. Komisjon, EIP grupp ja muud nõustamispartnerid teevad tihedat koostööd, et tagada kogu liidus toetuse tõhusus, koostoime ja tulemuslik geograafiline katvus, võttes nõuetekohaselt arvesse olemasolevaid struktuure ja tööd.

Nõustamisalgatused on kättesaadavad iga artikli 7 lõikes 1 osutatud poliitikaharu raames, hõlmates asjaomase poliitikaharu sektoreid. Lisaks pakutakse nõustamisalgatusi sektoriülese komponendi raames.

2. InvestEU nõustamiskeskus teeb eelkõige järgmist:

a) tagab keskse kontaktpunkti, mida juhib ja haldab komisjon, et abistada ametiasutusi ja projektiarendajaid projektide arendamisel InvestEU nõustamiskeskuse raames;

b) levitab ametiasutustele ja projektiarendajatele kogu kättesaadavat lisateavet investeerimissuuniste kohta, sealhulgas komisjoni esitatud teavet investeerimissuuniste kohaldamise või tõlgendamise kohta;

Reede, 13. november 2020

c) aitab vajaduse korral projektiarendajatel arendada oma projekte nii, et need vastaksid artiklites 3 ja 7 sätestatud eesmärkidele ja artiklis 13 sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, ja hõlbustab üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide arendamist ja väikesemahuliste projektide koondamist, sealhulgas käesoleva lõike punktis f osutatud investeerimisplatvormide kaudu, tingimusel et selline abi ei mõjuta investeeringute komitee järeldusi sellistele projektidele ELi tagatise andmise kohta;

d) toetab meetmeid ja suurendab kohalikke teadmisi, et hõlbustada InvestEU fondi toetuse kasutamist kogu liidus, ja aitab võimaluse korral aktiivselt saavutada InvestEU fondi valdkondliku ja geograafilise hajutatuse eesmärki, toetades rakenduspartnereid võimalike rahastamis- ja investeerimistoimingute algatamisel ja arendamisel;

e) hõlbustab koostööplatvormide loomist vastastikuseks teabevahetuseks ning andmete, oskusteabe ja parimate tavade jagamiseks, et toetada projektide väljatöötamist ja valdkonna arendamist;

f) pakub ennetavat nõustamistuge investeerimisplatvormide, sealhulgas piiriüleste ja makropiirkondlike investeerimisplatvormide loomiseks ning selliste investeerimisplatvormide loomiseks, mis koondavad ühe või mitme liikmesriigi väikese või keskmise suurusega projektid teema või piirkonna järgi;

g) toetab segarahastamist liidu eelarvest või muudest allikatest rahastatavate toetuste või rahastamisvahenditega, et tugevdada liidu rahastamisvahendite omavahelist koostoimet ja täiendavust ning maksimeerida programmi „InvestEU“ finantsvõimendust ja mõju;

h) toetab suutlikkuse suurendamise meetmeid, et arendada organisatsioonilist suutlikkust, oskusi ja protsesse ning kiirendada organisatsioonide investeerimisvalmidust, et ametiasutused ja projektiarendajad saaksid koostada investeerimisprojektide loetelud, töötada välja rahastamismehhanismid ja investeerimisplatvormid ja juhtida projekte ning et finantsvahendajad saaksid rakendada rahastamis- ja investeerimistoiminguid selliste üksuste toetuseks, kellel on raskusi juurdepääsul rahastusele, sealhulgas toetades riskianalüüsi suutlikkuse arendamist või valdkondlike teadmiste täiendamist;

i) pakub nõustamistuge idufirmadele, eriti kui nad püüavad kaitsta oma teadus- ja innovatsiooniinvesteeringuid intellektuaalomandiõiguste, näiteks patentide omandamisega.

ia) toetab rahastamis- ja investeerimistoiminguid maksevõime toetamise komponendi raames, kattes investeerimisplatvormide loomise ja haldamise kulud, nõustamisteenused ning tehnilise ja haldusabi, pöörates erilist tähelepanu vähem arenenud aktsiaturgudega liikmesriikidele. Tehniline abi on kättesaadav ka sellest komponendist rahastatavate ettevõtjate rohe- ja digipöörde toetamiseks.

3. InvestEU nõustamiskeskust saavad kasutada avaliku sektori ja erasektori projektiarendajad, sealhulgas VKEd ja idufirmad, ametiasutused ja liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused ning finants- ja muud vahendajad.

4. Komisjon sõlmib iga nõustamispartneriga nõustamislepingu ühe või mitme nõustamisalgatuse rakendamiseks. Lõikes 2 osutatud teenuste eest võib nõuda tasu, et katta osa nende teenuste osutamise kuludest, välja arvatud riiklikele projektiarendajatele või mittetulundusühingutele osutatavate teenuste puhul, mis on tasuta, kui see on põhjendatud. Lõike 2 kohaste VKEdele osutatavate teenuste eest võetavad tasud võivad moodustada kõnealuste teenuste osutamisega seotud kuludest kuni ühe kolmandiku.

5. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks ja nõustamistoe andmise hõlbustamiseks tugineb InvestEU nõustamiskeskus komisjoni, EIP grupi ja muude nõustamispartnerite eksperditeadmistele.

6. Iga nõustamisalgatus hõlmab komisjoni ja nõustamispartneri vahelist kulude jagamise mehhanismi, välja arvatud juhul, kui komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui nõustamisalgatuse eripära seda nõuab ja kui kõigi nõustamispartnerite ühtne ja võrdne kohtlemine on tagatud, nõustub katma kõik nõustamisalgatuse kulud.

7. InvestEU nõustamiskeskus loob vajaduse korral kohaliku esinduse. Eelkõige luuakse kohalik esindus sellistes liikmesriikides või piirkondades, kellel on InvestEU fondi alla kuuluvate projektide arendamisel probleeme. InvestEU nõustamiskeskus aitab anda teadmisi edasi piirkondlikule ja kohalikule tasandile, et luua piirkondlik ja kohalik suutlikkus ja eksperditeadmised lõikes 1 osutatud nõustamistoe andmiseks, sealhulgas nõustamistoe andmiseks väikeste projektide rakendamiseks ja kaasamiseks.

8. Lõikes 1 osutatud nõustamistoe andmiseks ja nõustamistoe andmise hõlbustamiseks kohalikul tasandil teeb InvestEU nõustamiskeskus võimaluse korral koostööd liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutustega ning tugineb nende eksperditeadmistele. Vajaduse korral sõlmitakse InvestEU nõustamiskeskuse raames liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutustega koostöölepingud, vähemalt ühe liikmesriigi tugipanga või finantseerimisasutusega liikmesriigi kohta.

9. Vajaduse korral soovitavad rakenduspartnerid projektide, eelkõige väikesemahuliste projektide arendajatel, kes taotlevad rahastamist, taotleda seoses oma projektidega InvestEU nõustamiskeskuse tuge, et asjakohasel juhul saaks projektide ettevalmistamist tõhustada ning hinnata, kas projekte saab ühendada.

Kui see on asjakohane, teavitavad rakenduspartnerid ja nõustamispartnerid projektiarendajaid ka võimalusest lisada nende projektid artiklis 25 osutatud InvestEU portaali.

VII PEATÜKK

InvestEU portaal

Artikkel 25

InvestEU portaal

1. Komisjon loob InvestEU portaali. InvestEU portaal on hõlpsasti ligipääsetav ja kasutajasõbralik projektide andmebaas, kust saab asjakohast teavet kõikide projektide kohta.

2. InvestEU portaal pakub projektiarendajatele kanalit, mille kaudu muuta investoritele nähtavaks projektid, mille jaoks nad rahastamist soovivad. Projektide lisamine InvestEU portaali ei mõjuta otsuseid selliste projektide lõpliku valiku kohta, millele antakse toetust käesoleva määruse või mõne teise liidu rahastamisvahendi raames, ega otsuseid avalik-õigusliku rahastamise kohta.

3. InvestEU portaalis esitatakse üksnes need projektid, mis on kooskõlas liidu õiguse ja poliitikaga.

4. Projektid, mis vastavad lõikes 3 sätestatud tingimustele, edastab komisjon asjaomastele rakenduspartneritele. Kui see on asjakohane ja kui nõustamisalgatus on olemas, edastab komisjon sellised projektid ka InvestEU nõustamiskeskusele.

5. Rakenduspartnerid vaatavad läbi projektid, mis kuuluvad nende geograafilisse ulatusse ja tegevusvaldkonda.

VIII PEATÜKK

ARUANDEKOHUSTUS, JÄRELEVALVE, ARUANDLUS, HINDAMINE JA KONTROLL

Artikkel 26

Aruandekohustus

1. Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse korral annab juhatuse esimees taotluse esitanud institutsioonile aru InvestEU fondi tulemustest, osaledes muu hulgas Euroopa Parlamendis toimuval kuulamisel.

2. Juhatuse esimees vastab Euroopa Parlamendi või nõukogu poolt InvestEU fondile esitatud küsimustele kas suuliselt või kirjalikult viie nädala jooksul alates küsimuse saamisest.

Reede, 13. november 2020

Artikkel 27

Järelevalve ja aruandlus

1. Näitajad, mille abil antakse aru artiklis 3 sätestatud programmi „InvestEU“ üld- ja konkreetsete eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta, on esitatud III lisas.

2. Tulemusaruannete süsteemiga tagatakse, et programmi rakendamise ja tulemuste seireks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt ning need võimaldavad riski- ja tagatisportfelli piisavat järelevalvet. Selleks kehtestatakse rakenduspartneritele, nõustamispartneritele ja muudele liidu rahaliste vahendite saajatele proportsionaalsed aruandlusnõuded, nagu see on asjakohane.

3. Komisjon annab programmi „InvestEU“ rakendamise kohta aru vastavalt finantsmääruse artiklitele 241 ja 250. Kooskõlas finantsmääruse artikli 41 lõikega 5 esitatakse aastaaruandes teave programmi rakendamise taseme kohta, hinnates seda programmi eesmärkide ja tulemusnäitajate alusel. Selleks esitab iga rakenduspartner igal aastal teabe, mida on vaja, et komisjon saaks täita oma aruandluskohustusi, sealhulgas teabe ELi tagatise toimimise kohta.

4. Iga rakenduspartner esitab iga kuue kuu järel komisjonile aruande käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate rahastamis- ja investeerimistoimingute kohta, jaotatuna ELi ja liikmesriigi osa vahel, kui see on asjakohane. Iga rakenduspartner esitab liikmesriigi osa puudutava teabe ka liikmesriigile, kelle osa ta rakendab. Aruandes hinnatakse, kas ELi tagatise kasutamise nõuded on täidetud ja käesoleva määruse III lisas osutatud peamised tulemusnäitajad saavutatud. Aruanne sisaldab samuti statistilisi, finants-, tegevus- ja raamatupidamisandmeid iga rahastamis- ja investeerimistoimingu kohta ning oodatavate rahavoogude hinnanguid osa, poliitikaharu ja InvestEU fondi tasandil. Kord aastas hõlmab EIP grupi ja vajaduse korral muude rakenduspartnerite aruanne ka teavet käesoleva määrusega hõlmatud rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemisel tekkinud investeerimistakistuste kohta. Aruanded peavad sisaldama teavet, mille rakenduspartnerid peavad esitama finantsmääruse artikli 155 lõike 1 punkti a kohaselt.

5. Selleks et tagada programmi „InvestEU“ eesmärkide saavutamise tulemuslik hindamine, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 33 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesolevat määrust, vaadates vajaduse korral läbi III lisas esitatud näitajad ning sätted, mis käsitlevad järelevalve- ja hindamisraamistiku kehtestamist, või täiendades neid.

Artikkel 28

Hindamine

1. Programmi „InvestEU“ hindamised toimuvad nii, et nende tulemusi saaks õigel ajal kasutada otsustamisprotsessis.

2. Komisjon esitab 30. septembriks 2024 Euroopa Parlamendile ja nõukogule sõltumatu vahehindamise aruande programmi „InvestEU“ ja eelkõige ELi tagatise kasutamise, artikli 10 lõike 1 punktide b ja c kohaste EIP grupi kohustuste täitmise, artikli 12 lõigetes 4 ja 5 sätestatud ELi tagatise jaotamise, InvestEU nõustamiskeskuse rakendamise, artikli 10 lõike 1 punkti d alapunktis i sätestatud eelarveeraldiste ja artikli 7 lõike 6 kohta. Eelkõige peab hindamine näitama, kuidas on rakenduspartnerite ja nõustamispartnerite kaasamine programmi „InvestEU“ rakendamisse aidanud saavutada programmi „InvestEU“ eesmärke ning ELi poliitikaeesmärke, eriti seoses toetatud rahastamis- ja investeerimistoimingute lisaväärtuse ning geograafilise ja valdkondliku tasakaaluga. Hindamise käigus hinnatakse ka artikli 7 lõike 3 kohase kestlikkuskontrolli kohaldamist ja artikli 7 lõike 1 punktis c osutatud VKEde poliitikaharu raames VKEdele keskendumist.

3. Programmi „InvestEU“ rakendamise lõpus, kuid mitte hiljem kui neli aastat pärast artikli 1 lõikes 3 osutatud ajavahemikku, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule programmi „InvestEU“ ja eelkõige ELi tagatise kasutamise kohta sõltumatu lõpphindamise aruande.

4. Komisjon edastab hindamiste tulemused koos oma tähelepanekutega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

5. Rakenduspartnerid ja nõustamispartnerid aitavad kaasa hindamistele, mida komisjon teeb vastavalt lõigetele 2 ja 3, ja esitavad selleks vajalikku teavet.

6. Vastavalt finantsmääruse artikli 211 lõikele 1 vaatab komisjon iga kolme aasta järel finantsmääruse artiklis 250 osutatud aastaaruandes läbi käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud eraldiste määra sobivuse ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingute tegeliku riskiprofiiliga. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas käesoleva määruse artikliga 33, et käesolevat määrust muuta, kohandades kõnealuse läbivaatamise alusel käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud eraldiste määra kuni 15 %.

Artikkel 29

Auditid

Liidu rahaliste vahendite kasutamise auditid, mille on teinud isik või üksus, sealhulgas isik või üksus, keda liidu institutsioonid või asutused ei ole selleks volitanud, on finantsmääruse artikli 127 kohase üldise kindluse aluseks.

Artikkel 30

Liidu finantshuvide kaitse

Kui kolmas riik osaleb programmis „InvestEU“ rahvusvahelise lepingu kohase otsuse alusel või muu õigusakti alusel, annab kolmas riik vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ja Euroopa Kontrollikojale vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks. OLAFi puhul hõlmavad need õigused ka õigust toimetada juurdlusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi.

IX PEATÜKK

LÄBIPAISTVUS JA NÄHTAVUS

Artikkel 31

Teave, teabevahetus ja avalikustamine

1. Rakenduspartnerid ja nõustamispartnerid tunnistavad liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad liidu rahastuse nähtavuse (eriti meetmete ja nende tulemuste kajastamisel), andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, selle kohta sidusat, tulemuslikku ja suunatud teavet.

Esimese lõigu nõuete kohaldamisel kaitse- ja kosmosesektori projektide suhtes järgitakse konfidentsiaalsus- või saladuse hoidmise kohustusi.

2. Rakenduspartnerid ja nõustamispartnerid annavad lõplikele vahendite saajatele, sealhulgas VKEdele, InvestEU toetuse olemasolust teada, või kohustavad muid finantsvahendajaid teavitama selliseid lõplikke vahendite saajaid kõnealusest toetusest, esitades selle teabe asjaomases InvestEU toetuse lepingus selgelt nähtaval viisil, eelkõige VKEde puhul, et suurendada üldsuse teadlikkust ja parandada nähtavust.

3. Komisjon rakendab programmi „InvestEU“ ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. Programmile „InvestEU“ eraldatud rahalised vahendid aitavad samuti tutvustada liidu poliitilisi prioriteete niivõrd, kuivõrd need on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

Reede, 13. november 2020

X PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 32

Osalemine Euroopa Investeerimisfondi kapitali suurendamises

Liit märgib Euroopa Investeerimisfondi tulevastes kapitali suurendamistes aktsiaid nii, et tema suhteline kapitaliosalus jääb praegusele tasemele. Aktsiate märkimine ja aktsiate sissemakstud osa maksmine summas kuni 900 000 000 eurot toimub vastavalt fondi üldkoosoleku poolt heaks kiidetud tingimustele.

Artikkel 33

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel. Kui delegeeritud õigusaktid puudutavad EIP grupi ja muude rakenduspartnerite poolt läbi viidavaid või nende osalusega tegevusi, konsulteerib komisjon enne kõnealuste delegeeritud õigusaktide koostamist EIP grupi ja muude võimalike rakenduspartneritega.

2. Artikli ***7 lõike 1 punktis ea ja*** lõikes 7, artikli 21 lõikes 4, artikli 27 lõikes 5 ja artikli 28 lõikes 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2028. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli ***7 lõike 1 punktis ea ja*** lõikes 7, artikli 21 lõikes 4, artikli 27 lõikes 5 ja artikli 28 lõikes 6 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli ***7 lõike 1 punkti ea ja*** lõike 7, artikli 21 lõike 4, artikli 27 lõike 5 ja artikli 28 lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 34

Üleminekusätted

1. Erandina finantsmääruse artikli 209 lõike 3 esimesest ja ***neljandast*** lõigust ***kasutatakse*** käesoleva määruse IV lisas osutatud programmide raames kehtestatud rahastamisvahenditega seotud ***mis tahes*** tulusid, tagasimakseid ja sissenõutud summasid käesoleva määruse kohase ELi tagatise eraldisteks ▌.

2. Erandina finantsmääruse artikli 213 lõike 4 punktist a ***kasutatakse*** määrusega (EL) 2015/1017 ette nähtud ELi tagatise eraldiste ülejääki käesoleva määruse kohase ELi tagatise eraldisteks ▌.

3. Määruse [EURI] artikli 3 lõike 2 punkti c alapunktis i osutatud ***XXX*** euro (jooksevhindades) suurust summat kasutatakse:

a) käesoleva määruse kohase ELi tagatise eraldisteks summas ***XXX*** eurot (jooksevhindades), lisaks finantsmääruse artikli 211 lõike 4 esimeses lõigus osutatud vahenditele;

b) määruse [EURI] V ja VI peatükis sätestatud meetmete ja artikli 2 lõike 2 teises lauses osutatud meetmete rakendamiseks summas 200 440 000 eurot (jooksevhindades), kui kõnealuse määruse artikli 4 lõigetest 4 ja 8 ei tulene teisiti.

Seda summat käsitatakse vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõike 5 sihtotstarbelise välistuluna.

3a. Rakenduspartnerid võivad komisjonile esitada rahastamis- ja investeerimistoimingud, mille nad on kiitnud heaks alates asjakohase tagatislepingu sõlmimisest kuni investeeringute komitee kõigi liikmete esmakordse ametissenimetamiseni.

3b. Komisjon hindab lõikes 3a osutatud toiminguid ja otsustab, kas ELi tagatis neile laieneb.

3c. Rakenduspartnerid võivad esitada komisjonile rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mille nad on heaks kiitnud alates… [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] kuni asjaomase tagatislepingu sõlmimiseni.

3d. Komisjon hindab lõikes 3c osutatud toiminguid ja otsustab, kas ELi tagatis neile laieneb. Kui komisjoni otsus on positiivne, laieneb ELi tagatis alates vastavate tagatislepingute sõlmimise kuupäevast, pärast mida võivad partnerid rahastamis- ja investeerimistoimingud allkirjastada.

3e. Kõik käesoleva määruse IV lisas viidatud rahastamisvahendid ja määrusega (EL) 2015/1017 kehtestatud tagatis võivad, kui see on kohaldatav ja eelnevalt on antud hinnang, olla käesolevas määruses sätestatutega ühendatud.

3f. Erandina finantsmääruse artikli 209 lõike 3 teisest ja kolmandast lõigust on käesoleva määruse IV lisas osutatud programmide raames kehtestatud rahastamisvahenditega seotud tulud ja tagasimaksed ning määrusega (EL) 2015/1017 kehtestatud eelarvetagatis, mis on käesoleva artikli lõike 3e alusel ühendatud käesolevas määruses kehtestatud ELi tagatisega, vastavalt sihtostarbeline sisetulu finantsmääruse artikli 21 lõike 5 tähenduses käesoleva määrusega kehtestatud ELi tagatise jaoks ja tagasimaksed käesoleva määrusega kehtestatud ELi tagatise jaoks.

Artikkel 35

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

Reede, 13. november 2020

I LISA

ELi tagatise summad erieesmärkide kaupa

Artikli 4 lõike 2 viiendas lõigus osutatud soovituslik jaotus finants- ja investeerimistoimingute puhul on järgmine:

a) kuni 20 051 970 000 eurot artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud eesmärkide puhul;

b) kuni ***11 250 000 000*** eurot artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud eesmärkide puhul;

c) kuni ***12 500 000 000*** eurot artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud eesmärkide puhul;

d) kuni ***5 567 500 000*** eurot artikli 3 lõike 2 punktis d osutatud eesmärkide puhul;

e) kuni 31 153 850 000 eurot artikli 3 lõike 2 punktis e osutatud eesmärkide puhul.

ea) kuni 11 250 000 000 eurot artikli 3 lõike 2 punktis ea osutatud eesmärkide puhul.

Reede, 13. november 2020

II LISA

Rahastamis- ja investeerimistoimingute tegemiseks kõlblikud valdkonnad

Muude poliitikaharude kui Euroopa strateegiliste investeeringute poliitikaharu rahastamis- ja investeerimistoimingud võivad kuuluda ühte või mitmesse järgmisesse valdkonda.

Euroopa strateegiliste investeeringute poliitikaharu rahastamis- ja investeerimistoimingud kuuluvad artikli 7 lõike 1 punktis e sätestatud valdkondadesse. Eelkõige võivad need hõlmata üleeuroopalist huvi pakkuvaid tähtsaid projekte.

1. Energiasektori arendamine kooskõlas energialiidu prioriteetidega, sealhulgas energiavarustuskindlus ja puhtale energiale üleminek, ning kooskõlas kestliku arengu tegevuskava 2030 ja Pariisi kliimakokkuleppe raames võetud kohustustega, eelkõige järgmistes valdkondades:

   a) puhta ja säästva taastuvenergia ning muude ohutute ja säästvate heiteta ja vähese heitega energiaallikate ja -lahenduste tootmise, pakkumise ja kasutamise laiendamine;

   b) energiatõhusus ja energiasääst, keskendudes nõudluse vähendamisele nõudluse juhtimise ja hoonete renoveerimise kaudu;

   c) taastuvenergia taristu arendamine, arukamaks muutmine ja nüüdisajastamine, keskendudes eelkõige (kuid mitte ainult) ülekande- ja jaotustasandile, energia salvestamise tehnoloogiatele, liikmesriikide elektrivõrkude vastastikusele sidumisele ja arukatele võrkudele;

   d) uuenduslike heiteta ja vähese heitega soojusvarustussüsteemide arendamine ning elektri ja soojuse koostootmine;

   e) biokütuste, biomassi ja alternatiivkütuste, sealhulgas kõigi transpordiliikide kütuste tootmine ja nendega varustamine kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 ([1]) eesmärkidega, ning

   f) süsinikdioksiidi kogumise taristu ning tööstusprotsessides, bioenergiajaamades ja tootmisrajatistes säilitamise taristu, et liikuda energiasüsteemi ümberkujundamise suunas.

2. Säästva ja ohutu transpordi taristu ja liikuvuslahenduste, seadmete ja innovatiivsete tehnoloogiate arendamine kooskõlas liidu transpordiprioriteetidega ja Pariisi kliimakokkuleppe raames võetud kohustustega, eelkõige järgmistes valdkondades:

   a) projektid, millega toetatakse üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) taristu arendamist, sealhulgas taristu hooldust ja ohutust, TEN-T linnatranspordisõlmi, mere- ja siseveesadamaid, lennujaamu, mitmeliigilisi terminale ja selliste mitmeliigiliste terminalide ühendamist TEN-T võrkudega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1315/2013 ([2]) osutatud telemaatilisi rakendusi;

   b) TEN-T taristuprojektid, milles on ette nähtud vähemalt kahe eri transpordiliigi, eelkõige mitmeliigilise kaubaveo terminalide ja reisijateveosõlmede kasutamine;

   c) aruka ja säästva linnaliikuvuse projektid, mis on suunatud vähese heitega linnatranspordiliikidele, sealhulgas siseveeteede lahendustele ja uuenduslikele liikuvuslahendustele, mittediskrimineerivale juurdepääsetavusele, õhusaaste ja müra vähendamisele, energiatarbimise tõhustamisele, arukate linnade võrkudele, hooldusele, ohutuse suurendamisele ja õnnetuste vähendamisele (sealhulgas jalgratturite ja jalakäijate puhul);

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1315/2013 üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate liidu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 661/2010/EL (ELT L 348, 20.12.2013, lk 1).

Reede, 13. november 2020

d) transpordiveeremi uuendamise ja moderniseerimise toetamine, et võtta kasutusele vähese heitega ja heiteta liikuvuslahendused, sealhulgas alternatiivkütuste kasutamine kõigi transpordiliikide sõidukites;

e) raudteetaristu, muud raudteeprojektid, siseveeteede taristu, ühistranspordiprojektid ning meresadamad ja meremagistraalid;

f) alternatiivkütuste taristu kõikidele transpordiliikidele, sealhulgas elektrilaadimise taristu;

g) muud aruka ja säästva liikuvuse projektid, mis on suunatud järgmisele:

i) liiklusohutus;

ii) juurdepääsetavus;

iii) heite vähendamine või

iv) uute transporditehnoloogiate ja -teenuste arendamine ja kasutuselevõtmine, näiteks teenused, mis on seotud ühendatud ja autonoomsete transpordiliikide või integreeritud piletimüügisüsteemidega, ning

h) projektid olemasoleva transporditaristu, sealhulgas TEN-T kiirteede hooldamiseks või ajakohastamiseks, kui see on vajalik liiklusohutuse suurendamiseks, säilitamiseks või parandamiseks, arukate transpordisüsteemide teenuste arendamiseks või taristu terviklikkuse ja standardite tagamiseks, ohutute parkimisalade ja -rajatiste, laadimispunktide ja alternatiivkütuste tanklate arendamiseks.

3. Keskkond ja ressursid, eelkõige järgmistes valdkondades:

a) vesi, sealhulgas joogiveevarustus ja kanalisatsioon, võrgu tõhusus, lekete vähendamine, heitvee kogumise ja töötlemise taristu, rannikutaristu ja muu veega seotud roheline taristu;

b) jäätmekäitlustaristu;

c) keskkonnaressursside haldamise ja kestlike tehnoloogiate valdkonna projektid ja ettevõtted;

d) ökosüsteemide parandamine ja taastamine ning sellega seotud teenused, muu hulgas looduse ja bioloogilise mitmekesisuse suurendamise kaudu rohelise ja sinise taristu projektide abil;

e) kestlik linna- ja maapiirkondade ning rannikualade areng;

f) kliimamuutustega seotud meetmed, kliimamuutustega kohanemine ja nende leevendamine, sealhulgas loodusõnnetuste ohu vähendamine;

g) projektid ja ettevõtted, mis rakendavad ringmajandust, integreerides tootmisse ja toote elutsüklisse ressursitõhususe aspektid, sealhulgas esmaste ja teiseste toorainete kestlik tarne;

h) süsinikdioksiidiheite oluline vähendamine energiamahukates tööstusharudes, sealhulgas uuenduslike vähese heitega tehnoloogiate tutvustamine ja kasutuselevõtt;

i) energiatootmise ja -jaotusahela CO_2 heite vähendamine, loobudes järk-järgult söe ja nafta kasutamisest ning

j) projektid, millega edendatakse kestlikku kultuuripärandit.

4. Digitaalse ühenduvuse taristu arendamine, eelkõige selliste projektide kaudu, millega toetatakse väga suure läbilaskevõimega digivõrkude kasutuselevõttu ja 5G ühenduvust või parandatakse digitaalset ühenduvust ja juurdepääsetavust, eelkõige maapiirkondades ja äärealadel.

5. Teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, eelkõige järgmistes valdkondades:

   a) teadus- ja innovatsiooniprojektid, mis aitavad kaasa programmi „Euroopa horisont“ eesmärkide saavutamisele, sealhulgas teadustaristu ning teadusasutuste toetamine;

   b) äriühinguprojektid, sealhulgas koolitus ning klastrite ja ärivõrgustike loomise edendamine;

   c) näidisprojektid ja -programmid ning nendega seotud taristu, tehnoloogiate ja protsesside kasutuselevõtmine;

   d) teadus- ja innovatsioonialased koostööprojektid teadusasutuste, teadus- ja innovatsiooniorganisatsioonide ning ettevõtete vahel; avaliku ja erasektori partnerlus ning kodanikuühiskonna organisatsioonid;

   e) teadmus- ja tehnosiire;

   f) teadusuuringud peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate ja nende tööstusrakenduste valdkonnas, sealhulgas uued ja kõrgtehnoloogilised materjalid, ning

   g) uued tõhusad ja kättesaadavad tervishoiutooted, sealhulgas ravimid, meditsiiniseadmed, diagnostikavahendid ja uudsed ravimid, uued antimikroobikumid ning uuenduslikud arendusprotsessid, milles välditakse loomkatseid.

6. Digitehnoloogiate ja -teenuste, eelkõige selliste digitehnoloogiate ja -teenuste arendamine, kasutuselevõtmine ja laiendamine, mis aitavad kaasa digitaalse Euroopa programmi eesmärkide saavutamisele, eelkõige järgmistes valdkondades:

   a) tehisintellekt;

   b) kvanttehnoloogia;

   c) küberturvalisus ja võrgukaitsetaristu;

   d) asjade internet;

   e) plokiahel ja muud hajusraamatu tehnoloogiad;

   f) kõrgema taseme digioskused;

   g) robootika ja automatiseerimine;

   h) fotoonika ning

   i) muud uued digitehnoloogiad ja -teenused, mis aitavad kaasa liidu majanduse digitaliseerimisele ning digitehnoloogia, -teenuste ja -oskuste integreerimisele liidu transpordisektorisse.

7. Rahaline toetus kuni 499 töötajaga üksustele, keskendudes eelkõige VKEdele ning väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, eelkõige järgmistes valdkondades:

   a) käibekapitali ja investeeringute pakkumine;

   b) riskirahastamine alates algetapist kuni laienemisetapini, et tagada tehnoloogiaalane juhtpositsioon uuenduslikes ja kestlikes sektorites, sealhulgas nende digitaliseerimise ja innovatsioonivõimekuse suurendamine ja ülemaailmse konkurentsivõime tagamine;

   c) töötajate poolt ettevõtte omandamiseks või töötajate ettevõttes osalemiseks rahaliste vahendite eraldamine.

8. Kultuuri- ja loomesektor, kultuuripärand, meedia, audiovisuaalsektor, ajakirjandus ja press, eelkõige (kuid mitte ainult) uute tehnoloogiate arendamise, digitehnoloogia kasutamise ning intellektuaalomandi õiguste tehnoloogilise haldamise kaudu.

9. Turism.

Reede, 13. november 2020

10. Tööstusobjektide (sealhulgas saastatud alade) taastamine ja parandamine kestliku kasutamise eesmärgil.

11. Säästev põllumajandus, metsandus, kalandus, vesiviljelus ja muud laiema kestliku biomajanduse valdkonnad.

12. Sotsiaalsed investeeringud, sealhulgas need, mis toetavad Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist, eelkõige järgmistes valdkondades:

    a) mikrorahastamine, eetiliste ja sotsiaalsete ettevõtete rahastamine ja sotsiaalmajandus;

    b) oskuste nõudlus ja pakkumine;

    c) haridus, koolitus ja nendega seotud teenused, sealhulgas täiskasvanutele;

    d) sotsiaalne taristu, eelkõige:

        i) kaasav haridus ja koolitus, sealhulgas alusharidus ja lapsehoid, nendega seotud haridustaristu ja -hooned, alternatiivne lapsehoid, üliõpilaselamud ja digiseadmed, mis on kõigile kättesaadavad;

        ii) taskukohane sotsiaalmajutus; ([3])

        iii) tervishoid ja pikaajaline hooldus, sealhulgas kliinikud, haiglad, esmatasandi tervishoid, koduhooldusteenused ja kogukonnapõhine hooldus;

    e) sotsiaalne innovatsioon, sealhulgas innovatiivsed sotsiaalsed lahendused ja skeemid, mille eesmärk on edendada sotsiaalset mõju ja tulemusi punktis 12 osutatud valdkondades;

    f) sotsiaalse eesmärgiga kultuuritegevus;

    g) soolise võrdõiguslikkuse edendamise meetmed;

    h) haavatavate isikute, sealhulgas kolmanda riigi kodanike integreerimine;

    i) uuenduslikud tervishoiulahendused, sealhulgas e-tervis, tervishoiuteenused ja uued ravimudelid;

    j) puudega inimeste kaasamine ja juurdepääs.

13. Kaitsetööstuse arendamine, et aidata kaasa liidu strateegilisele sõltumatusele, eelkõige järgmistes valdkondades:

    a) liidu kaitsetööstuse tarneahel, eelkõige VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele rahalise toetuse andmise kaudu;

    b) ettevõtted, kes osalevad kaitsevaldkonnas murrangulistes innovatsiooniprojektides ja on tihedalt seotud kahesuguse kasutusega tehnoloogiatega;

    c) kaitsesektori tarneahel, kui osaletakse koostööpõhistes kaitsealases teadus-ja arendusprojektides, sealhulgas Euroopa Kaitsefondi toetatavates projektides;

    d) kaitsealane teadus- ja väljaõppetaristu.

14. Kosmos, eelkõige kosmosesektori arendamine kooskõlas kosmosestrateegia eesmärkidega, et:

    a) maksimeerida kasu liidu ühiskonnale ja majandusele;

    b) edendada kosmosesüsteemide ja -tehnoloogiate konkurentsivõimet, vähendades eelkõige tarneahelate haavatavust;

    c) toetada kosmosealast ettevõtlust, sh järgmise etapi arendustegevust;

([3]) Taskukohast sotsiaalmajutust tuleb mõista nii, et see on mõeldud ebasoodsas olukorras olevatele isikutele või vähem soodsas olukorras olevatele ühiskonnarühmadele, kes piiratud maksevõime tõttu elavad väga halbades tingimustes või ei suuda hankida eluaset turutingimustel.

d) edendada liidu sõltumatust ohutuks ja turvaliseks kosmosele juurdepääsuks, sealhulgas kahesuguse kasutusega seotud aspekte.

15. Mered ja ookeanid sinise majanduse valdkonna projektide ja ettevõtete ning kestliku sinise majanduse rahastamispõhimõtete arendamise kaudu, eelkõige merendusettevõtluse ja -tööstuse, taastuva mereenergia ja ringmajanduse kaudu.

Reede, 13. november 2020

III LISA

Peamised tulemusnäitajad

1. InvestEU toetatud rahastuse maht (poliitikaharude kaupa)

   1.1 Allkirjastatud toimingute maht

   1.2 Kaasatud investeeringud

   1.3 Kaasatud erasektori rahalised vahendid

   1.4 Saavutatud võimendav ja mitmekordistav mõju

2. InvestEU fondist toetatud rahastuse geograafiline katvus (jaotatuna poliitikaharude, riikide ja ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse (NUTS) 2. tasandi piirkondade kaupa)

   2.1 Toimingutega hõlmatud riikide (liikmesriigid ja kolmandad riigid) arv

   2.2 Toimingutega hõlmatud piirkondade arv

   2.3 Toimingute maht riikide (liikmesriigid ja kolmandad riigid) ja piirkondade kaupa

3. InvestEU fondi kaudu rahastamise mõju

   3.1 Loodud või toetatud töökohtade arv

   3.2 Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad investeeringud, vajaduse korral poliitikaharude kaupa

   3.3 Digitaliseerimist toetavad investeeringud

   3.4 Tööstuslikku üleminekut toetavad investeeringud

4. Kestlik taristu

   4.1 Energia: loodud täiendav taastuvenergia ning muu ohutu ja säästva heiteta ja vähese heitega energia tootmise võimsus (megavattides (MW))

   4.2 Energia: parema energiatarbimisklassiga kodumajapidamiste ning avaliku sektori hoonete ja ärihoonete arv

   4.3 Energia: projektide abil saavutatud hinnanguline energiasääst (kilovatt-tundides (kWh))

   4.4 Energia: kasvuhoonegaaside aastase heite vähendamine/vältimine (CO_2-ekvivalenttonnides)

   4.5 Energia: säästva energia taristu arendamisse, arukamaks muutmisse ja ajakohastamisse tehtud investeeringute maht

   4.6 Digivaldkond: täiendavad kodumajapidamised, ettevõtted või avalikud hooned, millel on lairibaühendus kiirusega vähemalt 100 Mbps, mida saab suurendada gigabitini, või loodud raadio-kohtvõrgu (Wi-Fi) levialade arv

   4.7 Transport: eelkõige TEN-T raames kaasatud investeeringud

   — piiriüleste ja puuduvate ühenduste projektide arv (sh TEN-T põhi- ja üldvõrku kuuluvate linnatranspordisõlmedega, piirkondlike piiriüleste raudteeühendustega, mitmeliigilise transpordi platvormidega, mere- ja siseveesadamatega, lennujaamade ühendustega ning raudtee-/maanteeterminalidega seotud projektid)

   — selliste projektide arv, mis aitavad digitaliseerida transporti, eelkõige Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS), jõeteabesüsteemi (RIS), intelligentse transpordisüsteemi (ITS), laevaliikluse seire- ja teabesüsteemi (VTMIS) / e-merendusteenuste ja Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) kasutuselevõtu kaudu

— ehitatud või ajakohastatud alternatiivkütuse tanklate arv

— nende projektide arv, mis aitavad kaasa transpordi ohutuse suurendamisele

4.8 Keskkond: investeeringud, mis aitavad kaasa selliste kavade ja programmide rakendamisele, mis on ette nähtud liidu keskkonnaõigustikuga ja on seotud õhukvaliteedi, vee, jäätmete ja loodusega.

5. Teadusuuringud, innovatsioon ja digiteerimine

5.1 Panus eesmärki, et 3 % liidu sisemajanduse koguproduktist (SKP) investeeritakse teadus- ja arengutegevusse ning innovatsiooni

5.2 Teadus- ja innovatsiooniprojektidega tegelevate toetatud ettevõtete arv suuruse kaupa

6. VKEd

6.1 Toetatud ettevõtete arv suuruse kaupa (mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ning väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad)

6.2 Toetatud ettevõtete arv arenguetappide kaupa (varajane etapp, kasvuetapp, laienemisetapp)

6.3 Toetatud ettevõtete arv liikmesriikide ja NUTS 2. tasandi piirkondade kaupa

6.4 Toetatud ettevõtete arv sektorite kaupa Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE) koodi alusel

6.5 VKEde poliitikaharu raames VKEdele suunatud investeerimismaht protsentides

7. Sotsiaalvaldkonna investeeringud ja oskused

7.1 Sotsiaalne taristu: toetatud sotsiaalse taristu maht ja juurdepääsetavus sektorite kaupa: eluase, haridus, tervis, muud

7.2 Mikrorahastamine, sotsiaalsete ettevõtete rahastamine: mikrorahastuse saajate ja toetatud sotsiaalsete ettevõtete arv

7.3 Oskused: uusi oskusi omandavate või oskuste tunnustamist ja sertifitseerimist taotlevate isikute arv: ametlik haridus ja õpe

8. Euroopa strateegilised investeeringud

8.1 Selliste toimingute arv ja maht, mis aitavad pakkuda elutähtsat taristut, vajaduse korral füüsilise ***ja virtuaalse*** taristu ning sellega seotud kaupade ja teenuste kaupa

8.2 Elutähtsa taristu täiendav suutlikkus, vajaduse korral piirkondade kaupa

8.3 Selliste toimingute arv ja maht, mis aitavad ***uurida ja*** arendada liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku seisukohast elutähtsaid tehnoloogiaid ja sisendeid ning kahesuguse kasutusega kaupu

8.4 Selliste toetatud ettevõtete arv suuruse kaupa, mis arendavad ja toodavad liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku seisukohast elutähtsaid tehnoloogiad ja sisendeid ning kahesuguse kasutusega kaupu

8.4a Ettevõtete vahelise koostoime loomiseks toetatud klastrite ja digitaalse innovatsiooni keskuste arv

8.5 Selliste toimingute arv ja maht, mis aitavad kaasa elutähtsate sisendite, sealhulgas elutähtsate tervishoiutoodete tarnimisele, tootmisele ja ladustamisele***, välja arvatud juhul, kui see ei ole kehtivate õiguslike nõuete piires***

8.6 Täiendavad elutähtsad sisendid, sealhulgas elutähtsad tervishoiutooted, mille puhul toetatakse nende tarnimist, tootmist ja ladustamist, vajaduse korral liikide kaupa

8.7 Selliste toimingute arv ja maht, millega toetatakse peamisi progressi võimaldavaid tehnoloogiaid ja digitehnoloogiaid, mis on liidu tööstuse tuleviku jaoks strateegiliselt olulised.

Reede, 13. november 2020

8.7a Selliste toimingute arv ja maht, millega aidatakse ettevõtjatel, eelkõige VKEdel, digiteerida oma ettevõte ja suurendada oma väärtusahelate ja ärimudelite vastupidavust

8.7b InvestEU fondist toetust saanud idufirmade arv, ettevõtlust edendavate toimingute arv ja maht

8.7c Selliste toimingute arv ja maht, mis aitavad kaasa kasvuhoonegaaside heite vähendamisele kooskõlas liidu kliimaeesmärkidega

8.7d Euroopa investeerimisnõustamise keskuste osalemise määr piirkondades ja liikmesriikides, kus projektide algatamine ja arendamine on seni olnud piiratud, ning alainvesteeritud tööstussektorites, mis ei ole varem liidu investeerimisvahenditest kasu saanud

8.7e Erakapitali ja riskikapitali investeeringute mahu suurendamine seotud projektides

8.7f Piirkondlik ja riiklik ulatus, mis näitab, et toetust saanud liikmesriigid ja piirkonnad jaotuvad ühtlaselt kogu liidu territooriumil ning kasu ei koondu piiratud liikmesriikidesse või piirkondadesse.

Reede, 13. november 2020

IV LISA

InvestEU programm – varasemad rahastamisvahendid

A. Omakapitalipõhise rahastamise vahendid

— Euroopa tehnoloogiaedendusrahastu (ETF98). Nõukogu 19. mai 1998. aasta otsus 98/347/EÜ finantsabi meetmete kohta uuenduslikele ja töökohti loovatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele) – kasvu ja tööhõive initsiatiiv (EÜT L 155, 29.5.1998, lk 43).

— Tehnosiirde katseprojekt. Komisjoni otsus, millega võetakse vastu täiendav rahastamisotsus seoses ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi meetme „Kaupade siseturg ja valdkondliku poliitika põhimõtted“ rahastamisega 2007. aastal ning võetakse vastu raamotsus, mis käsitleb ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi ettevalmistava meetme „ELi rolli täitmine globaliseeruvas maailmas“ ja nelja katseprojekti –„Erasmus noortele ettevõtjatele“, „Meetmed mikroettevõtete ja VKEde koostöö ja partnerluse edendamiseks“, „Tehnosiire“ ja „Euroopa turismi tippsihtkohad“ – rahastamist 2007. aastal.

— Euroopa tehnoloogiaedendusrahastu (ETF01). Nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsus 2000/819/EÜ ettevõtteid ja ettevõtlust, eelkõige väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEsid) käsitleva mitmeaastase programmi kohta (2001–2005) (EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84).

— Konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi suure kasvupotentsiaaliga ja uuenduslike VKEde rahastu (CIP GIF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) (ELT L 310, 9.11.2006, lk 15).

— Euroopa ühendamise rahastu. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrusega (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (ELT L 169, 1.7.2015, lk 1).

— COSME kasvuetapi omakapitalirahastu (COSME EFG). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1287/2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 33).

— InnovFini omakapitalirahastu.

  — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

  — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).

  — Nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).

Reede, 13. november 2020

— EaSI suutlikkust suurendav investeerimisvahend. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 238).

B. Tagatisvahendid

— VKEde tagatissüsteem 1998 (SMEG98). Nõukogu 19. mai 1998. aasta otsus 98/347/EÜ finantsabi meetmete kohta uuenduslikele ja töökohti loovatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele) – kasvu ja tööhõive initsiatiiv (EÜT L 155, 29.5.1998, lk 43).

— VKEde tagatissüsteem 2001 (SMEG01). Nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsus 2000/819/EÜ ettevõtteid ja ettevõtlust, eelkõige väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEsid) käsitleva mitmeaastase programmi kohta (2001–2005) (EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84).

— Konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi VKEde tagatissüsteem 2007 (CIP SMEG07). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsus nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) (ELT L 310, 9.11.2006, lk 15).

— Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ – tagatis (EPMF-G). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. märtsi 2010. aasta otsus nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 87, 7.4.2010, lk 1).

— Riskijagamisrahastu riskijagamisvahend (RSI).

  — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) (ELT L 412, 30.12.2006, lk 1).

  — Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsus 2006/971/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Koostöö“ (ELT L 400, 30.12.2006, lk 86).

  — Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsus 2006/974/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Võimekus“ (ELT L 400, 30.12.2006, lk 299).

— Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi tagatisvahend. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 238).

— COSME laenutagamisrahastu (COSME LGF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1287/2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 33).

— InnovFin Debt.

  — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).

  — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

— Nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).

— Kultuuri- ja loomesektori tagatisvahend (CCS GF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1295/2013, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2014–2020) ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1718/2006/EÜ, nr 1855/2006/EÜ ja nr 1041/2009/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 221).

— Üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu (SLGF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 50).

— Energiatõhususe erarahastamisvahend (PF4EE). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1293/2013, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 185).

C. Riskijagamisvahendid

— Riskijagamisrahastu (RSFF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) (ELT L 412, 30.12.2006, lk 1).

— InnovFin.

  — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

  — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).

— Euroopa ühendamise rahastu võlainstrument (CEF DI). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129).

— Looduskapitali rahastamisvahend (NCFF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1293/2013, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 185).

D. Sihtotstarbelised investeerimisvahendid

— Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ – Fonds commun de placement – fonds d'investissement spécialisé (EPMF FCP-FIS). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. märtsi 2010. aasta otsus nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress“ (ELT L 87, 7.4.2010, lk 1).

— Marguerite.

  — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 680/2007, millega kehtestatakse ühenduse rahalise toetuse andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas (ELT L 162, 22.6.2007, lk 1).

  — Komisjoni 25. veebruari 2010. aasta otsus Euroopa Liidu osalemise kohta Euroopa energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride 2020. aasta investeerimisfondis (nn Marguerite'i fond).

— Euroopa Energiatõhususe Fond (EEEF). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1233/2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 663/2009, millega luuakse abikava majanduse elavdamiseks ühenduse finantsabi andmisega energeetikaprojektidele (ELT L 346, 30.12.2010, lk 5).

Reede, 13. november 2020

V LISA

Turutõrked, ebaoptimaalsed investeerimisolukorrad, täiendavus ja välja jäetud tegevused

A. Turutõrked, ebaoptimaalsed investeerimisolukorrad ja täiendavus

Vastavalt finantsmääruse artiklile 209 käsitletakse ELi tagatisega turutõrkeid või ebaoptimaalseid investeerimisolukordi (artikli 209 lõike 2 punkt a) ning tagatakse täiendavus, vältides muudest avaliku või erasektori allikatest saada võidava toetuse ja investeeringu asendamist (artikli 209 lõike 2 punkt b).

Selleks et järgida finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punkte a ja b, peavad ELi tagatisega hõlmatud rahastamis- ja investeerimistoimingud vastama järgmistele punktides 1 ja 2 sätestatud nõuetele.

1. Turutõrked ja ebaoptimaalsed investeerimisolukorrad

Finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis a osutatud turutõrgete või ebaoptimaalsete investeerimisolukordade käsitlemiseks peab rahastamis- ja investeerimistoimingutega seotud investeeringutel olema üks järgmistest tunnustest:

a) pakub olemuselt avalikku hüve, mille puhul ei saa käitaja või ettevõtja piisavat rahalist kasu (näiteks haridus ja oskused, tervishoid ja juurdepääs, julgeolek ja kaitse ning tasuta või tühise tasu eest kättesaadav taristu);

b) välismõju, mida käitaja või ettevõtja üldiselt ei suuda arvesse võtta, näiteks investeeringud teadus- ja arendustegevusse, energiatõhusus, kliima- või keskkonnakaitse;

c) teabe asümmeetria, eelkõige VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate puhul, sealhulgas kõrgemad riskitasemed, mis on seotud algetapis ettevõtjate, peamiselt immateriaalse vara või ebapiisava tagatisega ettevõtjate või kõrgema riskitasemega tegevusele keskenduvate ettevõtjatega;

d) piiriülesed taristuprojektid ja nendega seotud teenused või fondid, mis investeerivad piiriüleselt, et vähendada siseturu killustatust ja tõhustada koordineerimist siseturul;

e) avatus teatavates sektorites, riikides või piirkondades kõrgematele riskitasemetele, mis on kõrgemad tasemest, mida erasektori finantsosalised on võimelised või nõus aktsepteerima, sealhulgas juhul, kui investeeringut ei oleks tehtud või ei oleks tehtud samas ulatuses selle uudsuse tõttu või innovatsiooni või tõestamata tehnoloogiaga seotud riskide tõttu;

f) Euroopa strateegiliste investeeringute poliitikaharu raames toetatavate rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul ei oleks investeeringut tehtud või ei oleks seda tehtud samas ulatuses liidus asutatud ja tegutsevate üksuste poolse turupõhise rahastamise kaudu, kuna neil üksustel on raske Euroopa strateegilistes huvides toodud kasust ise kasu saada;

g) uued või keerukad turutõrked või ebaoptimaalsed investeerimisolukorrad vastavalt käesoleva määruse artikli 8 lõike 1 punkti a alapunktile iii.

2. Täiendavus

Rahastamis- ja investeerimistoimingud peavad vastama mõlemale täiendavuse aspektile, nagu on osutatud finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b. See tähendab, et muud avaliku või erasektori allikad ei oleks toiminguid ilma InvestEU fondi toeta teinud või ei oleks neid teinud samas ulatuses. Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse neid toiminguid rahastamis- ja investeerimistoimingutena, mis peavad vastama järgmisele kahele kriteeriumile.

1) Selleks et InvestEU fondi saaks käsitada finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b osutatud erasektori allikaid täiendavana, toetatakse InvestEU fondist rakenduspartnerite rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mis on suunatud investeeringutele, mis oma omaduste (avalik hüve, välismõju, teabe asümmeetria, sotsiaalmajanduslik ühtekuuluvus või muu) tõttu ei suuda tuua turu tasemel piisavat rahalist tulu või mida peetakse liiga riskantseks (võrreldes riskitasemega, mida asjaomased erasektori üksused on nõus aktsepteerima). Nende omaduste tõttu ei saa sellised rahastamis- ja investeerimistoimingud juurdepääsu turupõhisele rahastusele mõistlikel tingimustel, pidades silmas hinnastamist, tagatisnõudeid, rahastamisvorme, pakutavaid rahastamistähtaegu või muid tingimusi, ning neid ei viidaks üldse või samas ulatuses liidus ellu ilma avaliku sektori toetuseta.

2) Selleks et InvestEU fondi saaks käsitada finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktis b osutatud olemasolevat, muudest avaliku sektori allikatest antavat toetust täiendavana, toetatakse InvestEU fondist üksnes rahastamis- ja investeerimistoiminguid, mille suhtes kehtivad järgmised tingimused:

   a) rakenduspartner ei oleks rahastamis- või investeerimistoiminguid ilma InvestEU fondi toeta teinud või ei oleks neid teinud samas ulatuses ning

   b) rahastamis- või investeerimistoiminguid ei oleks liidus tehtud või ei oleks neid tehtud samas ulatuses muude olemasolevate avaliku sektori rahastamisvahendite abil, näiteks jagatud eelarve täitmise raames piirkondlikul ja riiklikul tasandil kasutatavate rahastamisvahendite abil, kuigi InvestEU ja muude avaliku sektori allikate täiendav kasutamine peab olema võimalik, eelkõige juhul, kui on võimalik saavutada liidu lisaväärtust ja kui on võimalik optimeerida avaliku sektori allikate kasutamist poliitikaeesmärkide tõhusaks saavutamiseks.

3) Euroopa strateegiliste investeeringute investeerimisharu raames tehtavaid rahastamis- ja investeerimistoiminguid võib samuti pidada täiendavateks, kui muud liidus asutatud ja tegutsevad era- ja avaliku sektori üksused ei oleks neid toiminguid ilma InvestEU fondi toetuseta teinud või ei oleks neid teinud samas ulatuses.

Tõendamaks, et ELi tagatisega kaetud rahastamis- ja investeerimistoimingud täiendavad olemasolevat turu- ja muud avaliku sektori toetust, esitavad rakenduspartnerid teabe, millega tõendatakse vähemalt ühte järgmistest tunnustest:

a) toetust antakse positsioonide kaudu, millel on võrreldes muude avaliku või erasektori laenuandjatega või rahastamisstruktuuriga madalam nõudeõiguse järk;

b) toetust antakse omakapitali ja kvaasikapitali kaudu või pika tähtajaga laenude, hinnastamise, tagatisnõuete või muude tingimuste kaudu, mis ei ole turul või muude avaliku sektori allikate kaudu piisavalt kättesaadavad;

c) toetust antakse toimingutele, millega kaasneb kõrgem risk kui see, mida rakenduspartner oma tavapärase tegevuse puhul üldiselt aktsepteerib, või toetust antakse selleks, et suurendada rakenduspartneri enda suutlikkust selliseid toiminguid toetada;

d) osalemine riskijagamismehhanismides, mis on suunatud poliitikavaldkondadele, kus rakenduspartner on avatud kõrgematele riskitasemetele võrreldes sellega, mida rakenduspartner üldiselt aktsepteerib või mida erasektori finantsosalised on võimelised või nõus aktsepteerima;

e) toetus kiirendab/kaasab täiendavat era- või avaliku sektori poolset rahastamist ning täiendab muid era- ja äriallikaid, eelkõige traditsiooniliselt riskikartlikelt investoritelt või institutsionaalsetelt investoritelt, tänu InvestEU fondi kaudu antava toetuse märgilisele mõjule;

f) toetust antakse selliste finantstoodete kaudu, mis ei ole kättesaadavad või mida piisaval määral ei pakuta sihtriikides või piirkondades puuduvate, vähearenenud või ebatäielike turgude tõttu.

Vahendatud rahastamis- ja investeerimistoimingute puhul, eelkõige VKEde toetuseks, kontrollitakse täiendavust pigem vahendaja tasandil kui lõpliku vahendite saaja tasandil. Täiendavus loetakse olemasolevaks juhul, kui InvestEU fond toetab finantsvahendajat suurema riskiga uue portfelli loomisel või selliste tegevuste mahu suurendamisel, mis on juba suure riskiga võrreldes riskitasemetega, mida era- ja avaliku sektori finantsosalised on praegu sihtriikides või -piirkondades võimelised või nõus aktsepteerima.

Reede, 13. november 2020

ELi tagatist ei anta refinantseerimistoimingute toetamiseks (näiteks olemasolevate laenulepingute asendamiseks või muude rahalise toetuse vormide asendamiseks projektide puhul, mis on juba osaliselt või täielikult realiseerunud), välja arvatud erandlikel ja hästi põhjendatud juhtudel, kui tõendatakse, et ELi tagatise alusel tehtav toiming võimaldab teha uue investeeringu rahastamiskõlblikus poliitikavaldkonnas ja II lisa kohase investeerimistoimingu sellise summa ulatuses, mis täiendab rakenduspartneri või finantsvahendaja tavapärast tegevust, mis on vähemalt võrdne sellise toimingu summaga, mis vastab käesolevas määruses sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele. Sellised refinantseerimistoimingud peavad vastama käesoleva lisa A jaos sätestatud nõuetele, mis käsitlevad turutõrkeid, ebaoptimaalseid investeerimisolukordi ja täiendavust.

B. Välja jäetud tegevused

InvestEU fondist ei toetata järgmist:

1) tegevused, mis piiravad üksikisiku õigusi ja vabadust või millega rikutakse inimõigusi;

2) kaitsevaldkonnas selliste toodete ja tehnoloogiate kasutamine, arendamine või tootmine, mis on kohaldatava rahvusvahelise õigusega keelatud;

3) tubakaga seotud tooted ja tegevused (tootmine, levitamine, töötlemine ja kaubandus);

4) [Programmi „Euroopa horisont“] määruse artikli [X] kohaselt rahastamisest välja jäetud tegevused ([1]): inimeste kloonimisele suunatud teadusuuringud, mille eesmärk on paljundamine; inimese genotüübi muutmisele suunatud tegevused, mis võivad sellised muutused päritavaks muuta; tegevused, mille eesmärk on luua inimese embrüoid üksnes teadustöö eesmärgil või tüvirakkude saamiseks, sealhulgas keharakkude tuuma siirdamise abil;

5) hasartmängud (tootmine, loomine, levitamine, töötlemine, kaubandus või tarkvaraalane tegevus);

6) seksikaubandus ja sellega seotud taristu, teenused ja meedia;

7) elusloomadega seotud tegevused katsete tegemiseks ja teaduslikel eesmärkidel, kui ei ole tagatud, et järgitakse katsetes ja muul teaduslikul eesmärgil kasutatavate selgroogsete loomade kaitse Euroopa konventsiooni; ([2])

8) kinnisvaraarendus, nt tegevus, mille ainus eesmärk on renoveerida ja edasi üürida või edasi müüa olemasolevaid hooneid ja ehitada uusi projekte. Kõlblikud on siiski kinnisvarasektori tegevusalad, mis on seotud artikli 3 lõikes 2 osutatud programmi „InvestEU“ konkreetsete eesmärkidega ning II lisa kohaste rahastamis- ja investeerimistoimingute jaoks kõlblike valdkondadega, nagu investeeringud energiatõhususe projektidesse või sotsiaaleluasemetesse;

9) finantstegevus, näiteks finantsinstrumentide ostmine või nendega kauplemine. Eelkõige on välja jäetud sekkumised, mis on suunatud väljaostmisele, mille eesmärk on ettevõtete odav ülesostmine nende vara müümiseks, või asenduskapitalile, mille eesmärk on ettevõtete odav ülesostmine nende vara müümiseks;

10) kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega keelatud tegevused;

11) tuumaelektrijaamade dekomisjoneerimine, käitamine, kohandamine või ehitamine;

12) investeeringud, mis on seotud tahkete fossiilkütuste ja nafta kaevandamise või ammutamise, töötlemise, jaotuse, ladustamise või põletamisega, samuti gaasi ammutamisega seotud investeeringud. Kõnealune väljajätmine ei puuduta järgmist:

    a) projektid, mille puhul puudub elujõuline alternatiivne tehnoloogia;

    b) saaste vältimise ja kontrolliga seotud projektid;

    c) süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise või kogumise ja kasutamise käitistega seotud projektid; tööstus- või teadusprojektid, millega vähendatakse oluliselt kasvuhoonegaaside heidet võrreldes ELi heitkogustega kauplemise süsteemi võrdlusalustega;

([1]) Ettepaneku (EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ning kehtestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad (2018/0224(COD)) artikkel 14.

([2]) EÜT L 222, 24.8.1999, lk 31.

13) investeeringud rajatistesse, mis on mõeldud jäätmete kõrvaldamiseks nende prügilasse ladestamise teel. See väljajätmine ei puuduta investeeringuid, mis tehakse järgmistesse valdkondadesse:

   a) kohapealsed prügilad, mis on tööstuse või kaevanduse investeerimisprojekti abielement ja mille puhul on tõendatud, et prügilasse ladestamine on ainus mõistlik lahendus asjaomase tegevuse käigus tekkinud tööstus- või kaevandusjäätmete käitlemiseks;

   b) olemasolevad prügilad, et tagada prügilagaasi kasutamine ja edendada prügilajäätmete kaevandamist ja kaevandamisjäätmete ümbertöötlemist;

14) investeeringud mehaanilis-bioloogilise töötlemise rajatistesse. Seda väljajätmist ei kohaldata investeeringute suhtes, mille eesmärk on renoveerida olemasolevad mehaanilis-bioloogilise töötlemise rajatised jäätmetest energia tootmise eesmärgil või liigiti kogutud jäätmete ringlussevõtuks selliste meetoditega nagu kompostimine ja anaeroobne degradatsioon;

15) investeeringud jäätmepõletusseadmetesse jäätmete käitlemiseks. See väljajätmine ei puuduta investeeringuid, mis tehakse järgmistesse valdkondadesse:

   a) rajatised, mis on ette nähtud üksnes ringlussevõtmiseks sobimatute ohtlike jäätmete käitlemiseks;

   b) olemasolevad rajatised, kui investeeringu eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda, säilitada või kasutada heitgaase või võtta põletustuhast materjale taaskasutusse, tingimusel et sellised investeeringud ei suurenda rajatise jäätmetöötlusvõimsust.

Rakenduspartnerid vastutavad jätkuvalt selle eest, et rahastamis- ja investeerimistoimingud vastavad allkirjastamisel käesolevas lisas sätestatud väljajätmiskriteeriumidele ja et sellise vastavuse üle tehakse projekti rakendamise ajal järelevalvet ning et vajaduse korral võetakse asjakohaseid parandusmeetmeid.